

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSEI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/3 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A khinai fegyverbarátság.

Budapest, június 18.

(L.) Ha igazat mond a *Daily Express*, úgy a Khinából visszatérő hajórajok fogadása nagy politikai jelentőségű tüntetéssé nővi ki magát. Vilmos császár a mozgatója ennek a tervnek, uralkodásának „első háboruját” fel akarja diszíteni mindazzal az ékességgel, ami csak ily alkalommal elképzelhető. Ő maga intézkedik a Khinából visszatérő katonák kitüntetésére, sőt még az emlékérem tervezése dolgában is, hercegi rangra fogja emelni *Walderseet* s az idézett angol lap hire szerint ő maga *in persona* fogja a német vizekre vezényelni a Khinából visszatérő német hajórajt. A találkozót francia vizeken lesz, ott — mindig az angol lap híradása szerint — a császár nemcsak a szélső Keletről visszatérő csapataival, hanem *Loubet* elnökkel is találkozni fog.

Senki sem kételkedik, hogy ez az eset nagy eset. Végre valahára beteljesedhet Vilmos császár szíve vágya: hivatalosan elmehet Franciaországba s alkalma nyílik majd, hogy személyes charmejával épp úgy elbűvölje a franciákat, mint ahogy elbűvölte mindazokat a népeket, amelyeknek körében eddig megfordult. Csak az alkalmat várta a császár, a többi — a sikert — biztosra veheti. Az ősi ellenség táborában akarja a békejobbot odanyújtani a franciák legjobbjainak. Van ebben valamelyes heroikus nagy vonás, vagy legalább is jelentékeny tűzü páthosz. S ha csak ez utóbbit viszi is oda a császár: sikere biztos. Mert a franciák semmi iránt sem fogékonyak olyan mértékben, mint a lendület páthosz iránt.

Azt irták nem egyszer a francia lapok, hogy ekkor meg akkor Vilmos császár megfordult

Párisban, olyan időben, amidőn a császár utjairól kiadott bulletinek azt mondták, hogy Vilmos valahol a norvég vizeken vitorlázik. Igaz-e, nem-e, azt most lehetetlen eldönteni. De ha járt is, szigorú inkognitóban, Párisban, úgy bizonyára nem az e fajta bujósdi az, amire ő vágyik. Hivatalosan, császári fényrel jönni francia földre s ott egy mutatkozni be, mint szenvedélyes jó barát, lerontani a történelemépítette gátakat, amelyek a két szomszéd hatalmasságot egymástól elválasztják — s megcselekedni mindezt libegő zászlók, fejedelmi pompa, mozsárdörgés és gyöngyöző pezsgő mellett: ime a színjáték, amelyre vágyott s amelyet összerendezni csak most sikerült, ha ugyan addig nem fuja el ezt a légvárat valamely ellenséges szellő.

Hogy az ilyesmire régóta szándékában volt Vilmos császárnak, arról nemrég tanúságot tett a *Budapesti Napló* egyik látvira, amely Vilmos császár franciaországi látogatását pedzette. Egy magasrangú diplomata mondta, hogy ez az út el van határozva, de „oda a császár nem megy egyedül”. Akkor ezt a homályos mondatot sokféleképpen iparkodtak magyarázni s végül az a verzió kerekedett felül, amely szerint a császár a círral karonfogva köszönt be a francia fővárosba s ily módon iparkodik megjelenésének nemzetközi súlyt kölcsönözni. Nos, a császár csakugyan nem megy egyedül Franciaországba, hanem egy oly hajóhad élén, amely egyesül a khinai vizekről visszatérő győztes német és francia flottával.

Vilmos császárra vall, hogy egy közös győzelem lobogójának árnyékában iparkodik békejobbot nyújtani a franciáknak.

Ha ez az út megvalósul, úgy még egy kellemetlenséget kerül ki Vilmos császár. Ta-

nácsadói mind ez ideig azért fáztak ettől a francia kirándulástól, mert féltették a császár életét. Csakugyan, a revananche-kiabálók által fanatizált tömegben könnyen akadhatott volna valaki, aki Vilmos császár személyében bosszulta volna meg a szedáni katasztrófát. Az ilyesminek nem tehetők volna ki a császárt sem a németek, sem a meggondoltabb franciák.

De ha most meglesz a kibékülés utja, úgy a császár biztonsága se juthat veszedelembé. Tengeren megy a saját hadihajóján Cherbourgba s a tengeren találkozik a franciákkal. Viz fogja tehát közelebb hozni egymáshoz az ősi ellenfeleket, akiket vér és föld választott el egymástól.

Ha meglesz ez az ünnep, úgy annak szívből örülhet az egész kontinens. Hisz egy francia-német konfliktus megakadályozására kellett módfeletti erőfeszítéssel, egy fél emberöltő diplomáciai mesterfogásával szövetségeket szervezni, lázas fegyverkezést folytatni. Mindaz az iszonyu nyűg, amely most a népek gazdasági tevékenységének szabad fejlődését megakadályozza, az egész állig fegyverkezett béke végeredményében a francia-német feszültségre vezethető vissza. Az európai békét, amennyire lehetett, óriás erőpazarlással őrizte a hármasszövetség és a szuronyok készlenléte. Ha most Vilmos császár ezzel az uttal világosan meggyőzően mint békebarát léphet fel a francia zászlók alatt Cherbourgban, úgy talán ezzel az egy uttal leemelheti annak a borzasztó tehernek egy részét a népek fáradt vállairól. Ha ez sikerül, történelmi mozzanat lesz a cherbourgi találkozó.

Vajha sikerülne. Vajha igazza volna annak a proféciónak, hogy a khinai fegyverbarátság áldásait egész Európa meg fogja érezni.

T Á R C A.

A gyilkos.

(*Mariska jegyzeteiből.*)

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Lux Terka.*

Muszáj volt tudni a szakácsnéknél. Olyan szoknyás szocialista volt, hogy Morelly vagy Brisson csak szelíd galambok lehettek hozzá képest. Ez nemcsak osztozkodni akart az urak földjein, hanem egyenesen a fejükre is aspirált.

— Haj! — csattogtatta félelmesen hegyes farkas-fogait, — ha egyszer egy ur akadna a kőrmöm közé.

— Mit csinálna vele, Kati?

— Majd csinálnék valamit — felelte sötéten. Elhiszem. Esténként, míg a konyha küszöbén falatoz a vacsoráját, eléggé kifejtette gondolatait a „tulajdonjog” fogalmáról.

— Elosztani mindenüket! — kiáltotta szikrázó szemekkel, amint kanálával nyiszákolta tányerjén a húst. — Amennyi az alispánnak van, annyi legyen nekem is. Mindenki dolgozza a maga földjét és ne legyen se ur, se szolga.

Bartha doktornak a kocsisa, aki itt van szálláson a házban egy mosónénál, helybenhagyólag bólintgatott vedernagságú hájfejével, de azért úgy látszott, hogy nincsen tisztában a dologgal.

— Hát a lovakat ki hajtáná akkor? — kérdezte Katit.

Kati erre is megfelelt.

— Nem lenne annyi ló, hogy telnék belőle parádéra is. Mindenkinek csak annyi lenne, hogy felszánthassa a maga földjét, meg haza hordja, ami rajta terem.

A mosóné fia, egy Pestről haza került facér lakatoslegény erre a térdére csapta a Friss Újságot.

— Szántana a szent, én bizony nem szántanék! Nem paraszt, de ur akarok lenni. Még pedig olyan ur, akinek ur a szolgálja. Hallja Kati, ez az igaz, nem amit maga darál.

Az az öt-hat ember, aki körülvette Katit, megmozdult erre, mint a bolygatott hangyaszombék. A Kati szemé pedig egyet villant, szétnézett a küszöbről s míg megtörülte zsiros száját a kötény sarkával, halkán dünnyögte:

— Az ember nem mondhat ki mindent, amit gondol.

Mondom, hogy tul kellett rajta adni. Nem respektálta ez az Istenét sem. Sőt talán ezt a legkevésbé.

— Isten! — és megvetőleg felvonta a vállait. A természet meg az ember csinál mindent. A nap meleget ad, a tél hideget hoz, a doktor meggyógyít, ha beteg vagyok és ha meg lehet, ha pedig nem lehet, meghalok, elföldelnek, aztán elrohadok, punctum. Tovább nincs. Lári-fári, hogy feltámadunk!

Az ember csak bámult reá s mikor kérdeztük, hogy honnét tudja mindezt, hetykén felelte:

— Olvastuk. Én meg az uram. Tudományos könyvből. . . .

Tessék! — a miért 5 tudományos könyvet olvas, azért nekem kell tésztát gyúrom és őh — rettenetes — a csirkét megölnöm.

Ugyanis a Kati távozása utáni napon csirke volt felvéve a menüre. Egy csirkét kellett megölni, egy kis csirkét a négy közül. Mert négyen voltak; négy fehér, pettyegedett szárnyú csirke, kedves kis buta, piros szemekkel és szelidek, mint a galambok.

A ketrec pálcikájára huzódva ültek, szorosán egymás mellé simulva s reggelenként, mi-

kor kukoricát vittem nekik, olyan kedvesen tytyigtek a fülembé.

Most már nem is merek feléjük menni. A piros kis szemekkel olyan vádlólag néznek reám s a tyi-tyi beszédükkel olyan rümségesen kiáltják a fülembé: gyilkos! — hogy tisztára olyan kényelmetlenséget érezek a lelkiismeretemben, mint lady Macbeth érezhetett a magáiban.

Gyilkos! . . . Igen, az vagyok. Isten látja lelkemet, hogy mindent elkövettem a büntény megakadályozására s hogy nem sikerült, bizonyára nem rajtam mult.

Teremtőm, milyen egy éjszakám volt a katasztrófa virradójára! Ejjfelutánig álmatlanul hánkolódtam ágyamban s mikor végre elaludtam, rettenetes álom kineztek.

Egy óriási ketrecben olyan csirkéket láttam, hogy csak a fejük volt csirkefej s ezek a fejek emberi törzsökön álltak. A ketrecen kívül pedig a baromfiudvar többi szárnyasai sorakoztak. Valamennyi böszülten, felborzalt tollal toporzékolt s elszántan, neki keseredve várni látszottak valamire.

A kakas volt köztük legdühösebb s mint valami demagóg, egy hordó tétjén állva, beszédet tartott a „felséges néphez.”

Hanem a nép nem sokat értett belőle, mert együtt kiabált a kakással. A pulykák mirigyes feje egy félméter hosszúra kinyúlt, amint kidülledt szemekkel, halálra rekedten öblögettek, a libák böszülten gágogtak, a kacskák eszük nélkül hápogtak és én mindezt a nagy olajfa mellől néztem. Kezembem egy irtalmatlanul nagy késsel álltam ott és csodálatos, de úgy van, — hogy nem csak hallottam, de értettem is az állatok beszédét.

Ezen tudományomnál fogva értettem meg, hogy a szárnyasok revolúcióra készülnek ellenem. Fogvacogva álltam az olajfa mellett, várva valami földöntúli segítségre s hogy ez nem akart

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, június 18.

Uj momentumot nem hoztak felszínre a mai nap szónokai. Gróf *Benyóvszky* Sándor és *Szalay* Károly röviden szólottak a kérdéshez, míg *Holló* Lajos beszéde egymaga töltötte ki az ülés legnagyobb részét; a büntetőparancsról szóló fejtegetései az ismert nyomokon haladtak, a felelősség korlátozásáról sem mondott egyebet, mint az ellenzék tegnapi vezérszónoka. Amiket ezenkívül felvetett, azokat nem lesz nehéz leszerelni az adminisztráció egyszerűsítését sürgető tábornak. *Polónyi* Géza és *Visontai* Soma jogi szempontból bírálták a javaslatot, amelynek általános vitája holnap nyilván bezárul.

A képviselőház ülése június 18-án.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Percezel* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Cseh* Ervin, *Wlassics* Gyula, *Hegedűs* Sándor, *Plösz* Sándor.

A közigazgatás egyszerűsítése.

Gróf *Benyóvszky* Sándor örömmel fogadná a törvényjavaslatot, de komoly kifogásai vannak, hogy a törvényjavaslat a gyakorlatban nem fog bevélni. Tulságos nagy hatalmat kap a kormány e javaslatlalt a kezébe s különösen a büntetőparancs az, amely őt aggrávyokkal tölti el. A javaslat elfogadását a részletes tárgyalástól teszi függővé. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Szalay Károly: A kormány azt igazolja e törvényjavaslatlalt, hogy államotitani akar. Ez eiv tekintetében azonban átláthatatlan úr van a kormány és az ellenzék között s már magában véve ez megakadályozza azt, hogy a törvényjavaslatot jóindulatlalt fogadja. Elisméri, hogy a vármegyei adminisztráció terén felmerült visszás helyzet orvoslandó, de ennek nem szabad az önkormányzat megcsorbitásával történnie. A miniszterelnök szerénynek nevezte a javaslatot. Szólv azonban azt hiszi, hogy ez egy báránybőrbe bújtatott farkas.

Ezután a büntetőparancs intézményének bírálatára tét át s azt nem fogadja el. Mert nem lehet, hogy kihalgatás nélkül íthetők el polgárok, mert a büntetés mértékének kiszabása az enyhítő és súlyosbító körülmények mérlegelésétől függ. Még ne yeleinebb az, hogy a büntetőparancs ellen harmadokulag felelőbbé nem lehet, holott a két alsófoku hatóság egymástól íggyő helyzetben van. Nem fogadja el a javaslatot s határozatot nyujt be, amely szerint a törvényjavaslat újabb megbírálás végett az igazságügyi bizottsághoz usasittatik.

Holló Laos azt hiszi, hogy túlzott reményeket fűznek e törvényjavaslatlathoz bár maga a vezéríó eiv, a közigazgatás egyszerűsítése, a javaslat mellett szól. De nagy hátrányai vannak a javaslatlalt. Így a felelőbbé íj jog korlátozása is érvényesít benne azíatlalt, hogy két egybehangzó íórum ítélete után felelőbbézésnek helye ninc.

Különösen sérelmes intézkedés ez a közigazgatási ügyekben, ahol a két alsófoku íórumnál, az alsí-

jönni, olyan kétségbeesetten kiabáltam, hogy a hugom, aki velem alszik, rémülten rángatta a karomat:

— Az Istenért, mit álmodtál?
— A kakas, a pulykák... — hörögtem rekedten, félálamban.

Másnap reggel roppant szórakozottan tettemvettem a házban.

A hugom, aki a cselédmizériák alkalmával famulusul van mellém beosztva, egyre kérdezte:

— Mi bajod van? Akkorákat sóhajtasz, hogy egy szemlalmot elfújhatnál vele.

— Ah — sóhajtottam újra, miközben le-rogtytam egy székre — csirkét kell ölni.

A hugom elsápadt.

— Neked?

— Persze.

— Borzasztó. Kérjünk meg valakit, hogy ölje meg.

— De kit? Mintha csak el lenne átkozva ez a ház, senki sínes most itthon, csak a vén mosoné, ez pedig tudod, hogy a Krisztus koporsóját sem örné ingyen.

Tizenegy óra felé elsíántan fordultam a hugomhoz.

— Eredj Annuska, hozzáfél meg egy csirkét.

Annuska, mint minden parancsomra, erre is elfíntorította a szíját.

— De melyiket?

— Mindegy az. Hunyd le a szemedet s amelyik a kezéd alá kerül, fogd meg. Végre is — szíóltam összeszedve minden erélyemet — ne legyünk gyerekek. Azért teremtette őket az Isten, hogy megegyük.

pánnál és a közigazgatási hatóságnál ugyanaz a referens müködik. A javaslat másik hátránya a büntetőparancs intézménye. Nem helyesli azt, mert szívesen áldozná fel a szóbeli tárgyalás eivét, s az igazságszolgíaltatás egy íóelve az, hogy az ítélet a íó pozitív ténykedései után hozassék meg. A harmadik hátránya a javaslatlaltnak a rendeletek egész masszája. A kézbesítés, a büntető intézkedések, a vármegyei, a pénztári, a gyámügyi eljárásek, a központi és községi pénzközelési íggyvitel stb. mind rendeletek útján lesznek szabályozva.

A javaslatlalt főcélja, a közigazgatás egyszerűsítése, csak úgy érhető el, ha közel viszzük a megyei hatóságokat a jogkereső néphez.

Gyökeres reformra vár a közigazgatás, egy olyanra, mely megíttítja azt minden salakjától, a nélkül, hogy a megye autonómíáját lényegesen megcsorbitáná. Abban a reményben, hogy a kormányzat meg fogja találni a kellő módot a közigazgatás megíttására, a javaslatot elfogadja. (Helyeslés a szélső balon.)

Elnök az ílést öt percre felfíggeszti.

(Színet után.)

Visontai Soma kifejtí, hogy harminc év óta nem történt intézkedés, amely a közigazgatás megíttását célozná. Most a hatalmat hírtelen egyszerűsítési irányzat ragadta meg, de kérdés az, hogy ez az irányzat tényleg a közigazgatás megíttására vezet-e. Nem hiszi azt, hogy az rendeletekkel megíttatni lehessen. Híbzírtatja, hogy a javaslat beviszi a közigazgatásba a büntetőparancsot, mert ezt az intézményt a magyar nép még a büntetőperrendtartásban sem tekintette szívesen. Számosan restelkedni íognak tárgyalásért íoyamodni s inkább elszívenedik az igazságtalán ítéletet. Különben is olyan bíróság adja ki a büntetőparancsot, amely azt politikai célokra is kihalználhatja.

Polónyi Géza íóleg a büntetőparancs intézményét bírálgatja. Nem íóg az bevélni igazságszolgíaltási szempontból. A büntetőparancsokat oly emberek bocsíttják ki, akik nem végeztek jogot, íógi érzékük ninc, nem tudják tehát mérlegelni a büntetendó eselekmény nagyságát. Ha valakinek nem tetszik az ítélet, tárgyalást kérhet ugyan, de a magyar nép íósi szokása a felelőbbézés, nem pedig a tárgyalás kérvés, ez esetben pedig a felelőbbézés csak a büntetés mértéké ellen irányulhat. A büntetőparancs zaklatási eszköz lesz poluiak hatóságok kezében, akik kicsinyes szempontok és indokokból brutális fellépésükkel végír szekírozhatják a népet. Különösen a választások alkalmából megíszíveleendő ez. S ha még megvolna a szolgíaltati pragmatika s szabályozva volna a rendír-bírójogköre. De ez ninc, hanem íggyköre saját önkényére van bízva. A büntetőparancsot nem fogadja el.

Elnök a vita folytatását holnapra halasztja. Holnap íóg válaszolni a pénzügyminiszter *Kálmán* Jánosnak, a miniszterelnök pedig *Zmeskál* Zoltánnak interpellációjára.

BELFÖLD.

A katolikus autonómia. A katolikus autonómia szervezésére egybehívott kongresszus által kiküldítt huszonhetes bizottság elkészítt jelentésével, melyet május 20-án gróf *Szapáry* Gyula elnök és dr.

Annuska felhozta a gyönyörűséges kícs fehér csirkét.

Istenem, milyen csírke volt az! Lábaí olyan sárgák mint a citrom, a husa puha és kóvér s a szemekéí olyan pirosak, mint a rubin.

Leíttam a csirkével s magamhoz szorítottam. Annuska, a hóhér — fente már a kést.

— Na, gyorsan — szíólt — íó a kopaszító víz.

Szíódlés fogott el. Annuska kivette kezemből a csirkét s a kedves kícs nyakán tépni kezdte a tollat — a kés helyére.

— Tulajdonképpen — szíóltam rekedten — te is megíólhethéd, Annuska. Óld meg.

— Nem értek hozzá, — szíólt íó kurtán.

— Hát erédj, hívd fel a mosonét. Mondjad, hogy megífizetjük. Neki adom a máriás talléromat.

Az asszony nem volt otthon; a kopaszító víz pedig zubogott erősen s az óra mutatója félelmesen tóttást állt.

Egy-két percig haboztam még, s aztán érezve, hogy elsápadok, merész elhatározással kaptam a kés után.

— Istenem! — kíáltotta Annuska s elébem ugrott, hogy kikapja kezemből a szegény jószágot.

— Félre! — szíóltam nyers, tompa hangon s aztán oda tettem a kést a csírke nyakára, a szememet lehunytam, egyet-kettőt nyiszákkoltam a gégégén — s aztán messze hajtítottam magamtól.

— Jesszus! — síkíóltott Annuska s esze nélkül futott kí a konyhából.

Borzasztó. A csírke fej nélkül ugrált a konyha földíjén, bevérzeve falat, butort, mindent.

Egyébre nem emlékszem. Elájultam.

Hoványi Gyula előadó, a huszonhetes bizottság nevében hítelestetettek.

Ezt a jelentést, valamint *A latin és görög szertartású római katolikus egyház magyarországi önkormányzatának szervezeti*, melyet a 27-es bizottság módosításainak felvételével szívegeztek, most kínyomatlalt és kízrebeosztíótták. Most már ninc más hátra, mint hogy a kongresszus letárgyalja és elfogadja a szervezetről szíólv javaslatot. Ezzel a kongresszus beíjezi túlv mint három éves müködését. A Szervezet első része az általános határvonalakat tartalmazza, a második rész az önkormányzati szervezetről szíólv és pedig I. *Az egyházíteség szervezete* (az egyházközségi gyűlés és tanács) és II. *Az egyházímegei tanács* című fejezetekben. A harmadik rész „Az országos katolikus gyűlés és igazgató-tanács” íó cím alatt az országos katolikus gyűlés és az igazgató-tanács szervezeteivel foglalkozik.

Papi osztály. Van-e papi osztály? Erre a kérdésre hallottunk ma feleletet, olyan helyen, amely már magában véve is tiszteletet parancsolv s olyan feleletet, amely íggyelmet követelhetne, akár kí mondta volna is el. Egy semmiségi panaszot tárgyalt a királyi Kuria első büntető tanácsa, egy hódmezővásárhelyi földmíves ember semmiségi panaszát, aki az odaváló szíóciálta újságba cíkket írt a felekezetenkülségről és ezenközben nagyon keményen nekitámadt a papságnak, azt írván róla, hogy átka az emberek, szíttja a gyűlöletet, bolondítja az embereket. E miatt perbe fogtták és az esküdtíszék verdíktje alapján nyolc napi fogházra ítélté a törvényszék osztály ellen való íggtatás miatt. Az esküdtírbírósi tárgyalás teljesen szabály szerint történt, az alakíásokat nem vetették el és ma a Kuria büntető tanácsa előtt *Katona* Béla koronaígyészíhelyettes nem indítványozhatott egyebet, mint a semmiségi panasz elutasítását, a mí meg is történt. A koronaígyészíhelyettes azonban indítványának megítelekor a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Kifejezést kell adnom a fölött való túpíregísemnek, vajlon a cíkkben tényleg forog-e fenn osztály elleni íggtatás? A törvény osztály, nemzetíóság és felekezet elleni íggtatásról szíólv. Hogy demokrata államban mí értünk osztály alatt, ezt nem mondja a törvény kifejezetten, de bizonyára semmí esetre sem a szabadon választott élíhívatás által összeraktóítottak. Papi osztályról lehet szíólv a régi egyiptomi vagy zsidó államban de nálunk ahol a vallásítelekezetek s azoknak papjai semmíkíppensen képeznek egy osztályt, bízony megíondolandó a dolog, mert híszem akkor bátran állíthatunk fel közhívatálnokí, íggyvédí, kereskedó stb. osztályt. Ez esetben egy törvény által respektíált osztályról szíólv nem lehet, mert ez a szíótagolás útját állja a nemzet egységének és politikai szempontból ígen veszedelmes lehet. Semmíesetre sem íúdvó dolog hogy ez a szerencsétlen s amúgy is sokíelő eltagíott nemzet még túbb rendre, osztályra szakadjon. Ezt ajánlom a nagyméltóságú kir. Kuria íggyelmébe megíondolás végett.

Ajánljuk a íggyelmébe mí is ezeket az aranyígazságotat mindeneknek. A papi méltóságoknak, ennek a nemes élíhívatásnak a védeíme ne legyen alkalom arra, hogy a nemzet szíóttagoltságát és a kívaltságos osztályokat szaporítsuk. Ígazat adunk az íllusztris koronaígyészíhelyettesnek abban, hogy íggyis túbb már az osztály ennek a mí szerencsétlen, szíóthuzó társadalmunknak, mint kellene. És melegen íúdvözöljük *Katona* Bélát, aki újabb tanubízonyosságát szíólgíaltatta annak, hogy a magyar íggyészí kar vezetésében és irányításában ma ís él *Koerna* Sándor szíóleme, amely ezt a testületet közintézményeinknek egyík leghatalmasabb erősségévé és díszévé avatta.

A választások előtt. A temesvári szabadelvűpárt legutóbbi gyűléséből, amelyen báró *Fejérváry* Géza honvédelmí miniszter kíáltotta kí képviselő-jelöltínek, *Szell* Kálmán miniszterelnököt meíleghangú távíratban íúdvözölte. A miniszterelnök a következőleg válaszolt:

Plausch Mátyás pártelnök urnak Temesvárt. A temesvári szabadelvűpárt nevében hozzám íntézet ílkes hangú íúdvözet ígen jóí esett és legmeíleggb, legíószintébb kíszíónemetet kíüldöm azokért a szíves szavakért melyekkel a kízóóra irányuló tevékenységemet méítányolták. Fíradóságaim legszebb íutalma, ha azok az eszmék,

GROSSMANN S. Deák Ferenc-utcából Kossuth Lajos-utca 14. sz. alá helyeztetik át.
f. év július havában

FÉRFISZABÓ-ÜZLETE

amelyekért küzdök, visszhangra lelnek a nemzet polgárainak szívében és az az irány, melyet kifejeztem, lelkes követőkre talál. Különös örömmel szolgál, hogy a temesvári szabadelvű párt meleg tüntetés közepette újból báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter urat jelölték és ezzel tanujelét adta hogy a haza körül szerzett kiváló érdemeket bizalmával és elismerésével jutalmazni kész. Széll Kálmán s. k.

Karácsonjról írják: Az itteni szabadelvű párt dr. Veress Sándor ügyvéd elnöklésével rendkívül népes értekezletet tartott, melyen a pártot újjászervezték és megalkotották a vezető-bizottságot, amely már is élénk tevékenységet fejt ki a kerülethez tartozó községekben. Az értekezlet folyamán lelkes beszédekben hangzottak a kormány hazafias érdemeit és egyáltalán elhatározták, hogy a karozagi választókerületben mutatkozó helyi bajokat a kormány figyelmébe ajánlják. Az értekezlet egyhangú határozata alapján Széll Kálmán miniszterelnököt és báró Podmaniczky Frigyeszt, mint a szabadelvű párt elnökét táviratilag üdvözölték.

Négy törvényjavaslat. A képviselőház pénzügyi bizottsága Falk Miksa elnöklésével ma ülést tartott, melyen a kormány részéről Széll Kálmán miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter, a belügyminiszterium részéről Széll Ignác és Gulner államtitkár, az Némethy miniszteri tanácsos, a pénzügyminiszterium részéről Grünstein és Toepke államtitkár, Popovics miniszteri tanácsos és Papp Elek osztálytanácsos voltak jelenek.

Tárgyalás alá került először a városok és községek fogvasztási adójára vonatkozó 1889. VI. t.-c. hatályának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat.

Némethy Ambrus előadó ismertetvén a javaslat rendelkezéseit, kiemeli, hogy az egyetlen módosítást foglal magában azt, hogy a városokat megillető általános összegek ezután már a tárgyévet követő január hónapban kerülnek majd kifizetésre, az pedig a városok előnyére szolgál. Némethy javaslatnak az a panasz, mintha egy esztendőnek a részesítési összege erejéig megkötötték volna, nézete szerint téreértésen alapul. A jelzett módosítással elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

Pulszky Agost és Barta Ödön felszólalásai után Lukács László miniszter tüzetes felvilágosításokat adott. Ezek során kimutatta, hogy a törvényjavaslat a városokra nézve határozottan előnyös, amennyiben azt a jövedelmi részesedést, amelyhez eddig csak a hatodik, illetőleg tizenkettő hónapban jutottak, mindjárt az év első hónapjában megkapják. A bizottság erre általánosságban és részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot azon módosítással, hogy a törvényjavaslat első szakaszában a törvény hatálya „a törvényhozás további intézkedéseig” helyett 1904. évi december 31-éig állapítottat meg.

Tárgyalás alá került ezután a *hét éven felüli gyermekek gondozásáról* szóló törvényjavaslat, melyet Némethy előadó tüzetesen ismertetett és elfogadásra ajánlott. Hajdu József, gróf Teleki Sándor, Barta Ödön és Makfalvy felszólalásai és Széll Kálmán részletes felvilágosításai után a bizottság általánosságban egyhangúlag és néhány módosítással részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot. Végül a bizottság Némethy előadó indoklása után vita nélkül elfogadta a közönségi zárszavakkal és kiadásokkal kapcsolatos két törvényjavaslatot.

Az összeférhetlenség és a házszabályok. Az összeférhetlenségi ügyekben való eljárás módzatainak a házszabályokba való beillesztésére kiküldött bizottság Szilágyi Dezso elnöklésével ma délelőtti ülést tartott, melyen a kormány részéről Széll Kálmán miniszterelnök és Plósz Sándor igazságügyminiszter vett részt. A bizottság folytatta az eljárás tervet részletes tárgyalással.

A 11 §-ban kimondták, hogy az összeférhetlenségi állandó bizottság hivatalból vizsgálja meg, vajon a kézbesítésre vonatkozó szabályokat megtartották-e, s amennyiben e szabályok valamelyikét nem tartották volna meg, rövid újabb határidőt tűz ki s arra újabb megindításért kéri. Ugyanez a szakaszba fölvetették azt a rendelkezést, hogy a bejelentőnek, ha betegség gátolja a megjelenésben, vagy a képviselőnek, aki ellen az összeférhetlenségi bejelentés történt, ha beteg, vagy a ház engedelmével van távol, joga van meghatalmazottat nevezni, aki az 6 évében a bizonyítékait bemutathatja és írásbeli előterjesztést tehet.

A 13 §-ból, — mely szerint, ha valamely képviselő a ház elnökének felhívása ellenére sem nyújtja be megbízó levelét, az ügy megvizsgálás és határozathozatal végett az összeférhetlenségi állandó bizottsághoz kerül, amely tizenöt napon belül határozatot tűz ki, amelyről az illető képviselőt értesítvén, nyilatkozatra hívja őt föl, — az újabb határidő kitűzésére vonatkozó rendelkezést törölték, valamint a 14. szakaszból is azt a rendelkezést, mely szerint ha valamely képviselőt több kerületben választották meg s a kitűzött határidő alatt nem nyilatkozik arról, hogy melyik kerület képviselőt kívánja megtartani, az összeférhetlenségi bizottság a nyilatkozatra tizenöt napi záros határidőt tűz ki.

A 15 §-ba fölvetették azt a rendelkezést, hogy az állandó összeférhetlenségi bizottság ítélete, melyet a Ház elnöke okaival együtt a Ház ülésén fölolvastat, a Házban vita és határozat tárgya nem lehet. Ennek folytán a szakaszban azt a rendelkezést, mely szerint a Ház a jelentést vita nélkül tudomásul veszi, törölték.

A 17 §-nak azt a rendelkezését, mely szerint az

olyan tanuk előállítására, akik külföldön tartózkodnak, vagy akikre nézve a kézbesítéstől a bejelentés a tárgyalás napjáig be nem érkezett, a bizottság harminc napos záróhatáridőt tűz ki, megtoldották azzal, hogy a harminc napon túl, tanu bejelentésének nincs helye.

A 20. és 21. §-okat (a tanukhoz intézett általános és különös kérdések) egybefoglalta a bizottság. A 24. §-nak azt a rendelkezését, hogy a jegyzőkönyvhöz mellékelni kell a bizottság által beszerzett okiratokat eredetben, vagy hiteles másolatban, megtoldta azzal, hogy az idegen nyelvű okiratoknak hitelesített magyar fordítását is mellékelni kell.

A tárgyalás folytatását ezzel délután hat órára tűzte ki az ülés.

A délutáni ülés a 27. §. tárgyalásával kezdődött.

Ebben a szakaszban a bizottság a Ház elnöke által minden ülészakas elején összeállítandó névjegyzékben foglalt képviselők számát hatvanról nyolcvanra emelte s kimondta, hogy a jegyzékbe a Ház aze nőkei sem vehetők fel. Kimondta továbbá a bizottság, hogy az elnök a névjegyzékbe a Háznak előterjesztvén, a kisorsolásra ülést tűz ki s erről a Ház irodája útján a névjegyzékben foglalt képviselők értesítetnek. Végül megtoldották a szakasz azzal a rendelkezéssel, hogy ha a Ház el van napolva, a kisorsolásra nem tűzhető ki ülés, míg az elnapolás tart; az elnapolást követő első ülésen azonban a kisorsolásra ülés tűzendő ki.

A 28 §-nak az a rendelkezése, mely szerint a névjegyzékben foglalt képviselők a kisorsolás alkalmankor jelen lenni tartoznak, megtoldott azzal, hogy az elmaradó képviselő elmaradását igazolni tartozik. Felmentésnek csak fontos s elháríthatatlan okból van helye. A felmentés igazolt volta felett az állandó összeférhetlenségi bizottság határoz. Az igazolatlanul elmaradó képviselő a legközelebbi évnegyedre eső illetményeit elveszti.

A 30. §-nak az a rendelkezése, mely szerint az illető bizottság elnöke az összeférhetlenségi állandó bizottság elnöke, mellőzöttet s kimondta, hogy az illető bizottság maga választja elnökét, továbbá, hogy az állandó előkészítő bizottság az illető bizottság ülésére saját tagjai közül előadót küld ki, aki azonban az illető bizottságban nem bir szavazattal.

A 31. §-ból töröltették az a rendelkezést, amely szerint az illető bizottságban határozathozatalra az elnökön kívül tíz tag jelenléte szükséges s kimondta, hogy határozathozatalra az illető bizottság mind a tizenkét tagjának jelenléte szükséges s hirtelen támadt akadály esetében a sorsolás sorrendje szerint a pótagyok hívandók be.

Ezzel a tárgyalás folytatás holnap délelőtti 9 órára tűzött ki az ülés véget ért.

Széll gyámügyi közigazgatása.*)

Budapest, június 18.

A tények alapos ismerete nélkül odaáll a vád a nagy nyilvánosság elé: Magyarország gyámügyi közigazgatásának leg több vezetésé nem csak nem emelkedett eddig nyugateurópai színvonalra, de nélkülözötte a nagyobb alkotásra képes szakértelmet is. Aktát aktára intézett, de vezérő tudása nem volt nem volt kezdeményező erő a ranglétra keserves fokain felkapaszkodott hivatalnoklélekben. Persze a vád nem volt így nyílt, hanem szépecskén meglapult a sorok között...

Amikor Széll Kálmán átvette a belügyminiszterium vezetését, a közigazgatás egyszerűsítése és a nagy szervezeti reformok mellett talán egy ága felé se fordult nagyobb érdeklődéssel a közigazgatásnak, mint a gyámügyi közigazgatás felé.

Ennek a közigazgatásnak vezető lelke Széll Ignác államtitkár lett.

A helyzetet, amelyben e sorok írója van, bizonyára tesztelendő, amikor ez idő munkáját méltatni akarja. De ez nem akadályozza meg abban, hogy kimondja az igazságot! Mert nemcsak a nemesség, de a Szent tudása is kötelez az igazság kimondására.

S azt a merészen odadobott vádat a gyámügyi közigazgatás eddigi központi vezetésé ellen a tények ereje megerősíteli.

És most szó helyett a tényeket. Azokat a tényeket, amelyek igazolják, hogy a kormányzati ág — amelynek, ismétlem, vezető lelke ereje Széll államtitkár — éppen nem ügydarabok elintézésében merült ki, hanem a legerősebb központi, általános ellenőrzés alá vetve a gyámügyi közigazgatást, Ugo-csától a vezérvármegyéig, Vizaknától a székeslővárosig. Azokat a tényeket, amelyek igazolják, hogy a Széll-kormányzat a gyámügyi közigazgatás terén nemcsak nyugateurópai színvonalon haladt, de nem egy irányban a fölé emelkedett. Azokat a tényeket, amelyek igazolják, hogy a kormányzat nemcsak nem bürokratikus rövidlátással kezelte a gyámügyi közigazgatást, hanem nagy szociálpolitikai szempontokból.

Nézzük az intézkedéseket a pénzképzés terén. Itt

*) Ezt a cikket, mely hétfői számunk vezércikkével polemizál, szívesen adjuk közre a benne foglalt értékes adatoknál és érdekes okfejtésénél fogva. Megjegyezzük azonban, hogy a Széll-kormányt olyan vád ellen védi, amelyet ellene senkiesem emelt. Az említett vezércikk ugyanis, — amelyet különben szintén kivételül kaptunk, — az eddigi kormányok gyámügyi politikáját vádolta, Széll Kálmán kormányzata irányában pedig csak várakozást és bizalmat fejezett ki.

volt legégetőbb a baj, ez kötötte le a gyámügyi kormányzat legelső gondját, a folytonos és következetes ellenőrzése a törvényhatósági pénztárviszáglatoknak. S ennek bizonyára van része abban, hogy a Széll-kormányzat ideje alatt egyetlen gyámipénztári sikkasztásnak esete se fordult elő. Köztudomású dolog, hogy ezrei s ezrei heverték a nem biztosított kötelezőknek a gyámipénztárakban. A kötvényekről évről-évre a Széll-kormányzat leltárakat kívánt. Ezeket átvizsgálták a központban és megtették a legszigorúbb intézkedéseket a biztosítatlan követelések biztosítására, esetleg behajtására.

Ez intézkedések eredménye az, hogy e rövid idő alatt a biztosítatlan kötelezők száma a multtal szemben aránytalanul kevése szállt alá.

Őrök vad volt az is, hogy a teljes koruvá lett gyámolt nem jut idejében a pénzéhez. Ez irányban is évről-évre szigorú ellenőrzést gyakorolt a központi közigazgatás. Ugy, hogy ma elvélve fordul elő eset és elvélve panasz, hogy a pénzeket a törvényes határidőn belül meg nem kapják.

De elhagynom e kisebb arányú általános intézkedések ismertetését s nem beszélek arról a készen levő munkálatról sem, amely a kamathátralékok, az esedékes kölcsöntöke részletek behajtásának adminisztratív s közigazgatási szempontból is feltehető nehéz kérdését oldja meg.

De a gyámipénztári pénzképzés terén a Széll-kormányzat eddig elkészítette már a pénzképzés és számviteli rémszög zürzavarában az egységes pénzképzést. Hogy kibocsássa, csak a törvényhozási faktoroktól kért felhatalmazást várja.

És mindenekfelett a Széll-kormányzat készítette el eddig a gyámipénzek kezelésének államosítását és pedig akként hogy minden jogot ott hagy az autonómia kezén, de magára vette a kötelezettséget. A törvényjavaslat ott fekszik a Ház előtt.

Még nem egész három évi kormányzat alatt mit alkothatott volna tehát többet, nagyobbab e kormányzat a pénzképzés terén?

Hát ezek bürokratikus alkotások? Akta-morzsolások? Kis látókörü emberek kapkodásai?...

Intézkedések a gyámügyi közigazgatás általános ellenőrzésének terén:

A hely, amely rendelkezéseimre áll s a választóvonal, amelyet átlépni nem akarok, hogy szakszerű magyarázatok terére ne tévedjek megnehezíti e kérdés bővebb elemzését.

Csak egy-két adatot említek.

Félszáz ezernél több hátralék nehezített három évvel ezelőt a gyámügyi közigazgatásra és eddig körülbelül egy ötvödére szállt alá.

Ezrei és ezrei a gyámoknak és gondnokoknak nem számoltak. Ma a központ erőlyes és folytonos ellenőrzése, rendelkezéseit következtében országsszerte nagy a javulás és széltében intézkedés történik az évről-évre való pontos számadásra.

Az elhagyott gyámügyi nyilvántartások rendezése is megindult országsszerte.

És az egyszerűsítés!

Hát ebben az irányban a gyámügyi közigazgatás terén eddig nem történt semmi nagy, semmi figyelemreméltó? Alapjában teljesen készen van a gyámügyi ügyvitel egyszerűsítése. Vezető szempontjait a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat megokolása részletesen előadja körül tűzve ki különösen azt, hogy kifejlődjék a gyámügyi közigazgatásban is az élet közvetlen közigazgatása a papírközigazgatás helyett, hogy a vármegyeházák talai közé elzart gyámügyi közigazgatást kivigye a helyi viszonyok közé.

Vagy talán az bizonyítja a kormányzat eddigi alacsony színvonalát a gyámügyi közigazgatásban, hogy közreműködött a nemzetközi gyámügyi jogvédelem megalkotásában? ... Vagy hogy a negyedik hágaai konferencia Széll Kálmán kezdeményezésére illetve programmába a gondnokokat (elmebeteg, elme-gyengék stb.) nemzetközi jogvédelmének szabályozását? ...

És most álltunk a Széll-kormányzat legnagyobb alkotására a gyámügyi közigazgatás terén.

Eddigelő a magyar gyámügyi közigazgatás majdnem kizárólag a vagyonosakért működött.

Széll belügyi kormányzatának egyik legelső tette volt, hogy teljes erőlyel megkövetelte az árvaszékektől, főszoalgybíráktól, községektől a vagyontalan gyámoltak, és gondnokoltak rendszeres gyámhatósági jelügyeletét jogvédelmének.

Szóval a Széll-kormányzat az, amely imé már eddig elvezette a magyar gyámügyi közigazgatást arra az utra, amelyen eljuthat szociálpolitikai hivatásához.

S ebben megelőzött nem egy európai államot is. És ha most, hogy e kép teljes világításban álljon, megemlítem azokat a hatalmas alkotásokat, amelyeket az árva, az elhagyott gyermekek védelmére e kormányzat már eddig is tett, amely alkotások a szó

szoros értelmében Széll Ignác államtitkár „édes gyermekei” akkor nem habozom kimondani, csak rosszakarát vádolhatja e kormányzat eddigi működését a gyámügyi s az ezzel szorosan összefüggő árvavédelmi intézkedések terén kicsinyes színvonalal, kezdeményező erő hiájával, általános nézőpontok szem elől tévesztésével.

Nem, ez a kormányzat a legelső, amely a gyámügyi közigazgatást szociálpolitikai magaslatra akarja s fogja is emelni.

Nos, mit kellett volna tennie még e rövid idő alatt?

Készen van (habár ez nem is a belügyi kormányzat munkája) az új gyámügyi magánjog. Kész a gyámügyi közigazgatás szervezeti reformjának tervezete. Természetes, hogy e reform megvalósítását most csak az követelheti, aki előtt ismeretlen, hogy e reform csak a vármegye, a járás, a község reformjával együtt oldható meg...

És ezekben le is számoltunk a váddal, amelyről előljáró sorainkban megemlékeztünk.

Nem beszéltek arról, milyen kérelmelten szigorral büntet e kormányzat minden visszaélést a gyámügyi közigazgatás terén; nem beszéltek arról a jogi precizitásról, amelylyel a felebezési ügyeket elintézi; arról a pártatlanságról, amely magasan az egyéni, az osztály-, vagy politikai érdekek felett — igazságot szolgál.

De még egyet! A vád sújtja magát a belügy-minisztérium gyámügyi osztályát is.

Ennek védelme nem az én tisztem.

Igaz, nem olyanok állanak az élén, akik a gyámügyi közigazgatást „alsóbb fokban is mivelték”: de ezek az emberek, akik meggyőnyednek a munkában, akik becsülettel, önzetlenül szolgálják miniszterük és államtitkáruk intencióit, érző szívvvel az árva gyermek, az elméjében megrokkant ember ügyes-bajos dolgát, — ezek az emberek bátran fölveszik a harcot mesterségük tudásában, a reform-eszmék szabad versenyében az „odalent” kiművelődött „szaktekin-télyekkel,” akik közül nem egy olyan — készségesen kínálja fel „szaktekin-télyét” a belügyminiszternek.

Hagyjuk azonban e kicsinyes perpatvart.

A tények erejével bizonyítottam: üres vád volt, hogy a Széll-kormányzat eddig meddón vergődött a gyámügyi közigazgatás terén.

Ez a kormányzat cél- s öntudatosan készítette és készíti elő a magyar gyámügyi közigazgatás új-jásulását.

Évtizedeken át nem történt annyi e téren, mint a Széll-kormányzat alatt.

Ez az igazság, amelyhez tanúságtételre bátran hívom az ország összes árvaszékeit, amelyeknek tulajdonképpeni része serényen igyekszik a Széll-kormányzat célzatainak megvalósítására.

Bosnyák Zoltán.

KÜLFÖLD.

A király csehországi utja. Ő felsége ma visszaérkezett csehországi utjáról Bécsebe s a mai *Frager Zeitung* már közli is az uralkodónak gróf Coudenhove helytartóhoz intézett következő kéziratát, amelyet tegnap irt alá Aussigban:

Kedves gróf Coudenhove! Rendkívül megelégedéssel láttam az irántam és házam iránt való hű ragaszkodásnak valóban szives és bensős nyilvánulásait, amelyeket mindig hű cseh királyságomban való tartózkodásom alatt ez ország két néptörzse oly szépen és egyetértően bemutatott nekem. Az a mindenütt látható haladás, amelyet a szemleim és a gazdasági élet minden terén újra alkalmam volt tapasztalni, az a meglepő fejlődés, amelyet királyi fővárosom, Prága, valamint az általam meglátogatott többi városok fölmutatnak, nagy örömet szerzett nekem és megerősít abban a reményemben, hogy szeretet cseh királyságomnak nemsokára megadatik az ország tartós virágzásának legbiztosabb záloga, az oly hön óhajtott nemzetiségi béke is, amelynek útját egyengette e két nemzetiségnek közgazdasági téren való eredményes közöledése. Adja Isten, hogy úgy legyen! Sziveskedjék ezeket az érzelmeiket, ugyszintén köszönetemet és legteljesebb elismerésemet a lakosság példás magatartásáért közüldömásra hozni.

Aussig, 1901. június 17.

Ferenc József.

A király csehországi látogatása alkalmából Prága városának 8000, továbbá Karolinenthal, Smichow, Weinberge, Zizkow, Leitmeritz és Aussig városoknak 2—2000 koronát adományozott a szegények javára.

A *Narodni Listy* értesülése szerint a király elutazása előtt azt mondta *Srb* polgármesternek, hogy nagyon jól érezte magát Prágában s örül, hogy nemsokára újra eljöhöz. A polgármester azt felelte a királynak, hogy a prágaiakat boldoggá tette az uralkodó látogatása s már most örünek visszajövetelének.

A dél-afrikai szabadságharc.

Molteno, június 18.

A legutóbbi jelentések szerint a Fokgyarmatban 1800 boer áll fegyverben, akik az ország közepén nyolc különböző kommandóban vannak felosztva, melyek 60—300 emberből állanak. A nyugoti tartományban összesen vagy 300 boer áll. *Kruitinger* és *Fouché* proklamációkat bocsátottak ki, melyekben a Fokgyarmat északi tartományának ezeltől 20 hónappal az Oranje szabad államhoz történő csatlakozásán alapuló teljhatalmuknál fogva kijelentik, hogy mindenki, aki valamely kommandó hollétéről jelentést tesz, 500 font pénzbüntetéssel fog sújtani, ennek behajthatatlansága esetén pedig kényszerítik, hogy a kommandót 3 hónapon át gyalog kísérje. Katonai körökben azt tartják, hogy a löbeshozatal nem szabad csökkenjen, mert a gyarmati löpőtűzés rohamosan apad. Az ellenséghez folyton csatlakoznak ujoncok, de csak jelentéktelen számban.

London, június 18.

Lord *Kitchener* táviratozza: Legutóbbi jelentésem óta elesett 24, megsebesült 14 és fogságba esett 265 boer. 165 boer megadta magát. Zsákmanóval ejtettünk 137 puskát, sok lővőszert, 198 szekert, 1500 lovat és 3000 marhát. Ezekben a számokban nincsenek benne azok a veszteségek, amelyek a boerokat *Elliot* tábornok hadműveletei alatt érték.

London, június 18.

A legutóbbi dél-afrikai harcokról szóló jelentéseket egy hivatalos közlemény következőleg foglalja össze: *Sheeper* kommandója e hónap 13-án elfoglalta Murrayburgot és kifosztotta az üzleteket. 150 boer bekerített s elfogott egy 29 főnyi angol őrjáratot, amelyből két ember elesett és kettő megsebesült. A kakamasi kerületben 200 lázadó bukkant föl, akik délkelet felé tartanak. Az eddig fogságba esett boerok száma 19,242. A *Standard* jelentése szerint a hivatalos jelentésben említett angol őrjáratot *Calvinia* mellett fogták el.

London, június 18.

Az angolok veszteségeiről tegnap este érkezett lajstrom szerint pénteken Honptok közelében, úgy látszik, komolyabb ütközet volt, amelyben három ember elesett és tizenkettő megsebesült.

London, június 18.

A *Daily Mail*nek jelentik Krocnstadból 15-iki kelettel: Az angolok kétszer is megkísérelték, hogy Beyer kommandóját, amely még Sandriverpool mellett táboroz, onnan elűzzék. A két kísérlettel nem értek el egyebet, minthogy néhány szarvasmarhát zsákmanóval ejtettek. *Greenfel Mac-Micking* és *Wilson* ezredesek is részt vettek a harcban.

Fokváros, június 18.

Ugy látszik, hogy *De Wet* csak az utolsó időben bírta rá a boerokat, hogy az ő vezetése alatt újra egyesüljenek. Az angolok azonban néhány nappal az egyesülés után megtámadták s szétszörták csapatait.

London, június 18.

Bothánának Krügerrel folytatott beszélgetéséről a *Daily Mail* hágai tudósítja a következőket: *Botháné* majdnem csupán arra szorítkozott, hogy *Krügerral* közölte *Kitchenernek* a *middleburgi konferencián* tett javaslatát. Elmondta, hogy *Kitchener* a leghumánusabb emberek egyike, azután átadta *Krüger* feleségének üzenetét, hogy az elnök ne vádolja az angolokat tovább is barbársággal, nehogy *Krügerné* elveszítse *Kitchener* vendégszeretetét és oltalmát. *Krüger* tudakozódott a *Volksraad* néhány tagjáról és néhány boer vezérről, de különben csöpp érdeklődést sem tanúsított *Botháné* előadása iránt. *Botháné* elutazása előtt kijelentette, hogy *Krügerral* folytatott hosszú beszélgetése megerősítette azt, amit már előbb hallott, hogy ugyanis az elnök a legnagyobb energiával vizsautasít minden olyan békejavaslatot, amely nem biztosítja föltétlenül a boer államok teljes függetlenségét.

Köln, június 18.

Brüsszelből jelentik a *Rheinisch Westfälische Zeitung*nak: *Leyds* visszautasítja az angol kökkönyvnek azt a vádját, hogy őt sok vezérérővel együtt a transvaali dinamit-társaság megvesztegette. Elismeri, hogy a társaság megkínálta őket részvényekkel, de senki se fogadta el. A transvaali követ gyanasításnak mondja azt is, hogy a boerok csak személyes szabadságukat akarják biztosítani, nem pedig hazájok függetlenségét.

London, június 18.

A Dél-Afrikából kiutasított idegen alattvalók kártérítő követeléseit vizsgáló bizottság tegnap újra megkezdte tárgyalásait. *Aradagh John* a hadügyminisztérium képviselője azt mondta, hogy a dél-afrikai

némétalföldi vasutársaság alkalmazottainak, noha Angliával barátságos viszonyban lévő államnak alattvalói nem szabad kártérítést adni, ha csak be nem bizonyítják, hogy azt követelték, hogy semlegeseknek tartásák őket s e követelést önnön is tartották. Nem akarja a vasuti alkalmazottakra azt az általános konkluziót alkalmazni, hogy a vasut a hadviselő felekhez tartozik, de ez alkalmazottaknak be kell bizonyítaniuk, hogy lépéseket tettek a végre, hogy semlegességüket megtarthassák.

A kínai bonyodalom.

London, június 18.

A *Daily Express* cherbourgi értesülése szerint *Vilmos császár elmegy a Kínából visszatérő hadihajók elé és maga vezényli a hajórajt.* A fogadásra induló német hadihajók Cherbourgban megállapodnak, ahol a francia északi hajóraj csatlakozik hozzájuk. *Loubet elnök maga is Cherbourgba megy, hogy a német császárt üdvözölje.* Ez a találkozás augusztus folyamán lesz.

Berlin, június 18.

A londoni *Daily Express*nek azt a jelentését, hogy Vilmos császár egy hajóraj élén Cherbourg elébe megy gróf *Walderseenek* s ott *Loubet*val találkozik, itteni politikai körökben lehetetlennek tartják. Nyilván abból támadt ez a kóhalmány, hogy *Henrik* herceg valószínűleg találkozni fog gróf *Waldersee*vel a Földközi-tengeren, de még ez sincs véglegesen elhatározva. Julius végén érkezik vissza *Waldersee* és a császár Hamburgban a vársházán fogja őt üdvözölni.

Kiel, június 18.

Annak a hajórajnak az élén, amely a Kínából visszatérő kelet-ázsiai német hajóhadosztályt Gibraltárnál fogadja, *Henrik* porosz herceg lesz. Ez a hajóraj július első napjaiban indul utnak.

Berlin, június 18.

Vilmos császár tegnap látogatást tett *Waldersee* grófnénál. A császár délután két óraker érkezett meg a *Waldersee-villába*, ahol néhai *Lebell* tábornok leánya bokrétát nyújtott át neki, melyet a császár köszönettel fogadott. A látogatás háromnegyed óra hosszúra tartott. A társalgás főleg a kínai események körül forgott.

London, június 18.

A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből 13-iki kelettel: A kártérítés összegére és az összegnek 4 százalék mellett való törlesztésére nézve a hatalmasságok már majdnem megegyeztek. Csak Japán támaszt még nehézségeket, amennyiben azt mondja, hogy 5 százalékon alul nem kölcsönözhet pénzt. A követek legnagyobb része azt óhajtja, hogy a kérdést kielégítő módon rendezzék. Azt hiszik, hogy Japán különös figyelmet érdemel. Valószínűleg úgy fogják kárpótolni Japánt, hogy több adóssági kötvényt adnak neki. *Rockhill* amerikai követ kijelentette, hogy beleegyezik a vámtarifának 5 százalékkal való emelésébe, de csak azzal a kikötéssel, hogy Kína beleegyezik a *Jangce* és *Peiho* folyók medrének kiszélesítésébe és bizonyos vámkedvezményeket nyújt a kotróhajóknak. A követek bizonyosra veszik, hogy az idegen csapatok a követségi őrségek kivételével augusztus vége előtt mind elhagyják Pekinget. A németek holnap kivonulnak a téli palotából, amelyet az udvar számára jó karba helyeznek.

London, június 18.

A *Daily Mail* jelenti Pekingből, 16-iki kelettel: A követek most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a kínai kártérítési kölcsön törlesztése 10%-ban átlapítassák meg és hogy a törlesztés három év múlva kezdődjék. Ha a bevételek kedvezően alakulnak, a törlesztési szerződést később újra fontolóra veszik.

Peking, június 18.

Az idegen követek mai értekezletén, amelyen a kínai kormány ama kérelme fölött tanácskoztak, hogy engedjék meg 3000 kínai katonának a Pekingbe való bevonulását, abban egyeztek meg, hogy nem látszik tanácsosnak előbb ebbe belemenni, amíg augusztus végéig a követségek védelmére hagyott védőrség kivételével az összes idegen csapatok Pekinget el nem hagyják. A követek elhatározták továbbá, hogy az idegen csapatok addig őrzik a tiltott várost, amíg a kínai csapatok Pekingbe érkeznek.

Páris, június 18.

A mai minisztertanácsban *Delcassé* külügyminiszter megerősítette azt a hírt, hogy a pekingi követek megegyeztek a kínai kártérítés fizetésének módjára és a kártérítés megfizetéséért való garanciákra nézve.

HIREK.

Spanyol strófák.

Mottó:
„Spanyolországban mesés értékű aranybányákra akadtak; és a kutató mérnökök állítása szerint Spanyolország a leggazdagabb államok sorába lépett.”
(Madridi távirat.)

I.

Szomorún ült Don Diégo,
— Nem hiszem, hogy szomorúbbnak
Láttak volna caballérót,
A mióta Spanyolország
Elvesztette hitelét. —
Mielőtt még kis gitárom
Folytatná a tetramétert,
Melyet, mint ős spanyol formát
Számításból választottam,
Én, a stilnek régi smokja, —
Kijelentem: Don Diégo,
Akiről itt zeng az ének,
Nem is az a Don Diégo,
Kinek dalban élő fia,
Don Rodrigo Campeador
Ma is annyi gondot ad még
Gimnazista fiainknak,
Mikor Herder Cid-románcit
Átelemzik és magolják,
Mint mi régen egykoron. —
Főntebb jelzett Don Diégom,
Aki olyan szomorún ül,
Hogy nincs hozzá fogható, —
Jelkép: maga Spanyolország!
Kár, hogy ezt most lánghევemben
Kissé elhamarkodottan
Kezdetén már kikotyogtam.
Abba kell hát hagynom immár
Don Diégot, mint jelképet,
S áttérve in medias res,
Szilaj égő szeretettel
Száll szívemből az a szó:
Üdvözöllek Spanyolország!

II.

Oh, de hányszor vesz a lelkem
Granadában éji szállást,
Hogyha vágya elrepíti
Holdas éjnek zöld kódében
Oda, oda, hol az élet
Csupa szép romantika
Mindazoknak, kik Spanyolhont
Csak a dalból ismerik!
Én Spanyolhont és vidékét
Első sorban nem a dalból
Ismerem, de — ami fontos: —
Gazdasági rovatunkból;
Ott találni Európa
Árverési hirdetésit.
Spanyolország, meseország,
Megható egy ismeretség!

III.

Spanyolul szép éjjelente
Nem zsi bong a Guadalquivir
A narancsa bimbójának
Oly szerelmes szép beszédet,
Pedig ősi mór románctul
Leste el bűv-dallamát, —
Mint én néked, lelkem álma,
Meseország, Spanyolország,
Mikor elföld halk sugárnak
Legmodernebb fálólyával
Pénzügyednek mélabúja, —
Spanyolország, értelek!

IV.

Halkan zsong a tölgyes erdő
A Sierra de Tejedán,
Eg a zsongás egyre jobban,
Egyre szebben, vakmerőbben
Viharoz föl és betölt
Szenvedélyes mámorával
Minden völgyet, minden bércet,
Minden út, minden várost,
Minden égt spanyol szívet,
Nemkülönb minden bőzét,
Minden lapot, végül engem!

Üdvözöllek Spanyolországit
Legutósor áldozott le
Inségednek véres napja,
Mely már hosszú évek óta
Soh'se szállt le Spanyolhonban,
És a Tajo habja immár
Uj nap aranyábrázatját
Mutogatja a világnak
Mindörökre, mindörökre!...

Gratulálok, caballero:
Mérhetetlen aranybányák
Drága kincsét fedezéd fel,
Mely háromszáz tonna ércet
Ad naponta ezer ének, —
Olvassam a hírlapoknak
Gazdasági rovatában.
Teljesült hát aranyálmód,
Caballero, caballero,
Alig merlek már tegezni!

V.

De gyanú él a szívemben:
Caballero, caballero,
Nem a spanyol állam-hitel
Emelése üdvösséges,
Tehát helyes célzatából
Koholódott az aranyhír
Zseniális börze-cselnek?!
Caballero, caballero,
Ha ez így van, akkor nem szép,
Hogy elébb nem szóltál nékem.
Budapestben is van börze, —
És én oly szegény vagyok,
És a nyár oly szörnyű forró,
És úgy bánt az idegesség,
És furdőre kéne menni,
És a rideg szívtelenség
Neve: bankigazgató!

Szomorú volt Don Diégo,
Én vagyok csak szomorúbb!

(G-ly.)

Budapest, június 18.

— BUDAPESTI NAPLO. Június 15-én
uj előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Báró Beck a román királynál.** Bukarestből jelentik, hogy *Károly* román király a jövő csütörtökön Szinajában vendégül fogadja báró Beck altábornagyot és az osztrák-magyar vezérkarnak még negyven tisztjét.

— **Berzeviczy-lakoma.** A Józsefvárosi Kör, mint minden évben, ezidén is megtartja a társasvaosorát a kerület képviselője, *Berzeviczy* Albert tiszteletére. A vacsora-e hó 22-én, szombaton este 8 órakor lesz a Margit-sziget felső vendéglőjében.

— **A cári udvar eseménye.** *Alexandra* cárnénak, mint *Pétervárról* jelentik, ma leánygyermeké született. Az örvedetes családi esemény nyomán kelt öröm ilyenformán nem teljes, mert *Miklós* cár vágyakozása fiugyermek volt. Tudvalevő dolog, hogy a cárné harmadik gyermekének születése előtt *Schenk* professzor jó ideig vendége volt a cári udvarnak, de a kormányozható gölya szisztémája nem vált be. Most már négy leánya van az ifjú cárnak, aki reményességében éppen úgy csalatkozott, mint az olasz király.

Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy ottani politikai körökben a cári családban bekövetkezett örvedetes esemény alkalmából sokat beszélnek a trónörökösödésben készülő változás lehetőségéről. *Mihály* nagyherceg, a jelenlegi trónörökös, tudvalevőleg nőtlen és beteges. *Wladimir* nagyhercegnek, a cár nagybátyjának gyermekei nem örökölhetik a trónt, mert anyjuk, a mecklenburgi hercegnő, protestáns maradt. *Wladimir* nagyherceg fivére, *Alecej* nagyherceg morganatikus házasságának felbontása után nem nősült meg, a másik fivérnek, *Sergej* nagyhercegnek pedig nincsen gyermeke. Így hát legvalóbbszínű, hogy a cár legfiatalabb nagybátyján, *Pál* nagyhercegen lesz a trónörökös sora, akinek egyetlen fia Prágában született 1891-ben.

Pétervár, június 18.

Hivatalos orvosi jelentés szerint *Alexandra Feodorovna* császárnénak és az újszülött nagyhercegnőnek az állapota teljesen kielégítő. Az újszülött nagy-

hercegnőt *Anasztázia* névre fogják keresztelni. Délután az özvegy császárné, a trónörökös nagyherceg és *Olga* nagyhercegnő *Gacsinából Pétervárra* érkeztek. Pétervár városát ünnepiesen fel van lobogóva. Este általános kiváltság volt.

— **Ferdinánd vallása.** Ferdinánd fejedelem nőül akar s akit kiválasztott magának második feleségül, az *Xenia* montenegrói hercegnő. A politikai pletykákban már egy harangzótták ki ezt a házassági hírt, mint befejezett ügyet. Azonban — úgy látszik — még sincs minden rendben. A *Journal de St. Petersburg* kikotyantotta, hogy a házasság elől váratlanul akadály gördült és pedig olyan, amelyen esetleg hajótörést szenvedhet az egész himenhir. A hercegnő azt követeli a fejedelemtől, hogy térjen át az ortodox hitre. Ferdinándon nem is mulnék a dolog. Ferdinánd mindenre hajlandó, ami megerősíti a pozícióját Bulgáriában, hanem az anyja jó katolikus és nem enged. Most már csak az a kérdés, hogy ki az erősebb, az anya-e vagy a fia... Vagy a mindennél mindenhatóbb szent alkalmazkodás.

— **Jolanda Margherita keresztelője.** *Jolanda Margherita* hercegnő keresztelőjéről *Rómából* a következő részleteket jelentik: A Quirinal háztermét pompás kápolnává alakították át, mert a házikápolna pápai zárlat alatt van és ott nem szabad istentiszteletet tartani. A szertartást *Lanza* udvari lelkész végezte, akinek *Bianchi*, *Mattei* és *Risi* udvari káplánok segítettek. *Ferrini*, a San Vincenzo di Trevi templom plébánosa, ahová a Quirinal is tartozik, szintén meg volt hívva, de kimentette magát azzal a kifogással, hogy sürgős ügyben el kell utaznia. A papok a savoyai ház misemondói ruháit viselték, amelyeket Turinban őriznek. Az udvar megjelenése előtt 16 fehérbe öltözött udvarhölgy vonult be, őket követték az Annunziata-rend lovagjai: *Rudini*, *Biancheri*, *San Mazzano*, *Visconti-Venosta*, *Zanardelli* és *Saracco*. 11 órakor lépett be a király, karján *Mária Pia* özvegy ortogál királynéval, a keresztanyával, utánuk *Nikita* fejedelem jött, karján *Margit* királynét vezetve. Végül a kis *Jolandát* hozta karján *Trinita* hercegnő. A keresztapai tisztséget *Nikita* vállalta el, de ő görög-keleti vallású lévén, a genuai herceg helyettesítette. A szertartás husz percig tartott.

— **Hódolás.** Megy az *Ophir* a tenger vég-hetetlen vizein, rajta az angolok jövendő királya, aki járja körül a földet, hogy világot lásson. Köz-eledek az *Ophir* az egyenlítőhöz s az angol trón örökösét *Neptun*, a tenger hatalmas istene nevében megkeresztelik. Ugy mint mindenkit, aki először megyen át hajón az egyenlítőn. A szertartásnak aláveti magát az olyan nagy ur is, aki Nagy-Britanniának és gyarmatainak sorsát intézi majd egyszer. Pedig a tengeristenség előtt való hódolás nem olyan kényelmes. A fedélzeten tengervízzel megtöltött medence, mellette diszes emelvényen *Neptun* és *Amphitrite*. Ez tulajdonképpen két matröz kell maskarában. A trónörökös türdörühában és fehér köntösben eléjük járul, aztán leül a medence szélére. Egy matröz előlép most és alaposan beszappanozza és megborotválja, majd ügyes lökessel fejfel beveti a medencébe. Es a medence szélén lévő tengerészek újra meg újra belelökődök a herceget a medencébe, amíg csak egy kis tengervíz nem nyelt az így szorongatott áldozat. Es akkor végre meg volt szentelve a herceg, akit még nem vitt soha át az egyenlítőn a hajó.

— **Egyházközségi közgyűlés.** A pesti ág. hitvallású evangélikus magyar- és németajku egyházközség tegnap délután 5 órakor tartotta rendes évi közgyűlését *Zsigmond* Géza főfelügyelő helyettes elnökele mellett!

Dr. *Zsigmond* Jenő syndicus előterjesztette a közös presbyterium évi jelentését, amely megemlékezik dr. *Vétesy* István iskolafelügyelő és *Kullman* Lajos buzgó presbyter haláláról, továbbá dr. *Králik* Lajos főfelügyelő lemondásáról, aki a főgimnázium javára 4000 koronás ösztöndíjalapítványt tett. A közgyűlés elhatározta, hogy elismerésének jegyzőkönyvben ad kifejezést. *Pavlik* János vallásánar helyébe, akit Nyiregyházára hívtak meg lelkésznek, *Alóver* Andor segédlelkézt választották meg segédhitoktatónak. A templomépítési alap 1900. év végén 574.533 koronára ruggott. A közgyűlés a jelentés és zárószámadásokat tudomásul véve, a gondnoknak valamint a pénztári tisztviselőnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Ezután a közös presbitériumnak egy új gimnáziumi épület felállításá iránt tett javaslatát fogadták el. Dr. *Schneeberger* Nándor gimn. segéd-tanárt egyhangulag rendes tanárrá választották meg. Végül kihirdették a tisztújítás eredményét. Főfelügyelő lett *Fabiny* Gyula, gimnaziális felügyelő dr. *Mágoecy-Dietz* Sándor, a polgári és elemi iskolák felügyelője dr. *Haberern* Pál, közgondnok *Stephani* Lajos, iskolai gondnok *Walther* Agost, syndicus dr. *Zsigmond* Jenő. Az ujjonnan megválasztott tisztviselők nyomban letették a hivatalos esküt.

— **Umberto király gyilkosai.** *Drezdából* táviratozzák, hogy a *Grossenheim* mellett lévő szuftenbergi bányában az olasz hatóságok megkeresésére letartóztattak három olasz munkást, akiket azzal vádolnak, hogy részük volt *Umberto* olasz király meggyilkolásában.

— **Tung-Fu-Hsiang** megasztodik. Tung-Fu-Hsiangot, a generalist megasztották rangjától. A válláról levették az aranyos bojtot, kettőtörték cifra rezes kardját s a pávatollat kitepték a süvegéből. *Jung Lu* a ravasz, a markába kacagott s aztán még csak nem is üdvözölte szegény barátját. Megigazította süvegét és odébb állt. A lefokozott generalist nagyon bántotta ez a dolog. Levelet írt hát *Jung Lunak*, melyben fölpanaszolja a baját.

— Kedves *Jung Lu!* — így hangzik a levél — a világ nagyon értelmetlen és hálátlan. Ha nem volna még mindig generalis, azt mondanám, hogy te vagy a hálátlan. Azt azonban, hogy értelmetlen volna, nem merem állítani. Sőt. Nagyon ravasz kis huncut vagy, kedves *Jung Lu*. Látod, én most már senki és semmi vagyok. Holnap beállok kulinak a Nép-színházba. Ott akármilyen rosszul játszhatom a szerepemet, még sem csapnak el. Mert én csak szerepüket játszottam eddig is. A boxerdologban úgy jártam el, mint ahogy maga kívánta. Azt mondta, hogy támogassam *Li-Lai-Csungot* az idegenek megrohásában. Támogattam. Később azt követelte tőlem, hogy támadjam meg a követéseket. Megtámadtam. Ugy-e akkor jó voltam? Akkor én arról beszéltem, hogy jobban, rosszban egyaránt velem lesz. Igaz, hogy már itt kezdődött az én tragédiám, mert biztam kegyedben. Olyan voltam, mint egy hü kuty s most ime külső, hogy olyan vagyok, mint egy kőzsónés számár. Kegyed a kormány élén áll most is, engem pedig elítéltek s megosztottak rangomtól.

Kedves tábornok! Őnt elvakította a szerencseje s ennél fogva nem látja, hogy kínai generalis. Kínai generalis pedig még senki sem volt tovább, mint hat hónapig. Azt nemernem mondani, hogy hat hónap múlva minden kínai generalisból küli lesz. En már túl vagyok ezen az átalakuláson. Most én következik. Hiszje el, hogy nagy örömmel várom űnt új kartársaim körében. Jól fogja érezni magát. Akármennyire gyűlölöm is űnt, nagyokat fogunk kacagni az európai diplomácián, melyet olyan ügyesen csaptunk be. Lássá, ez az egy vigasztal. A viszontlátásra.

Szerető hivo
Tung-Fu.

Tung-Fu levele Pekingből van kelteve. Lehetne valamelyik európai metropolisból is, ahol nem egyszer esnek ilyen kínai ügyek.

— **Forradalom a római egyetemen.** Ha az olasz vér pezsegni kezd sokkal vadabban nyilatkozik meg a forrongása, mint akár micsoda egyéb nációban. Hát még ha ez a vér fiatal emberek ereiben susorog. Abból aztán olyan igazán déli háborúság lesz, ami se a kelet se a nyugat történelméhez nem hasonlítható hevéket dolgában. Most már bővebb értesítések érkeznek arról a diáktöradalomról amelyet tegnapi délután rendeztek a római egyetem hallgatói. Tessék csak elolvasni, hogy mi minden történt az aulában — egy egészen ártatlan rektori határozat miatt.

A vizsgálatok ideje elkövetkezvén, a diákok minden megokolás nélkül azzal a kívánsággal állottak a rektor elébe, hogy halaszta el a vizsgálatokat. Mikor pedig a rektor megtagadta kívánságuk teljesítését, vad tombolásba tört ki az egész diáksereg, összezúzott-tört mindent és akkora zajt csapott az udvaron hogy a rektor, nehogy összeverődjék az utca is, elzáratta a kaput. De erre kezdődött csak az igazi zenebóna. A diákok úgy fogták föl a rektor intézkedését, hogy házi legyelmel akar rajtuk gyakorolni s most már vadul ostromolni kezdtek a kaput. A nagy zajra tekintélyes diáksereg verődött össze a kapu előtt is, amely veszedelemben forgó társai kimentésére szintén kiadta egész hangerejét s tulszóitól csapkodta a kaput. Az egyetem titkára meg a szolgák el akarták torlaszolni az engedni készülő ajtót, így kezesüknek azonban az lett a vége, hogy a belülszornit diákok alaposan elgyabugyálták őket. Közben vadul hangzott a kiáltás!

— Le a rektorral! Nyissátok le a kaput!
A nagy ostrom sulya alatt végre be is szakadt a kapu szerencsésen, a mire olyan vandál roham vette kezdetét, a minőre aligha akadt még példa nyugat-európai egyetem évkönyveiben. Mindekelelt egyetemet szál ablak sem maradt épen; a folyosókön üveges keretben kiügyesztett órendeket lelépték s összezaggatták a nekibőszült diákok, akik aztán benyomultak a vizsgálati termekbe s apróra zaggatták a vizsgálatok hivatalos iratait a programokat, érkekezéseket s mindent lehajítottak az udvarra. Majd a székeket asztalokat hurcolták ki az előadási termekből darabokra zúzták őket s ugyancsak az udvarra hajgálták le, ahol tisztes máglyarakast készítették azután belőlük. A máglyát végül feldisztették a rector magnificus torzképével s meggyújtották. Mire a máglya elolvadt, délután öt óra s erre a megéhitelt diákok békésen hazavonultak. Aznap és másnap is zárva volt az egyetem. Minthogy pedig a diákok újabb tüntetésétől tartottak,

nagyszámú rendőrség szállotta meg az egyetem környékét. Baj azonban nem történt, mert a diákok bölcsen tartozkodtak a rendzavarástól. Az eset persze nagy konsternációt keltett a minisztériumban. Nasi közoktatásügyi miniszter mindjárt másnap szigorú rendeletet is bocsátott ki, amelyben alaposan megrendszabályozza a téktelen diákokat.

— **A Vörösmarty-szobor.** Az *Otthon* írók és hírlapírók körének választmánya ma délután 3 órakor *Rákosi Jenő* elnökletével rendkívüli választmányi ülést tartott, melynek napirendjén a *Vörösmarty-szobor* megvalósítása volt. Az első beszédében, melylyel a kérdést megvitatás alá bocsátotta, rámutatott arra, hogy a szobor dolgában az *Otthon* indította meg a mozgalmat. Az *Otthon* választmányában merült föl az eszme és hivta össze az alakuló országos értekezletet, amely határozatait az *Otthon* választmányi ülésén jól megfontolt határozatok alapján hozta és a bizottságok megalakítása, a munka iránvítása, minden az *Otthon* választmányának kellően kidolgozott tervén szorint történt. A nagybizottság a választmány javaslata szerint intéző-bizottságot alakított a gyűjtés végzésére. Ez a bizottság sikerrel, becsületesen bevégezte munkáját és működéséről június 23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor, az *Otthon* dísztermében tartandó nagygyűlésen fog beszámolni az országos bizottságnak, amikor is mandátumát leteszi. A gyűjtés befejeztetvén a szobor létesítésére kell most lépéseket tenni és az elnök az *Otthon* választmányát, a mozgalom megindítóját kérte, mondja meg, hogy a szobor létesítésének ezen uabban fázisában mitéle eszméi, vagy óhajtsái vannak. A választmány a szobor létesítésének kérdését alaposan megorgatta és a tanácskozás során több új és érdekes eszme merült föl. Az intéző-bizottság pénteken délután 3 órakor, a nagybizottság vasárnap délelőtt 11 órakor tart ülést az *Otthonban*.

— **Boer ház, angol pénz.** Drezdában egy építésznek az az ötlete támadt, hogy a délafrikai szabadságharcot megörökíti a jövődj számára is. Nem szoborban, sem képen, hanem egy házban. Boer házat tervez tehát, aminek a homlokzatát Krüger és a boer hősök domborművé képei díszítik. Hogy teljes legyen a hatás, rajta lesz a házon a Chamberlain képe is, de nem a maga eredeti mivoltában, hanem karikatúrában. A drezdai angol kolónia nagyon zokon vette ezt a boerbarát házépítkezést. El is határozta, hogy bojkottálják Drezdát, ha csakugyan fölépülne az a ház, amely eppet se épületes az angolokra nézve a jövő szemében. — S valószínűleg ké kerülnek ki győztesen az összeütközésből, mert az angol pénz jó pénz s egy nem is tulságosan szellemes ötlet miatt Drezdá városa valószínűleg nem lesz hajlandó elveszíteni az angoljait.

— **Vasuti tisztviselők mozgalma.** Országos mozgalom indítását határozta el a *fiumei* vasuti állomás hivatalnokai, akik közül negyvenen vasárnap Fiumében értekezletet tartottak. A tisztviselők karának munkás tagjai anyagi helyzetük javításának módzatairól és a szolgálati pragmatika kieszközöléséről tanácskoztak. Az értekezleten a zágrábi üzletvezetőség kebeléből szép számban megjelent vendégek és Zágráb állomás megbízottja a küldők nevében személyesen, az üzletvezetőség más negyvenöt hivatalnok pedig üdvözlő táviratban máris bejelentette a mozgalomhoz való csatlakozását.

— **Északi törvény.** Mindig északról jön a világosság... Norvégiában a minap fogadták el egy olyan törvényt, mely szerint olyan asszony köthet csak jogérvényesen házassági szerződést, kinek diplomája van arról, hogy jól tud főzni, varrni, mosni és vasalni, szóval tőkéletes házi-asszony.

Ez a pompás házasság jogi biztosíték, egymagában azonban nem elég még ahhoz, hogy Norvégiában csupa boldog házaspár legyen. A házassághoz tudvalegőleg erényekben gazdag férfiak is szükségesek s mivel a házassági szerződés a lehető legkétoldalabb szerződés ezen a világon, sőt némelyek szerint a legvérszörösebb is, szükséges most már, hogy törvényhozásilag szedjék rendbe a férfiakat is. Csak olyan férfi lehessen egyuttal férj is, aki biztosítékot tud nyújtani, hogy el tudja tartani munkájával a feleségét és a családját.

— **A jesolai sztrájk.** *Resicáról* táviratozzák: A küldöttség ma délben érkezett meg, a munkásokkal nem tudták megérkezési idejüket, csak a hatósággal. Délután rendkívül népes gyűlés volt a Józslatgetben; a küldöttség beszámoló utáról. Eleinte tovább is a sztrákot hangoztatták, de később a munkások nagyobb része elhatározta, hogy holnap reggel munkába állanak. Ezzel valószínűvé vált, hogy a sztrájk megszűnik.

— **Forgalmi akadály.** A déli vasut bozen-trentoi vonalának *Salurn* és *St.-Michele* állomásai között az összes forgalmat meg kellett szüntetni töltésesuzamlás miatt. *Neumarkt-Train* és *Salurn* között az akadály körülbelül 14 napig fog tartani, de az átszállás néhány nap múlva lehetséges lesz. *St.-Michele* és *Auer* között utasok részére átszállítási szolgálatot szerveztek.

— **Az iskolai vizsgákról.** Ime, sorjában néhány érdekes szentencia az iskolai vizsgákról. Nem közönséges szitkozódás ez, amit észrevessz alább a figyelmes olvasó.

1. A nagyképűségnek, a hivatalos hazudozásnak, a stréberiségnek idősza a június. Ekkor száguldoznak szerte e szép hazában a miniszteri biztosok is, akik számon kérik az iskolák munkálkodását, ekkor folynak az évvégi vizsgálatok és ekkor öli ki a legtöbb iskola az ifju lelkéből azt a kevés ideális must is, amit egész éven át ápolgatott a tanára.

2. Itt együtt szurkol a tanár a diákkal; amott egészen magára marad az ifju s azt kell hinnie, hogy prédál odadobott martaléka a fődirektornak vagy a miniszteri biztosnak; más helyt áldozata a szigorú bíró haragjának vagy a tanár hányagságának.

3. Ezekért a botrányokért (az érettségi vizsgálatokról van szó) kell már a májusi tanítást megzavarni, hogy se tanár, se tanítvány ne végezhesse a maga dolgát, hanem legyen büntetés valamennyi a porhintésben.

4. A porhintés és a nagyképűség azonban valamennyi iskolájának ilyenkor élteleleme.

5. A vizsgálat után következik rendszerint néhány nap múlva a záró ünnepség... Erre a tanulóknak okvetlen el kell jönni s hogy el ne maradjon, az igazgató azzal fenyegeti, hogy nem adja ki a bizonyítványát. A nagyvárosi ember, aki már-már epkedik a friss levegőért, akit talán az orvos is kerget vézna gyermekével ki falura, komolyan veszi ezt az ijesztgetést és vár, vár s leglejjebb a szenteket emlegeti, hogy ilyen módon is zaklatják, keserítik. A tanárnak, akit ez a sok görögütiz nagyképűsködés és hazudozás végig sértett, nincs szava. A hatalmasak elvégzik s a még hatalmasabbak elinéz. Pedig ez így nem maradhat; ennek meg kell változni. Az iskola nem színház, ahol a relikám dobjainak állandón szólni kell, hanem templom, ahol csak a komoly munkának és az egyenességnek lehet helye. A közvizsgálatok reformálását meg kell valahára kezdeni s a június reformálaitól s e mellett a stréberiségtől meg kell szabadítani az iskolát.

Ezeket a kemény szentenciákat vajjon ki mondta. Talán egy szülő, akinek megesezt a szive a gyermeke keserűségén? Nem. Talán egy tollforogató diák, akinek szédült az ambícióját az érettségi vizsga kudarcra? Nem. Talán az autodiktatika valamely rajongója? Az sem. Hanem elmondta ezeket a szentenciákat vezérekében egy tanügyi politikai hetilap, a Nemzeti Iskola, amelynek mind a két szerkesztője (Benedek Elek és Földes Géza) középiskolai tanár. Közvetlen figyelés és gyakorlati tapasztalás szürte tehát le ezeket az igazságokat. A vizsgálatok laikus nézői e szerint ítéletükben nem tévedtek, hiszen most illetékes emberek megerősítik a nagy általánosság vélekedését.

— **Évszázó ünnep.** A vakok budapesti országos intézete e hónap 23-ikán délelőtt 9 órakor tartja évszázó ünnepét az intézet dísztermében. Az ünnepen az intézet növendékei szavallatokkal és zenei produkciókkal működnek közre.

— **Tanítók takarékszövetkezete.** A Magyar Tanítók Kaszinójában ma népes közgyűlés volt, amelyen a *Magyar tanítók takarékszövetkezete* megalakult, dr. *Verédy Károly* előkészítő bizottsági elnök vezetése mellett. A szövetkezet oéjhat és a működésének módzatait *Pinteris Károly* előadó fejtegette. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az alapszabályokat és a szövetkezetet megalakultnak monotta ki. Az igazgatóság tagjai lettek: *Berzeviczy Albert* országgyűlési képviselő, dr. *Verédy Károly* kir. tanfelügyelő, *Bánó József*, *Gyurás Géza*, *Brentner Albin*, *Bardócz Pál*, *Pinteris Károly*, *Zetner Endre*, *Walter Károly*, *Garay Ede*, *Balásy Dénes*, *Róser Edvin*, *Kiss Ildebert*, *Szécskay István*, *Déri Ferenc*, *Lmber Károly*, *Létai Péter*, *Fehér József*, *Szöts András*. Felügyelő bizottsági tagok: *Várkonyi József*, *Szikiás Adolf* és *Kneif Odón*. Nyomban megalakult ezután az igazgatóság, elnök lett: *Berzeviczy Albert*, társelnök: *Verédy Károly*, alelnök *Bánó József*, vezérigazgató: *Pinteris Károly*.

— **A jogbölcsészet ügye.** A Hírosarnok című lap tudósító szörnye sajnálkozik. Könnyeit hullajtva konstataiia, hogy míg a jogbölcsészetnek az egyetemről való kiküszöbölése (?) ügyében szaktanácskomány loyit a közoktatásügyi minisztériumban, az alatt az egyetemen javában vizsgáztatják a jogászokat a nehéz tantárgyból. Az ankté végleges határozatot nem hozott, de amint a nevezett tudósító értesül, *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter a képviselőházban tett kijelentéséhez képest rendeletileg ki fogja küszöbölni a jogbölcsészetet a jogi alapszolgálat tárgyai közül, ellenben meghagyja a szigorú tárgyak közt. Ez a rendelet a jövő iskolai év elején jelenik meg. Mivel a jogbölcsészetből az ideai alapszolgálaton igen sokan buktak el, ezekre a jogászokra nézve a rendelet külön fog intézkedni, így jósója a Hírosarnok. Elég humor van e jóslatban. A humorért pedig megbocsátható az alaposág hiánya.

— **Hat felgyújtott lóvasúti kocsi.** A san-christavoi közúti vasút főmellete a menetjegyek árát. Nagy deficittel dolgozott a társaság, ami szinte hihetetlen még Amerikában is, vagy, s ez valószínűbb, nem volt meglepődeve a jóvedelem-mel. Szóval, a részvényesek zúgolódtak, mire a legközelebbi közgyűlés nem is valami hosszas tanácskozás után megszavazta a menetáremelését. Ez a társulat részéről egészen határozott eljárás volt, de meg kell adni, hogy a san-christavoi nép viszont temperamentumos. Először is roppant mód elkéseredett, amiért az életét ilyen módon egyoldalú elhatározással megdrágították. Az elkésere-dést tett követte. A nép, a jeles christavoi kö-zönség, mint Rio-De-Janeiréből jelentik, egyszer-űren felgyújtott hat lóvasúti kocsi. Ez elég világos demonstráció volt, amelylyel szemben aligha fog ragaszkodni a vasúttársaság a fölemelt árakhoz. Az amerikai nép ugyanis makacs. Ha bosszantják, felgyújt még hat lóvasúti kocsi.

— **Az óbudai katonai ruharaktár.** Az Óbudai közönségben méltán nagy lehangoltságot keltett dr. Falk Miksa nyilatkozata választóinak küldöttsége előtt, amely az óbudai katonai ruharaktár áthelyezése érdekében kereste föl. Dr. Falk Miksa ebben a nyilatkozatában a közérdek hangsúlyozásával a Lágymányos számára reklámja a katonai ruharaktárt, amely ma Ó-Budán, a főváros e legelhangyotabb városrészében több száz szegény családnak kenyérkeresetet nyújt. Falk Miksa azonkívül oly kijelentéssel is biztatja választóit, amely feltétlenül ellenmondásban van azzal a válasszal, amelyet Széll Kálmán adott a nála tisztelettel Óbudai küldöttségnek s amely érthető okokból oly örömteljes megnyugvást kellett a III. kerületi polgárság körében. Falk Miksának ez a biztatása annál is érthetőbb, mert hiszen ugyanakkor maga is hangsúlyozta, hogy a miniszterelnök felkérte a hadügyminisztert, tegye újabb megfontolás tárgyává az áthelyezés ügyét. Hát kétség-telen, a miniszterelnök ebben a kérdésben is ismert igazságszeretével és pártatlanságával fog dönteni és nem fogja engedni, hogy az egyik kerület a másik rovására mozdítsa elő a maga érdekeit, de hangsúlyoz-nunk kell, hogy semmiféle sztratégiai, semmiféle vá-rorendezési szempontok nem követelhetik a katonai ruharaktár áthelyezését, de igenis sok száz szegény ember megéhehetése fűződik ahhoz, hogy a katonai ruharaktár ott maradjon, ahol ma van, abban a kerü-letben, amely az áthelyezés folytán még sivatár helyetbe jutna. Sohasem voltunk barátjai a főváros rohamos külső fejlődésének, de megbocsáthatatlan hiba volna a Lágymányost akként fejleszteni, hogy régi városrészek szenvedjenek miatta, hogy sok száz be-csületlen munkás család kénytelen legyen otthagyni régi tűzhelyét, és elköltözni oda, ahol munka híján talán a nyomorral kell megküzdenie. Csak erre gondolhatott a miniszterelnök is, midőn oly megnyugtató válasszal bocsátotta el az Óbudai deputációt és ez a válasza joggal keltheti az Óbudaiakban azt a reménységet, hogy a katonai ruharaktár most másfél század múltán sem fog más városrésztbe kerülni.

— **Házasság.** Dr. Szabó József eljegyezte Pohl Livia kisasszonyt, dr. Pohl Károly királyi közjegyző és neje tónai Tolnay Boriska leányát Pozsonyban.

Braun Armin Györgyből e hó 25-én esküszik örök hűséget Blum Adél kisasszonynak, Hirschler Ödön Sopronból pedig szintén ugyanakkor Blum Szidónia kisasszonynak Sopronban.

Nattán Aladár eljegyezte Politzer Margit kisasszonyt Budapesten.

Solymosi Márton június 30-án esküszik örök hű-séget Günsberger Matild kisasszonynak Budapesten.

Friedländer Lajos június 2-án esküszik örök hű-séget a douány utca izraelita templomban dr. Eisner József sárosmegyei főorvos leányának, Blanka kis-asszonynak.

Weizner Vilmos június 30-án esküszik Menzer Rózsikával a budapesti dohány-utcai templomban.

— **Egy anya szörnyette.** Debreczemből tá-íratózzák: Anya Julianna fiatal varróleány törvény-telen származásu újszülött csecsemőjét konyhakéssel összevagdalta s a testrészeket a szemétdombba rejtette, ahol azonban véletlenül megtalálták. A gyilkos anyát átadták az ügyészségnek.

— **Egy tanár ünneplése.** Szép ünnepély folyt le tegnap Major L. Gyula tiszteletere, amelyet az iskolá-jára tanarai, tanítványai és a pedagógium tanáraitóljei rendeztek. Az ünnepi hangversenyen Scheibel Riza nagy virtuozitással előadta Major suite romantikusját. Fleischmann Major hegedűversenyt, Krausz Jakab és Scheibel Linka nagy hatással adták elő Major nébány dalát. Loschdorfer János tanárjelölt az ünnepiök név-ben ezüst koszorút adott át Majornak, aki meghatottan mondott köszönetet a kitüntetésért.

— **A varsoi reform. egyház, mint Verseczről írják,** a múlt vasárnap Szabolcsa Mihály elnökelete alatt tartott közgyűlésében az egyház főgondnokánál Perjessy Lajos a lami főreáliskolai tanárt, a Délvidék kereskedőjét választotta meg.

— **Halott a bozótban.** Horovitz Lipót tekintélyes kassai polgár még márciusban elült. Holtestét ma délelőtt találták meg a jahodnai tenyves bozótjában. Ma délután temették el nagy részvétellel.

— **Karrier idegenben.** Budapestről még csak mint egyszerű borbélylegény ment Bécsbe Vitkovics Sándor, aki Zomborban született és Budapesten tanulta ki a mesterségét. De volt benne vállalkozó kedv s világot akart látni. Elment Zürichbe, majd Genbe és más svájci városokba és ezenközben ott megta-nulta a női fodrászmesterséget. Együttal gazdagabb lett egy nyelvvél, megtanult franciául. Ezzel a kincsesel most már tovább juthatott. Járt Párisban, Versaillesben és végül elkerült Londonba. Ott aztán megmutatta, hogy a magyar talentum bárhol kivágja magát és elismerést, tekintélyt szerezhet akár-milyen téren a magyar névnek. Ügyessége révén kitűnő keresetre tett szert, nagyon kedvelték. Egy fodrászversenyen első díjat, egy másik versenyen harmadik díjat nyert, később aranyoklevelet szerzett és tanár lett a nemzetközi fodrász-iskolában. Ez nem volt elég neki, minden egyes fodrászati ágra megszerezte a képesítést. Most pedig, mint London-ból jelentik, a szakiskola egyhangulag megválasztotta az igazgatójának.

— **Halálozás** Garba Gyula belügyminisztériumi főigazgató az éjjel hirtelen elhunyt. Tegnap este haza fele menet a bécsi kapunál hirtelen rosszul lett és eszméletlenül vitték a minisztériumban levő lakására, ahol rövid idő múlva kiszenvedett. Szívizéhihűdés érte a köztisztviselőt állt főtisztviselőt.

Zentán e hó 14-én hunyt el Fischer Izsákné szü-letet Goldstein Mimi életének 73-ik és házasságának 52-ik évében.

— **Szerelmi dráma egy szállodában.** Tegnap este egy jól öltözött fiatalember — karján egy fiatal nővel — érkezett az Orient-szállodába. Szobát kért s a bejelentő lapon a következőket írta: *André Pál és felesége.* Hajnalban rövid egymásutánban három lövés dördült el a szállodában. Sokáig keresték, kutatták, hogy honnan erednek a lövések s kiderítették, hogy az új vendégek szobájában történt a baj. Rendőrt hívtak, aki feltúrta az elzárt ajtót. Az ágy mellett a földön halva feküdt a fiatalember és a leány. A férfi kezében volt a revolver. Az ágyon levelet talált a rendőr, amelynek egyik oldalára ez volt írva:

— Onként megyek a halálba, mivel a földi életet meguntam. Póth Ferenc.

A papirus másik felén ez olvasható:

— Nincs kedvem tovább élni, közös elhatáro-zással ismerősömmel halok meg. Turró Zsuzsanna.

A főkapitányságról érkezett rendőrorvos meg-állapította, hogy a leánynak a bal ha-ántéka és a szíve van keresztül löve, a fiatalembernek pedig a jobb halántéka. A halottakat a boncolóintézetbe vitték. A rendőrség megállapította, hogy Póth Ferenc csá-volyi születésű harminokét esztendő s fűszeres-segéd, akinek atyja Baján lakik, Turró Zsuzsanna pedig kolozsvári születésű huszonkét esztendő szobaleány, aki az Alsó-erdősor-utca 30. száma alatt szolgált.

— **Tűzvész.** Abau-Szinnán óriási tűz volt. Huszon-hét család hajléktalan lett.

— **Az idő.** Az Országos Meteorologiai Intézet jelentése szerint június 18-án a csapadék az ország-ban nagyobbrészt megszűnt, csak helyenként volt kisebb eső. A zivatarok és az erős szél megszűnt. A hőmérséklet pedig az országban egyenletes eloszlást mutat és csak reggelenként némi emelkedést. A föld-mivélsügyi minisztériumhoz a gazdasági tudósítókól beérkezett távirati jelentések szerint Pestmegye kis-kőrösi, Bács-Bodrogmegye német-palánkai és Maros-Torda-járársában szélviharral jégeső volt e hó 16-án, mely a gabonában és gyümölcsfákban károkat okozott.

— **Részeg emberek szállítása.** Régen vajdó kérdés a fővárosnak a részeg embereknek szállítása. Most végre talán dülőre kerül a dolog. Az önkéntes mentőegyesület ugyanis tegnap gróf Andrássy Aladár elnökével tartott ülésén kimondotta, hogy a részeg embereknek szállítását elvállalja, ha a belügyminisz-ter megtéríti az egyesületnek ebből származó ötezer hétszáz koronára rugó többletkiadását. Ebben a tárgy-ban nyomban főtérjeslést intéz a belügyminiszter-hez és ha a belügyminiszter az ajánlatot elfogadja, egy hónap múlva megkezd az egyesület a részeg emberek szállítását is két próbaéven át.

— **Szanatórium szegény gyermekek számára.** A Fehérkereszt Országos Lelchenáz Egyesület a palosi gyógyfürdőben görvői és gyengén rejtett gyerme-kek számára sanatóriumot rendezett be, amelybe fizetni tudó szők gyermekek ocsó díjtétel mellett korlátolt számban még felvehetők. Bővebb felvilágosítást ad a Fehérkereszt (IX. Tüzoltó-utca 9.)

— **Megakadályozott kivándorlás.** A kassai rendőr-ség tegnap 23 ialusai embert megakadályozott az amerikai kivándorásban. Utvevük nem volt. Elvettek tőlük 5000 koronát.

— **Rendőri hírek.** Rosenhal Adóli kereskedőnek az Arany János-utca 25 szám a att lévő üzletébe be-törtök s onnan egy Yost- és egy Hammond-tele ír-gépet elloptak. A tolvajokat nyomozzák. — Gull Miksáné született Breuer Gizella születésű aki tegnap a Nagydófa-utca 6-ik szám alatt lévő lakásán meg-mérgezte magát, az éjszaka a Rókus-kórházban ki-szenvedett. — Petrovics Ferené 52 éves napszámosnó

ma reggel Százház-utca 41. szám alatti lakásán lügő-olatot ivott. Súlyos belső sérüléseket szenvedett. A Rókusban ápolják. — Ma reggel a központi város-házának a negyedik emeletéről lezuhant Kreván János kőműves, aki az ott folyó javítási munkálatoknál dolgozott. A mentők élevesélyes állapotban vitték a Rókus-kórházba. A rendőrség megindította a vizs-gálátot, hogy a szerencsétlenségért kit vonjon fele-lősségre.

(x) 30.000 korona a Concordia-sorsjegy fő-nyereménye. Figyelemzetjük olvasóinkat hogy a húzás 1901. június hó 25-én okvetlen megtartatik.

(x) Kérjünk mindenütt Emke-gyujtót!

Ha a golya utra kél.

Egy vén golya, ki sokat látott
Kék ég alatt, zold föld felett
S befárta sokszor a világot:
Kerepeii ez énekét:

Hét bölcset láttam Szerbiába'
Cífa és szép volt mind a hány.
Reám vártak, de hajh, hiába,
Hogy miért, már az nem talány.

S a bölcsek ah, turesen állnak . . .
De boldog az, ki hisz, remél,
Mert Szerbiába' most is várnak:
Hátha a golya utra kél!

Remélve, vágyva és epedve
Várt Olaszton népe rém,
S a nép, mert így kívánta kedve,
Azt mondta; ó, nem lesz leány!
S hogy lánykát vittem, azt se bánják
— A fáma bármit is beszél —
S azt az időt időt már újra várják:
Ha majd a golya utra kél . . .

A minden orszoknak atyja,
Tanácsot kért, bölcsek helyett,
S a tudós Schenk tanárt hoztatja,
Hadd kormányozzon engemet.
De jöhet ámde ezer Schenk is
Tanácsuk ah, már mit sem ér,
S a cár ahárhogyan eseng is —
Ha már a golya utra kél . . .

Am ami nem volt, mind lehet még:
Hogy ádás száll majd én reám,
Ha mindavé fűt vihettek,
Ahol nem kedves a leány!
Órúljetek ah, nagy királyok
Hogy nincsen végleg itt a tél,
Hogy jönnék ifjak, nem csak lányok,
Hogy még a golya utra kél . . .

Pont.

FŐVÁROS.

(*) **Visszavont indítvány.** Ma délután volt a folytatása annak a rendkívüli székesfővárosi közgyű-lésnek, amely tegnap azzal maradt abban, hogy tár-gyalás alá veszi Kovács Pál és társainak azt az indít-ványát, hogy Széll Kálmán miniszterelnököt és gróf Apponyi Albertet szintén válasszák meg a főváros diszpolgárává. A délután 4 óra kitűzött ülést csak 1/25-kor nyitotta meg Márkus József főpolgármester, mert nagy időt vett igénybe, amíg az ellentés párt-ok között az ügyre vonatkozó tárgyalások folytak.

A főpolgármester rövid megnyitója után Kovács Pál, mint az egyik indítványozó emelkedet szólásra. Tegnap — ugymond — ő és társai indítványt nyújtottak a közgyűlés elé az iránt, hogy Széll Kál-mán miniszterelnököt és gróf Apponyi Albert ország-gyűlési képviselőt válasszák meg a székesfőváros diszpolgáráivá. (Eljenzés.)

De arra való tekintettel, hogy az ő indítványuk félremagyarázásokra adott okot, noha az indítványo-zók távol állottak minden mellékes célzattól és mert a napi sajtó egyes közleményeiből az volt értelmezhető, hogy a részükrol indítványba hozott urak Fe érvárvál együttesen nem aknarak diszpolgárokká választatni... („Ohó! „Rendre!”) e kijelentés előtt tisztelettel meg-hajlik s az indítványt visszavonja.

Nagy méltatlankodással fogadta a többség Ka-siósok visszavonulásának e rosszizű megokolását, az énlök pedig kijelentette:

— Mivel az indítványt visszavonták s az ekként tárgyaltanná vált, az ülést berkesztem.

(*) **A budapest-úpest-rákospalotai villamos vasút.** A kereskedelemügyi miniszter tudatá a szé-kesfőváros hatóságával, hogy a budapest-úpest— rákospalotai villamos közúti vasútnak eredetileg 4.580.000 koronára rugó tényleges építési és berende-zési tőkét, a megtartott elszámolás és műszaki fölü-lvizsgálás eredményéhez képest 483.948 koronával fismelle és egyuttal a beruházásokra, kisaátítási költségekre, vonal-összekötötésekre stb. 736.051 ko-ronát engedélyezett.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Prielle Kornéliához.

— Levél. —

Hódolva tisztelt Barátnóm!

Hogy a hatvan éves művésznői „becsületet szolgálát” nyilvános ünneplésének izgalmaival óvatosan félrevonult s ugyszólván azt leparancsolta, az megint csak azt a páratlanul finom izlését és érzelmét bizonyítja, melyek ritka tehetségének eleitől fogva szárnyat adtak. Mi szüksége is lett volna külön jubilálásra, a tulzott divattá vált jubileumok idejében. Annak, akinek igen hosszú időn át s egykor keserű időben is, ugyszólván minden föllépése valóságos színházi ünnep volt.

De tiszteltemélő s nemes lényét, finom természetét jellemző akarata nem zárhatja ki azt, hogy kivált régi tisztelői, barátai, kik közé én is büszkeséggel számítom magamat, a hatvan évi fényes pálya évfordulója alkalmából meg ne közelíthessék pár néma sorral, melyek nem háboríthatják magányát és nagyon megérdemelt nyugalomát.

Engemet, a magát tulélt beteges öreg írórt nemcsak a számtalanszor nyújtott művészeti élvezetért való bő köszönet buzdít ez üdvözlésre, hanem egy ritkább nemű tartozásból eredő hála őszintesége is.

Félszázada már, hogy midőn mint beteg, megtört ifjú, a lombard-velencei kínos besoroztatásból hazakéreltem, Miskolcra teljes csüggedtséggel beszéltem, Nagyságod ott, első férje — volt érdek honvédtiszt — társulatánál, a fiatalág bájával és a művészet ritka erejével ragadta el azt a jó és szenvedő magyar közönséget, melynek lelkületére a leveretés időszaka — egy akkori nagy költőnk kifejezése szerint: — „ólomsúlylál borult”. Be kevesen hitették akkor, hogy „megvirrad még valaha!” Én sem bírtam hinni, annyira megviselt a megaláztatás.

Két lelkesítő könyv: az Arany Toldija és a Jókai Csataépek-je meg a Nagyságod lelkesítő játéka kezdtek visszaadni veszendő reményemet. Érezteték velem annak a nevezetes mondásnak igazát, hogy a parlament nélküli nemzetek lélekemelő szónokai usupán a jó költők és a szinpad nagy tehetségek. Aztán fel is buzdultam, hogy nemcsak a fővárosban a feltámadását váró magyarság szolgálatában az irodalom buzgó, hű napszámosa legyek.

Ezt a lélekemelő hatást akarom most Nagyságodnak hálás szívvel és hódolattal megköszönni.

A hely, ahol akkor játszott, a Korona-vendéglő kertjében összetakolt szinkör volt. Szinpadja hirtelen egyberőtt deszkákból, páholyai lécből, nézőtere gyakorlatlan padon. De templommá vált azonnal, mihelyt az oltár papnöje, Nagyságod, kilépett. Emlékezik-e még az „Evangélium és családeletré?”

Bizony, a végzet jókedvében adta Nagyságodat nekünk, hogy ami a magyarnál ritka adomány: a kellemet és izlést hatvan esztendőn át a legteljesebben képviselje szinpadunkon.

A jó Isten meg is áldotta érte sok dicsőséggel és kivételes tehetségéhez mért valóban kivételes áldásokkal.

Emlékezem rá, hogy fiatalabb korában mily sokszor kellett szenvednie ideges fejförceitől, mely súlyos testi bajt az életkor haladásra rendszeren fokozni szokta, míg Nagyságodnál a természet különös kedvezése mintegy jutalmul, egészen megszüntette, midőn a korosabb mamák szerepkörébe lépett. Továbbá a földi életben rendszeren úgy van, hogy akik egyszer, lángoló szerelmük multával felbontják frigyüket: végképp elidegenülnek egymástól, míg Nagyságod megérte a kivételes boldogságot, hogy második férjének, hírből és művészetben méltó párjának, az én korán elhunyt Kálmán barátomnak újra boldogító életársra lehetett. Az is rendes dolog, hogy a szinművésznők szerepkörét a gyorsan muló idő folyása egyre keskenyebbé szokta vonni s ime, az öné kivételesen mindvégig terjedelmesebbé tette.

Nincs-e okom remélni azt, amit Nagyságodnak lelkem mélyéből óhajtok, hogy a gondviselés szaporítsa e kivételes kedvezményeket azzal is, hogy — amint érdemi — a dicsőséges „szolgálát” hetvenedik évében is mai nagy fogékonyságával öröndhessen a nézőtér föllelkesült tagjainak.

Ezt kívánja szívéből. Nagyságodnak teljes hódolattal

régii hálas tisztelője:

Budapest, 1901. június 17.

Vadnay Károly.

**** Az operai szezon vége.** Ma este tartották meg az Operaházban az idei szezon utolsó előadását és ez alkalmából *A nürnbergi mesterdalmok* került színre, egyszersmind mint utolsó gyöngyszeme a Wagner-ciklusnak. *Ney Dávid, Hegedüs Ferenc, Broulik,*

Povny Irén asszony a főbb szerepekben kitűnőek voltak és körülöttük jól csoportosult ennek a nehéz dalműnek rendes ensembleja. *Máder Raoul*, mint kar-nagy ismét bebizonyította, hogy muzsikális finomság dolgában első helyen áll.

**** Vizsgálat a Nemzeti Zenedében.** A Nemzeti Zenede zongora tanszakának növendékei tegnap délután tették le évről-évről vizsgálatukat a fővárosi Vigadó kis termében. A zongora tanszak két tanárának, *Tomka István* és *Aggházy Károlynak* a tanítványai tettek tanúságot arról a kiváló és izléses vezetésről, mely alatt tanulmányaikat végzik. A harmadik kiművelési osztály tanítványai közül főleg *Dittmann Katica*, *Horváth Margit* és *Steinitz Katica* tűnt ki, ez utóbbi finom, distingválta és nemes játékkal. *Aggházy Károly* tanítványai is egytől-egyig jelesen képzett, jó modoru pianisták, kik közül kitűntek: *Fischer Frida*, *Vidals Hermin*, *Buday Etel* s különösen *Brück Mariska* kisasszony, aki Schubert Impromptuját zongorázta sok melegséggel és kedves finomsággal.

**** Hoffmann meséi a Népszínházban.** Offenbach mesternek posthumus nagy zeneművét, a *Hoffmann meséit*, melyet a Népszínház előadásai tettek nálunk népszerűvé, tudvalevően az Operaház is fölvetve műsorába s mióta az Andrassy-uti fényes musztempomban csengenek a regényes dalmű csodaszép dallamai, a kerepesi-uti szerény színházban elnémult *Stella-Olympia-Antonia*. Pedig ez a hármas szerepnemcsak Offenbach szellemének egy új megnyilatkozása, hanem egy fényes művész-tehetségnek a revelációja is volt. *Hegyi Aranka*, a magyar operett-szinpad egyik igazi dísz és dicsősége, ennek a szerepnek kreálásával lett egyszerre neves alakjává a magyarszinművészetnek. Az ő büszke Stellája, bájosan-szögletes Olympiája, elragadó Antonijája egyesítette magában az ének- és szinművészetnek minden megkívántató kellékét. Ez a *Stella-Olympia-Antonia* fog újra megszólalni osütörtökön a Népszínházban. Az Operaház intendánsa, ki a darab fölött rendelkezik, készséggel megengedte, hogy a Népszínház előadja régi repertoárjának ezt a gyöngyét. *Hegyi Aranka* mellett a *Lindorff-Coppelius-Miracolo* hármas szerepét ismét *Vidár Pál* játssza, ki annak idején ezt a fantasztikus alakot olyan bravurral teremtette meg. Késégtelennek tartjuk, hogy a közönség, mely az Operának zeneileg magasabb stílus előadásában gyönyörködött, élvezettel fogja most fölkeresni a Népszínházban régi kedveltjeit.

**** Kisfaludy-Színház.** Az ő-budai színház mai előadásán a nézőteret a Dunagőznajzási társulat ő-budai hajógyárának tisztviselői köre foglalta le. A derék tisztviselők ilyen módon sietnek mentésére a III. kerületi magyar színházának, amelynek kulturális hivatását ők okosan méltányolják. Három apróság került színre, a *Leánykérő*, *Az irodában* és a *Már alszik* című darabok, a szereplők minden tehetségükkel igyekeztek meghálálni a hajógyár tisztviselőinek hazafias mozgalmát.

**** A Vígshízház évadja.** A *Vígshízház* ez idején évadja, mint értesülünk, e hónap 25-ike és 30-ika közt fog zárulni. A színház a még hátralévő időt a műsor legkiválóbb régebbi darabjaival és *Feydeau*nak *Csak párosan!* című bohózatával tölti be. Albin *Valabregu*nek *Az édes otthon* című bohózata, amelyből folytatják a próbákat, a jövő évadra marad s első ujdonsága lesz a színháznak.

**** Városligeti Szinkör.** A Városligeti Szinkörben holnap *Uriel Acosta* és osütörtökön a *Vasgyáros* kerül színre *Feld Irénnel* és *Bakó Lászlóval* a főszerepekben. Pénteken *Feld Mátyas* parodisztikus bohózatának az *Ocska brigáderosnak* lesz a bemutatás előadása.

**** Újabb sikkasztás a kolozsvári Nemzeti Színházban.** A *Kolozsvári Nemzeti Színház*-nál, mint *Kolozsvár*-ról jelentik, újabb nagy sikkasztásnak jutottak a nyomára. Az öngyilkossá lett *Tóth József* főpénztáros tudvalevőleg 60.000 korona erejéig dicsmálta meg a színház pénztárát s most újabban *Payer Béla* számvizsgáló és *Kertész György* kolozs-monostori tanár és erdőmester, miniszteri kiküldöttek, újabb visszaélésekre akadtak. A színház tulajdonában lévő *Szolnok-Dobokamegye* nagylondai járásában lévő *Szakadura* község melletti erdőségeken ugyanis, melyek *Janovich Oschérnek* voltak bérbe adva, több ezer korona erejéig károsították meg, ismeretlen tettesek a színházi alapot. A vizsgálatot megindították.

**** Osztrákok Khinában.** A *bécsi Jantsch-Theater*, amely nyári hajlékú szolgál a lajhtántulú muzsának, még e héten egy *Osztrákok Khinában* című ujdonsággal kedveskedik az osztrák császárvárosnak. A nyári műalkotás szerzői bennünket magyarokat, ugylászik, kihagytak a közös hadsereg khinai expedíciójának a dicsőségéből, amiért azonban épenséggel nem haragszunk.

**** Báró és ballerina.** *Walkó László Báró és ballerina* című vígjátékának 22-ikére kitűzött bemutatás előadása június 21-ikén lesz a Kisfaludy Színházban. A szombati előadásra az összes jegyeket föfoglalták a hajógyári alkalmazottak.

**** Kranosevics távozása.** *Kranosevics Dragomir*, az Operaház I. versenymestere június hó 30-án megválik állásától és nyugdíjba megy. A távozó művészhez az Operaház igazgatósága a következő levelet intézte:

Tisztelt Művész! Abból a sajnálatos alkalmából, hogy ön a folyó évi június hó 30-án befejezi a magy. kir. Operaházban huszonnyolc éven át folytatott, érdemekben gazdag működését, engedje meg tisztelt művész, hogy e néhány sorban bucsut vegyünk öntől.

Ön példátlan pontosságával, nagy szorgalmával, lelkiismeretességével s mindenfölköt hatalmas zenei tudásával és szép előadói művészetével három évtizeden át olyan szolgálatokat tett a magyar művészetnek általában és a magy. kir. Operaház művészi érdekeinek különösen, hogy e pillanatban, midőn öszinte, nagy sajnálatunkra bennünket elhagy: komoly, lelkes ünnepléssel kellene önt bucsuztatnunk; olyannal, amely úgy az ön kiváló személyéhez, mint az intézetünkben végzett működéséhez egyaránt méltó volna. Az ön ritka szerénységéből folyó tiltakozása azonban ezt a szándékunkat lehetetlenné tette.

Fogadja tehát szívesen a m. kir. Operaház igazgatósága uevében azt a kijelentésünket, hogy az ön előkelő művészi neve és nagyszerű munkássága nekünk mindenkorra felejtethetlenül beosles lesz s hogy azok az előadások és művészi események, amelyek az ön részvételével, vagy az ön személyének és példájának hatásával folytak le a m. kir. Operaház működésének történetében, mindig igazán büszkeséges dicsőségei maradnak intézetünknek.

Es amidőn ön az önrzetes művészlélek teljes megelégedettségével tekinthet vissza fényes művészi pályájára és most a dicsőséges tevékenység után pihenni tér: legyen meggyőződve, hogy mindannyiunk igaz szeretete kíséri nyugalom otthonába. Tisztelettel *Budapestben*, 1901. június hó 15-én.

A M. kir. Operaház igazgatósága:
gróf *Keglevich István* Intendáns. *Mészáros Imre* igazgató.

**** Szinlövendékek vizsgálja.** *Horváth Zoltán* színészeti előkészítő iskolájának növendékei e hó 22-én, szombaton, este 1/2 órákor tartják évről-évről vizsga-előadásukat az Uránia színházban.

**** Cigányzene a Telefon Hírmondóban.** A tegnapi nappal véget ért a magy. kir. Operaház szezonja s beállt a nyári szünet, mely szeptember 15-ig tart. A *Telefon Hírmondó*, mely az Operaház minden előadását közvetíti, ez idő alatt szintén szünetel, amennyiben hangversenyt sem rendez. Kárpótlásul azonban minden este 8 óráról 11 óráig *cigányzenét* közvetít az előfőtér lakására, melyet azonban megszakít a 8 óra 15 percor való tözsedolvasás és a 1/210-10 óráig tartó esti felolvasás, melynek keretében mindig a legújabb híreket olvastatja fel a beszélőjság.

EGYESÜLETEK.

(A budapesti szünidél gyermektelep egyesület) választmánya előtt ma, a felvétel utolsó napján nem kevesebb, mint ezer leánygyermek jelentkezett, hogy a nyaralás jótéteményeiben részesüljön; a leánykaszereg, amelyből a legvényőbbakat kellett volna kiválasztani, a maga egészében is annyira száználmat keitő volt, hogy a választmány, amelynek már csak igen kevés hely állott rendelkezésre, vakmerő lépésre batározta el magát: a közgyűlés által engedélyezett összesen 600 gyermek helyett mindössen 900 gyermeket küld a különböző telepekre, ami 12.000 koronát meghaladó többletkiadással jár az egyesületre nézve. Így is az ezer leánygyermek közül csak kétszáz és néhány volt kiválogatható. A választmány reméli, hogy a közönség további adakozásai meg fogják részére könnyíteni a közgyűlés elmentésének elnyerését; és kívánatos is, hogy a választmány e méltányos várakozásában ne csalatkozzék. Adományokat e lap szerkesztősége is készséggel elfogad.

(A tüdőbetegség szanatórium-egyesülete) ma délután igazgatótanácsi ülést tartott báró *Harkányi Frigyes* enklöle alatt. Miután *Ormódy Vilmos* az építkezés eddigi költségeiről számolt be, *Czigler Győző* műegyetemi tanár bejelentette, hogy az intézet háza szeptember hó elséjére teljesen készen lesz; majd dr. *Tauszk Ferenc* titkár előterjesztésére letárgyalták és elfogadták a betegfelvételi, a szolgálati szabályzatot és a házirendet. Megalkotották az igazgatóbizottságot is, melynek feladata az igazgatótanács határozatainak végrehajtása lesz. E bizottság tagjai lettek: *Korányi Frigyes*, *Müller Kálmán*, *Chyzer Kornél*, *Ormódy Vilmos*, dr. *Tauszk Ferenc* és dr. *Kuthy Dezső*, *Máttyus Arisztid* az egyesület és a főváros közti konfliktusról tett jelentést. A pénzügyi bizottság ugyanis a minap kimondotta, hogy abban az esetben, ha a szanatórium-egyesület megszűnnék, minden vagyona a főváros tulajdonába megy át. Az egyesület pedig a megszűnés esetére is csak gyógyintézeti célra óhajta a befektetéseket felbasználni. A polgármester egyébként megígérte, hogy a pénzügyi bizottság határozatát a tanácsban orvosolni fogja s így az ellentétek bizonyára el fognak simulni. Az igazgatótanács végre betöltötte a szanatórium igazgató főorvosi állását is, megválasztván erre dr. *Kuthy Dezső* egyetemi magántanárt, az egyesület titkárát, aki kezdettől fogva lelkesen közreműködött az intézmény megvalósításában s óriási tanulmányokat tett úgy a tüdőbetegség gyógyítása, mint a szanatóriumok ügye tekintetében.

SPORT.

**** Az automobil-kilállítás.** Nem várt sikere van a Tattersallbeli automobil-kilállításnak. A notabilitások egész serege látogatja a valóban szép kiállítás

naponta s a nagyközönség is előszeretettel használja kocsizására a rendelkezésére álló automobiloikat. Ma külföldi látogatók is jártak a kiállításon s elragadtatással szóltak az automobiloik sokféleségéről. Külföldi kiállításon sem volt többféle gépkocsi, mint nálunk.

Athletikai versenyek Magyar-Óvárott. A Magyar-Óvári Akadémiai Athletikai Klub országos atletikai versenyeket vasárnap délután tartotta meg. A versenyen megjelent *Frigyes* főherceg is családjával és kíséretével és nagy érdeklődéssel nézte végig az összes versenyt. Ugyancsak jelen volt a versenyen a környék egész előkelősége és igen sokan a magyarországi sport-körök tagjai közül. A versenyek délután négy órakor kezdődtek meg és a következő eredményekkel fejeződtek be:

I. 100 méteres síkfutás. Első: *Gönczy Lajos B. E. A. K.* idő 12 mp. Második: *Gajzágó Tibor B. E. A. K.*
II. *Diszkoszvetés.* Első: *Coray Arthur B. T. C.* 34-30 m. Második: *Trojók Gyula M. U. U. C.* 31-70 m.
III. 100 méteres síkfutás (egyletti zárt). Első: *Trojók Gyula, M. A. A. C.* idő 12 mp. Második *Maniette Emil.*

IV. *Magasugrás.* Első: *Gönczy Lajos B. E. A. C.* 1 p. 70 mp. Második: *Gajzágó Tibor B. E. A. C.* 1 p. 60 mp.

V. 1000 méteres síkfutás. Első: *Rösler Károly M. A. A. C.* idő 3 p. 11 mp. Második *Kiss Gyula M. U. E.*

VI. 400 méteres gátverseny: térelőny. Első: *Trojók Gyula M. A. A. C.* idő 1 p. 8 mp. Második: *Vargha Pál B. E. A. C.* Harmadik: *Wagner Zoltán M. A. C.*

VII. 1500 méteres síkfutás. Első *Speidl Zoltán B. E. A. C.*, idő 4 p. 52 mp. Második *Bródi Pál M. A. C.*

VIII. *Távolugrás.* Első *Gajzágó Tibor B. E. A. C.* 630 m. Második *Gönczy Lajos B. E. A. C.*

IX. 200 méteres síkfutás: térelőny. Első *Wagner Zoltán M. A. A. C.* Második *Maniette Emil M. A. A. C.* Harmadik *Major László M. A. A. C.*

X. *Fűlés labda-mérkőzés.* A Magyar-Óvári Akadémiai Athletikai Club és a Budapesti Torna-Club csapatai között. A verseny győztese az első csapat lett 2 : 0 eredménnyel.

Krakkói lövészversenyek. Mai nappal befejeződött a krakkói három napos meeting. Sajnos a sport maga igen gyenge volt, a legtöbb futam matchebé súlyyodt. Nagy meglepetés volt az *Államdíj*, hol *Pausanias* csak négy kiló differencia mellett leverte *Parapluit*. A krakkói nyári nagy akadályversenyt *Vendel* nyerte *Plunger* ellen. *Részes* kiűrt, *Senator II* feltartott. A részletes eredmény a következő:

I. *Vigaszverseny.* Díj 2400 korona. Távolság 1000 méter. *Mautner V. Grandeurje* (Adams) első, *Schindler L.* Mizsek második. Totalizátor: 10 : 11.

II. *Elnöki díj.* Díj 4000 korona. Távolság 2400 méter. *Br. Siemiński Waopanja* (Hesp) első, *Schindler L.* Biegunek második. Itélet: 1 1/2 hosszzal nyerve. Totalizátor: 10 : 14.

III. *Wawel-díj.* Díj 3500 korona. Távolság 1800 méter. *Dreher A. Marchionessje* (Jones) első, *Szászbereki ménes San Jago* második, *Schindler L.* Ninája harmadik. Totalizátor: 10 : 17.

IV. *Államdíj.* Díj 3400 korona. Távolság 3000 méter. *Mautner V. Pausanias* (Southey) első, *Krausz L.* *Parapluije* második, *Schindler L.* *Gayetteje* harmadik, azután: *Viveur.* Totalizátor: 10 : 27. Helyrefogadások: I. 50 : 52, II. 50 : 56.

V. *Sorsolási-verseny.* Díj 2400 korona. Távolság 1600 méter. *Strzygowsky V.* százados *Resistencije* (Bulord) első, *Schindler J.* *Jaskolkája* második, *Mr. Redgrey Alfalfaja* harmadik, azután *Kynast.* Totalizátor: 10 : 52. Helyrefogadások: I. 50 : 284, II. 50 : 126.

VI. *Krakkói nyári nagy akadályverseny.* Díj 5000 korona. Távolság 4800 méter, *Dr. Tischl O. Vendelje* (Eltz) első, *Bartosch F.* *Plungerje* második, *Részes* kiűrt, *Senator II.* feltartott. Totalizátor: 10 : 23. Helyrefogadások: 50 : 105.

VII. *Vigaszverseny.* *Mautner P. Sarkantyuja* (Adams) első. *Mr. Redgrey Dacapoja* második, *Liptai B.* *Ex lexje* harmadik azután *Ellesegobo.* Totalizátor: 10 : 17. Helyrefogadások: I. 50 : 60. II. 50 : 50.

Nyitlér.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator kitűnő sikerral használtatik

vese-, húgyhólyag-, húgydara- és kövszénybántalmak ellen, vizelet nehézségeknél, továbbá a légző és emésztési szervek bántalmainál.

Hűgyhajtó hatású!

Varmos! Könnyen emészthető! Csiramos!

Kapható ágyvértesekben vagy a *Salvator-forrás* igazgatóságánál Eperjesen.

Budapesten, főraktár *Édeskuty L. urnál.*

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ

Rohitsi

FŐRAKTÁR Budapest

Hoffmann József-utal

Bathory-utca 8. szám.

A Rohitsi savanyuvíz mint gyögyeszer felülmúlhatatlan hatás gyomor- és bélhurutnál, az ivarszervek hurutjainál máj- és lépajknál, de különösen váltóalánál.

A Tempel forrás borral vegyítve kitűnő aditó ital.

A SYRIA forrás ellenben kizárólag ivókúrára használtatik.

IPOLVA TEMPPEL FORRÁS TARTOMÁNYI FORRÁS SAVANYUVIZ

Még a legutóbbi időkig egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható

a vérképésben, szivbajban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

MARGIT

GYÓGYFORRÁS

Margit-telep, — Bereg-megye.

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a **húgyzervek** betegségeiben legjobb víz, hanem a **legkötönyebb borvíz**, és enyhén sós víz miatt mindenki, még a **legkiseb gyermekek is szívesen veszik magukhoz** a gyomor és légcső hurutos megbetegedésénél.

Kapható minden gyógytár és fűszerkereskedésben.

Országos főraktár:

ÉDESKUTY L. cs. és k. udv. szállítónál, ásványvíz nagykereskedés Budapesten.

Automobilkiállítás a Tattersalban

junius 7-23-ig.

Mindennap automobilkocsizás a közönség részére.

KATONAZENE.

Nyitva reggel 10 órától este 8-ig.

(Az e rovat alatt közöltettek nem tartalmáért, sem alakjáról nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A pofon ára. Egy olvasónk két pofon bírói becslése és pénzértéke között megfontolásra érdemes összehasonlítást tesz a következő levelében.

A budapesti büntetőbírószékénél tegnap közvetlenül egymásután tárgyaltak Sz. albró előtt két becsületértési ügyet. Mind-egyikében a vádlottak azzal voltak terhelve, hogy a sértettet felpofozták. Az egyik pofont egy gyémántfüggökkel díszítve megjelent gazdag háztulajdonos adta szóváltás közben a takarítónőjének, a másikat pedig egy szegény iparos juttatta, ugyancsak előzetes szóváltás után egy iparoslegénynek. Az ékes urnót nyomban felízetett *öt koronával* büntették, a szegény iparosra pedig, akinek egész vagyona nem ér föl száz koronával, *ötven korona* büntetést mondott ki a salamoni itélet. Szerencse, hogy a dráki sulyu itélettel egész existenciájában megutamodott szegény iparos nem hallotta az előzetes öt koronás ítélet kihirdetését és így nem volt alkalma épületes elmélkedésbe ereszkedni a két pofon kétféle értékésén.

§§ A polgári perrendtartás tárgyában egybevívott szaktanácskozmány június 15-én *Plósz Sándor* igazságügyminiszter elnöklésével tartott tizenharmadik ülésében befejezte működését. A befejező tanácskozáson tolytatták a budapesti ügyvédi kamara részéről felvetett kérdések azon csoportjának tárgyalását, mely az ügyvédi kényszer kiterjesztését tárgyalja. Ez a kálommal is kitűnt a bírói és az ügyvédi kar között való jó egyetértés, amennyiben a szaktanácskozmány bírói tagjai sorban támogatták az ügyvédek jogosult kérelmeit, az ügyvédtagok pedig saját érdekeiket minden tekintetben alárendelték az igazságszolgáltatás általános érdekeinek.

A budapesti ügyvédi kamara felvetette továbbá az ügyvédi kööségtervénynek a perrendtartással egy időben való életbeéltetésének kérdését, mire *Plósz Sándor* igazságügyminiszter megjegyzi, hogy kész tervezet hiányában ezt a kérdést itt nem lehet megvitatni. Ebben a budapesti ügyvédi kamara kiküldöttei is belenyugodtak s így a szaktanácskozmány e kérdés tárgyalását mellőzte.

Plósz Sándor igazságügyminiszter ezután meleg szavakkal köszönetet mondott a szakértekezlet tagjainak élénk érdeklődésükért és megígérte, hogy a felmerült véleményeket és indítványokat komoly megfontolással tárgyalva fogja tenni és lehetőleg értékesíti azokat. Hiszi, hogy a szakértekezlet munkálkodása hasznára lesz a közös célnak, hogy minél tökéletesebb peres eljárás alkottassék.

Nagy Dezős a budapesti ügyvédi kamara köösönétét tolmácsolja azért a szives előzékenységért, amelyet a miniszter a kamara részéről fölvetett kérdéseknek a szakértekezlet elé egész terjedelmében való bocsátásával tanusított. Kétségtelen, hogy a perrendtartás tervezete ellen az ügyvédi karban erős mozgalom indult meg, s ha talán több szenvedélyvel tárgyalták ezeket a kérdéseket, természetesen találhatók, minthogy éppen a polgári perrendtartás az a törvény, amely az ügyvédi kart legközelebből érdekli. Szóló meg van győződve, hogy a mozgalom tovább tolytatásának oka még fog szünni, mert hiszi, hogy a sérelmeseknek vélt kérdéseket az igazságügyminiszter bölcsesége úgy fogja megoldani, hogy azokból az ügyvédi karra sérelem ne háromoljék.

Az értekezlet a miniszter lelkes életése közben ért véget.

Öld meg...

— Esküdtzéki tárgyalás. —

Budapest, június 18.

Heller Hugó kereskedőségét három revolverlővéssel igen tisztességes helyet szorított magának a büntetőjog történetében. A hűtelen mátkájára, *Steiner Regina*ra sültötte a revolvert a mult év augusztus 21-én. A golyók a csinos, ideges, szőke leány vállát érték, de nem ejtettek komolyabb sérüléseket, amit ugy kell értenünk, hogy csak súlyos testi sértésről s nem emberölésről van szó.

Ez a lövöldöző kereskedőségét a francia drámaírók szellemében csinálta meg a maga szerelmi drámáját. Mikor megbizonyosodott, hogy mátkája hűtelen hozzá, így szól magában: *öld meg!* Végtelen elkésredésében nem talál más elintézési módot. Elkeseredését pedig az fokozta végtelenség, hogy éveken át csüggett bizó lélekkel a Regina szerelmén. Ott élt, kosztolt a házuknál. A kosztért fizetett, nagyon is busásan, ahogy az esküdtneknek elbeszélte. Mindenét odaadta a Regina-nak. Persze csak addig adott, míg tellett, míg állása volt. Mikor állását elvesztette s jövedelme megcsappant, a mosolygó szerelem egyszerűen hátat fordított neki. Annyira hátat, hogy mikor a szép Regina-val a végzetes napon a Podmaniczky-utcaiban találkozott, az szőba sem akart vele állani, elfordult. A lövések hátulról furódtak a vállába.

De ezeket a lövéseket nagy lelki küzdelmek előzték meg. A boldogtalan kereskedőségét napokig emésztette a féltés. Hallotta, hogy Regina más fiatal emberrel beszélget. Az a Regina, kire ráparazolta lelki kincseit, s ezeken vásárolt selyembluzokát, keztyűket, legyezőket, hogy a cukorsüteményekről ne is szóljunk. Nem izlett se étel, se ital. Napokig sirt s emlegette a boldogító halált. A revolver pedig ott volt a zsebében.

Kissé homályos ugyan, hogy miért nem maga ellen irányította a fegyvert, de *Heller Hugónak* egész lényege fölülte zavaros. Szenvedélyének épp oly feneketlen mélységei vannak, mint akár *Othellónak*. Senki sem sejtene azt az izzó teret ebben a félszeg, nagy vörös kezű kereskedőségében. Egyrészt nevetésgesen kicsinyes, másrészt megdöbbentően tragikus alak. Önkénytelenül valami lelki defektust sejtet bennünk. Sem szent, sem örült, de bizonyára nem normális.

A szép Regina ellenben veszedelmesen normális. Csupa hűvös józanság és pontos számítás. A mellett elsőrangú drámai találat. Ah, ha *Beóthy László*, a Nemzeti Színház igazgatója ma látta volna, mikor a szembesítésnél idegesen forgatta a fejét, s biggyesztett ajkakkal beszélt egykori jegyeséről, aligha nem szerződéssel kínálta volna meg.

A revolverrel széjelkülönbözött szerelmi párhoz egyébként ma másodsor volt szerencsénk. A véres szerelmi drámát már egyszer letárgyalta a budapesti esküdtzék. Akkor az esküdt megmarasztaló verdiktje alapján *Heller Hugót két és fél évi börtönrre* ítélték.

De ennél a tárgyalásnál hiba esett. Az esküdtbíróság nem tette fel a védő által beterjesztelt kérdést a vádlott beszámíthatatlanságára vonatkozólag. *Heller Hugó* védője, *dr. Gál Jenő* semmisségi panaszszal élt s a Kuria megsemmisítette az ítéletet és új tárgyalást rendelt el.

Ez volt az első eset a bünvádi perrendtartás életbeéltetésé óta, hogy a Kuria a budapesti esküdtbíróság ítéletét megsemmisítette.

A mai tárgyalás izgalmas drámai szőnáknak sokkal gazdagabb volt, mint a multkori. A szereplők jobban elkészültek s rutinosabban viselkedtek.

A tárgyalást ma is *Zsitvay Leo* vezette, a vádhatóságot *dr. Magyar István* kir. ügyész képviselte, Védő: *Dr. Gál Jenő.*

Luhi Erzsébet

gyógyvíz.

gyomorbetegségek minden néma ellen, ugyazintán a torok, gőge és hörők idült hurutos állapotában kiváló sikerrel alkalmazhatók.

Megrendelhető a forrásbirtólásgnél, Szolyván, (Beregmege).

Budapesti főraktár: VIII., Kerepesi-ut II., I. em.

(Heller Hugó.)

Az elnök: Bűnösnek érzi-e magát?
A vádlott: Nem vagyok bűnös, mert amikor revolvert fogtam a kisasszonyra, olyan lelkiállapotban voltam, hogy azt sem tudtam, mit csinálok. Hét esztendőig szerettem s azt hittem, hogy ő is szeret. Egyszer csak ott nélkül elhidegült tőlem. Ez a csapás megörjelt. Aznap éltlen-szomjan kószáltam. Délután aztán elhatároztam, hogy agyonlövöm magamat a kisasszony szemeláttára. Ödngtem egy darabig az utcán s fájdalom mardosta a szívemet. A Podmaniczky-utca sarkán találkoztam a leánnyal. Kértem, könyörögtem, hallgasson meg, de ő ridegen elfordult tőlem. Már akkor nem tudtam, mit csinálok. Rálöttem.

Elmondta még, hogy a keresetből sokat költött a leányra s amikor az állását elvesztette, a család kinézte a házból. Ez módfelel elkeserítette.

(Steiner Regina.)

A szép szőke leány ideges arcifortitásokkal lép a terembe. Az elnök kérdi:
— Igaz-e, hogy Heller Hugó magával jegyben járt?
— Igaz.
— Szerette?
— Rokonszenveztem vele.
— A családja nem ellenezte a viszonyt?
— Igen. De ő azzal tenyegtetődött, hogy agyonlós s így kényszerített arra, hogy menyasszonya legyek.

— Igaz-e az, hogy minden keresetét önöknek adta?
— Nem igaz.
— Mire költötte a pénzt?
— Lőversenyekre járt s kártyázott.
— De ő azt is mondta, hogy önnek gyakran adott értékes ajándékokat.
— Ez sem igaz, még menyasszonyi ajándékot sem kaptam tőle.

— Hány évig evett önöknél?
— Három évig.
— S mennyit fizetett az ellátásért?
— Semmit, pár hatost; mi sokat ráfizettünk.
— A mut tárgyaláson azt mondta, hogy adott pénzt önnek ruhára.

— Nem nekem adta, hanem az édes anyámnak fizetett a kosztért.
— Tudta ön, hogy Heller Hugó Roheimnál, ahol alkalmazva volt, sikkasztott?
— Igen, s ez volt az indító oka az elhidegülésnek, csak hogy nem tudtam szabadulni tőle.

— S mégis, amikor Pozsonyból visszajött, elébe ment a vasutához. Tanu van rá, hogy örömmel mondta: Megyek a vőlegényem elé.
— Ez nem igaz.
— Értésére adta ön Hellernek, hogy föl akarja bontani a viszonyt?

— Igen, s ő csak arra kért, hogy ne hirtelen törtéjék a szakítás.
— Tudta-e ön azt, hogy ő Budán vőlegény lett?
— Tudtam, s már ekkor ki akartam adni az utját.
— A multkor tárgyaláson elismerte, hogy napernyőt, hat pár keztyűt kapott tőle.

— Ez igaz, de százaszorosán megfizettem érte. A keztyűk árával különben esztendőig adós maradt.
— Beszélte maga Hellerrel augusztus 21-én délután?
— Beszéltem egész nyugodtan — aztán megfordultam, erre ért az első lövés én futottam. Ő utánam jutott s még kétszer rámlott s mind a három lövés talált.

Szembesítették a vádlottal. A leány elfordult tőle kissé el is húzódott arról a helyről, ahol szembe kellett néznie Hellerrel. Ez kissé izgatott hangon tagadta meg a leány vallomását.

— Nem beszélt igazat, nem vagy színhabban... Ugy mondog, ahogy betanították. Regina, jól betanultad a szerepedet...
— Megrögzült, megrögzült... — felelte a leány. A férfi erősen a szemébe nézett, közeledett feléje, a leány kissé összerendezte s hátrált s az elnök intésére az ór a karjánál fogva vezette a helyére.

— A golyók még a testében vannak? — kérdezte az elnök a leánytól.
— Igen, s azóta vért köpök...
Az elnök (Hellerhez): Hallotta?
— Hallottam. En sajnálom legjobban, hogy így történt.

Dr. Gál (a tanuhoz): Ha ön nem szeretne, nem is viseltetett rokonszenvenl iránta, miért írta Pozsonyba neki, hogy alig várja az időt, hogy visszajöjjen s miért beszélt mindenféle, hogy nem tudja, mivel lépje meg a vőlegényét.

Steiner Regina (hallkan): A levelet megírtam.
— Azt a blouset, amit ön akkor viselt, amikor a szerencsétlenség történt, kinek a pénzéből vették?
— Ami pénzünkéből. A kosztért fizetett az anyámnak s ebből vettük a ruhát.

(Tanuvallomások.)

Steiner Józsa, a leány nővére vallja, hogy Hellert azért szívték a háznál, mert azt hitték, hogy tisztességes keresetre fog szert tenni s elveszi majd Reginát. Az ellátásért nem sokat fizetett s ma is tartozik legalább 300 forinttal.

Ezután kihallgatták dr. Körmöczyi orvost, aki a leányt gyógyította s aki azt vallotta, hogy a sebésznek nincsenek következményei. Kihallgatták dr. Minnich törvényszéki orvost, ez is megerősítette a kezelő orvos vallomását, Fehér Imre rendőrt, Föti Józsefet s Farkas Mórt s délután 4 órára halasztották a tárgyalást.

(A kérdések.)

A délutáni tárgyalást a tanukihallgatások töltötték be. A kihallgatott tanuk nagy része kedvezően vall a vádlottra nézve. A legtöbb személyes tapasztal

talból tudja, hogy Steiner Regina állandóan igénybe vette Heller gyöngédségét s anyagi támogatását. Este nyolckor az esküdtöróság visszavonul, hogy a kérdéseket véglegesen megszövegezze. Tizenegy óra- kor felolvassák a kérdéseket. Minthogy a bíróság a beszámíthatóságra vonatkozó kérdést nem foglalta külön kérdésben, Gál Jenő védő semmisségi panaszt jelent be.

(A perbeszédék.)

Magyar István kir. ügyész erősen konstruált vádbeszédében igazságosnak mondja, hogy ez a szerelmi tragédia ilyen betejézését nyert. A vádlott megérdemli, hogy a vádlottak padjáról visszamenjen a börtönbe, a sértett leány megérdemli, hogy erkölcsileg bűnhődjék, s hogy azt a három revolverlövést a testében viselje, Mert az a szerelmi viszony csupa hazugságokból volt összeröva. A vádlott merő önzésből ragaszkodott a Steiner-osaládnak, melynek körében nemcsak szerelem, de élelem is várta. Ott kószolt abban az időben is, mikor keresete nem volt. Bebizonyítottunk tekintni, hogy Heller Hugó igenis Glési szándékkal sütötte el a revolverét. Bizonyítja ezt, hogy háromszor egymásután lőtt. Kéri az esküdteket, hogy mondják ki Hellert a szándékos emberölés kísérletében bűnösnek.

Dr. Gál Jenő nagyhatású védőbeszédében először azt a kérdést veti fel, hogy miért kell ebben a bűnpörben másodsorú s összeülni az esküdteknak, mért ualta vissza a legfelsőbb bíróság hét tudós bírása ezt a pört ide? Mert az első verdikt nem adott választ arra a nagy kérdésre, hogy mi okból sütötte fegyverét a védenca a panaszosra? A királyi ügyész szemben a tanuvallomások egész sorával bizonyítja, hogy Heller lelkében a legönzetlenebb, a legnemesebb szenvedély lobogott. Ide jött — mondja a védő — a külváros egyszerű becsületes népe, a szatócs, a házmester, a tüzeres s mindannyian egyetértően, világosan vallották hogy a vádlott mindenét, lelkét, keresetét arra a leányra költötte, ki őt oly csuful, oly könnyen hagyta cserbe, mikor arról győződött meg, hogy már semmi vagy kevés várnivalója van tőle. A védőbeszéd legkimagaslóbb része az volt, mikor a fiatal kriminálista a btk. 76. §-át magyarázta s kimutatta, hogy a beszámíthatatlanságot nemcsak az elmekör állapítja meg, hanem a léleknek az a megrendülése, melyet nagy csapások vagy igazságtalanságok idéznek elő s amely csak egy bizonyos esetre szorítkozik. A léleknek ez az ideiglenes, ez az átmeneti zavara minden művelt állam törvényhozását foglalkoztatta s minden törvénykönyvben külön szakaszban nyer kifejezést. Kéri védenca felmentését.

A hallgatóság megtapsolja a védőt.

Az ügyész felszólalása és a védő duplikája után a vádlott is megszólal. Együttjött panaszos hangon mondja el az esküdteknak, hogy neki nem volt szándéka bántalmazni a leányt, kit jobban szeretett az életénél s szeret ma is.

Már félél után két óra felé járt az idő, mikor az esküdtszék visszavonult tanácskozásra. Negyedórával később jelentette elnökük, hogy az esküdtszék Heller Hugót nem vétkesnek mondta ki és e verdikt alapján a bíróság felmentő ítéletet hozott.

TÁVIRATOK.

Wiesbaden, június 18. A dán király János schleswig-holsteini herceggel ma elutazott Majna-Frankfurtba, honnét holnap Gmundenbe utazik.

A király köszönete.

Konstantinápoly, június 18. Ferenc József király, mikor megsejmelte az ásatásokból eredő és a bécsi Theseus templomban kiállított tárgyakat, egyuttal megbizta báró Colin osztrák-magyar nagykövetet, hogy fejezze ki a szultánnak legmelegebb köszönetét, amiért az ásatásokat megengedte és a talált tárgyakat ajándékként átengedte. A nagykövet tegnap este kihallgatáson volt a szultánnal és ez alkalommal teljesítette ezt a megbízást, amikor is a két uralkodó közt fennálló barátság újból hangsúlyoztatott.

A cseh tartománygyűlés.

Prága, június 18. A cseh tartománygyűlés ma nyílt meg. Lobkowitz tartományi főmarsall megnyitó beszédében (előbb cseh nyelven) megemlékezett az utolsó napok eseményeinek lelkesítő hatásáról és az uralkodónak látogatása előtt a cseh nemzeti képtár részére tett adományáról, azután (német nyelven) utalt annak a fontosságára, hogy ő felsége Prágát is meglátogatta, nehogy úgy lássék, mintha egyik népet jobban szeretné, mint a másikat. A főmarsall a király életével fejezte be beszédét, mire az egész ház dörgő szlava- és hoch-kiáltásba tört ki.

A francia kongregációk.

Páris, június 18. A szenátus ma elfogadta az egyesületi törvény első tizenkét cikkét. A 13-ik cikk-

nél Marcere ellenezte e kongregációkra vonatkozó intézkedéseket és hangoztatja, hogy ezeknek a viszonyait a konkordátum szabályozza. A kongregációknak joguk van a maguk módja szerint élni és résztvenni az oktatásban. A kongregációk ellen indított harc a katholicizmus ellen való harcot jelenti. Franciaországban azonban 38 millió katolikus van. A törvény fel fogja kelteni az ország ellenmondását. (Tetszés a jobb oldalon.) Az előadó válasza után az ülés véget ért.

A francia osztonajavaslát.

Páris, június 18. Baudin földmiveltésügyi miniszter tegnap Orleansban a Loire folyót szabályozó társaság lakomáján beszédet mondott, amelyben a kabinet politikáját védelmezte és a benyújtott osztonajavaslattal foglalkozott. Egyebek között azt hangoztatta, hogy a vasutak és a víziutak nem versenytársai egymásnak, hanem kölcsönösen kiegészítik és támogatják egymást.

A francia munkás-törvény.

Páris, június 18. A képviselőház ma a munkásoknak aggkor esetére való ellátásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Caillaux pénzügyminiszter előadó védi tőkésítési rendszert, mely a javaslatban tervezve van; az összeget, amely az előirányzott módon összegyűlné, 12 millióra becsüli. Ily módon — ugymond — nem kell tartani attól, hogy az értékpiacon zavar állana elő. Ennek a rendszernek az az egyetlen hátránya, hogy csak néhány év múlva lép érvénybe. Hogy ezen segítsenek, az állam ideiglenesen évi 15 millió frank szubvenciót fog engedélyezni, oly áldozat ez melyet az állam különben csak azért hoz, hogy az aggkori biztosítási pénztár 3%-os jövedelmét biztosítsa. Ezzel nem követ el tulzást és nem fogja zavarni az államháztartás egyensúlyát. Az általános vitát ezután berekesztették és a törvényjavaslatra nézve 486 szóval 75 szavazat ellenében kimondták a sürgősséget, mire a kamara a részletes tárgyalásba fogott.

Balkán-szövetség.

London, június 18. A Daily-Mailnek jelentik Pétervárról, hogy Sándor szerb király, Ferdinánd bolgár és Milos montenegrói fejedelem július végén Péterhoiba utaznak a Balkán-szövetség megalakítása végett.

A krétai statusquo.

Páris, június 18. A Havas-ügynökség jelenti Kánéból: Az idegen konzulok értesére adták György hercegnek, hogy a hatalmasságok a statusquo fenntartását óhajtják Kréta-szigetén.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, június 18. Minthogy Berlinben tegnap leszállították a leszámítolási kamatlábat, itt azt híresztelték, hogy az Osztrák-Magyar Bank igazgatótanácsa is foglalkozik azzal a kérdéssel, vajjon nem volna-e helyén való a kamatlábnak 4%-ra, tehát a minimumra leendő leszállítása? Mivel ugy a belsődi, mint a nemzetközi pénzügyi helyzete kedvező és mivel a koronajáradék legközelebb megkezdődő aláírásában Németország és Hollandia is rész fognak venni s így tetemes aranybeömlésre lehet számítani, nagyon valószínű, hogy a bank le fogja szállítani a kamatlábat.

Hamburg, június 18. A Wiengreen Adolff-cég, amely a tengeren taira gyaiput, zsirt és salétromot szállít, fizetésképtelen lett. Remélhető, hogy a cég valamennyi hitelezőjét teljesen ki fogja elégíteni.

New York, június 18. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 8 1/2 (8 1/2), júliusra 8.21 (8.28), Októberre 7.33 (7.38). New-Orleansban helyben 8 1/2 (8 1/2). — Petroleum: Stand white New Yorkban 6.90 (6.90). Stand white Philadelphában 6.85 (6.85). Refined in Cases 7.90 (7.90). Credit Balances at Oil City 1.05 (1.05). — Zsir: Western steam 9.— (8.85). Rohe és Brothers 9.20 (8.95). — Tengeri irányzata szilárd. — Júliusra 47 1/2 (47 1/4), Auguszt. — (—). — Szeptemberre 48 1/2 (48 1/4). Baza irányzata állandó. — Páros Csi helyben 78 1/2 (78 1/2). Júliusra 76 7/8 (77 1/2). Szeptemberre 74 1/4 (74 1/4). Októberre 74 3/4 (74 3/4). Dec.-re 75 1/2 (76.—) Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Kávé: fair Rio 7. sz. 6.— (6.—). Juniusra 5.— (5.—). Szeptemberre 5.15 (5.10). — Liszt: Spring Wheat cears 2.80 (2.80). — Cukor: 3 1/2 (3 1/2). — Ón: 27.75 (27.82). — Réz: 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelölik.)

Chicago, június 18. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Baza irányzata állandó. — Juniusra 69 1/4 (69 1/4). Jul.-ra 70 1/4 (70 1/4). Tengeri irányzata szilárd. — Juniusra 42 7/8 (42 1/4). — Zsir: Júliusra 8.70 (8.52). — Szeptemberre 8.80 (8.60). — Szalonna short clear 8.45 (8.50). — Sertészsir: Júliusra 14.87 (14.87). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelölik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Dalok.

Ami dal van a hajnalhasadásban
— Mélán szárnyaló s ujjongó zene —
Rablósassként — lelkem szárnyára kapja:
S ellenkezem bár, nem bírok vele.
Száll, száll utána erdők sűrűjébe,
Harmatos rétek, zöld mezők felett,
S míg fogvatartja lelkem az ígézet,
Csengő daloktól hangos a berek,

Ami dal van az esti szürkületben
— Ami borongva száll nyugat felé —
Lelkemen átszáll szomorún, keseregőn,
És az egész valóm avval lesz tele;
Mondhatlan búval úz az éj ölébe
Némán zokogva, míg lerokádok,
S kínos gyönyör közt, öntudatlan lázban
Megesendülnek lelkemben a dalok.

Kemény Simon.

— Nagy gondolkodók apró tévedésével. Egyik figyelmes olvasója Shakespeare-nek a következő lap-száz fedezte föl Romeo és Juliánban. A szerelem hősnője, Julia 14 éves. Ez magában véve megáll; hiszen a délvidek korán érleli az embert. Capuletné egy helyen azt mondja Juliának: abban a korban, melyben te még leány, én anya valék. E szerint tehát Julia anyja legfőbb 23 éves. Azonban Capuletné mint matrona szerepel a darabban és a férjét is öreg ember gyanánt emlegeti, aki 25–30 év előtt táncolt utóljára álarokban. Ezt a harmadik körülményt is egybebevetve Julia 14 éves korával és anyjának 28 élet-évével, olyan ellenmondás mutatkozik, amelyet csak az magyaráz meg, hogy apró tévedéseknek még a nagy Shakespeare is alá volt vetve.

Keller Gottfried „Salander”-jében Setti kezdetben 10, három év múlva 16 éves, az ikrek pedig négy esztendővel fiatalabbak ugyan, de mikor ezek a 20-ik évet elérik, akkor Setti már: 26. — Keller Gottfried annak idején bizonyára jobb osztályzatot nyert a poezisból, mint a — mennyiségtanból.

— Lakatlan község. Angliában Hemel Hempstead mellett van egy község, melynek több mint száz háza közül kilenvennégy lakatlan. Az utakat benőtte a fű, mely még a gyalogjárókon is zöldel. Hammerfielden — ez a község neve — cipőgyárat akartak feleltetni. A gyár megalakult, körülötte házak épültek, munkásokat pedig Anglia távolabbi részeiből telepítettek oda. De nemsokára csödbe jutott a gyár és a munkások elszédtek. Amerika nyugati államaiban az ilyen lakatlan községek éppenséggel nem tartoznak a ritkaságok közé. Excelsior-City Kalifornia északi részében 1886-ban épült és két év alatt tizen-

egy millió korona befektetés mellett megindult körülötte a bányászat s ez 8000 lakost vonzott a városba. Volt a városnak két szállója, két temploma és egy igen szép színháza is. Hat év múltával, 1872-ben a bányászat ott véget ért, az aranyér megszűnt. Most egy épülete van már csak lakható állapotban a gyorsan megszületett városnak, a többi romhalmaz. Az aranyér Amerika más pontjain is hirtelenül és rohamosan teremt és ugyanolyan váratlan gyorsasággal pusztítja el a városokat, amennyiben a lakosságot eltereli onnan a rögtönösen megváltozott életbevágó körülmény.

— Ékszerforgozás — női kereset. Az aranyékszer csillogó fényét megőrizni és elejét venni annak, hogy a gyöngyök és drágakövek közül egyik-másik meglazuljon ez eddigéig az ékszereszek munkaköréhez tartozott. Newyorkban most nőknek engedték át ezt a foglalkozást s ez által is gazdagították, a női nem kenyérgesztelésének ágait egygyel. Tanfolyamot rendeztek nők számára melynek első és egyetlen tárgya az ékszerek gondozása volt. Befejeztetvén a szaktanfolyam, a megfelelően kioktatott nők most állásokért folyamodnak a dugzagdag hölgyvilághoz. A kérelmezett állásnak megvan a neve, az, hogy „ékszerfelügyelő”, és megvan a saját ügy- és jogköre. Az egyes ékszeresekhez hozzáillő tokok színének és formájának megállapítása az illető ékszerfelügyelőnél izlésétől függ. Hírlik, hogy az alkalmazott kuzisták egyike-másika urnőjének ékszergyűjteményét annyi csinált és eleganciával állította össze, hogy ezáltal sikerült fölébreszteni azt, ami az ékszerbirtoklás egyik főcélja: a barátok irigykedését. Az Egyesült-Államok társadalmában eddig négyszáz gazdag hölgy látta be a szükségét annak, hogy ékszerfelügyelőt kell alkalmaznia.

— Színdarab — reklám. Orosz lapok mesélik a következő iurusa kis históriát. Nowoscherraskban legutóbb színre került Zaza, vándorló francia komédiások hatásos, de nem szemérmes kasszadarabja. De bármit ígért is a színpad, a nézőtér csak léleg telt meg közönséggel. De ott volt a közönség soraiban a pap felesége is, aki otthon azután beszámolt férjének a darab irvóltságairól. A lelkész elszörnyűködött a színpadi muzsa hallatlan merészségén és a következő napon haragos lörmédvényben a szöszékről hirdette, hogy az, amit a színészek művelnek, valóságos merénylet az erkölcs ellen, bizonyítékul ismertette a Zaza legirvóbb jeleneteit és végül óva intette híveit, nehogy a színházba betévedjenek. A szöszékről elhangzott szigorú kritikának azután az lett az eredménye, hogy este valóságos ostrom alá vették a színház jegypénztárát és a színészek öt este egymásután zsúfolt ház előtt adták elő a Zazát.

— Megkövetlek rokon, nem így ismertelek. Azzal ő is megölelte Djerbuleskut.

— Menjete, menjete Isten nevében! Ironmányaitokat megkapjátok a városi vendéglőben, ott van az utlevél is. Legyetek boldogok!...

Zoe könnyen, mint egy madár ugrott fel az ablakpárkányra, lefutott a létrán, Bacó is követte. Az ör mélyen aludt. Mehettek minden feltartóztatás nélkül neki a világnak.

Djerbulesku kinézett a szürkés virradatba és amint egy-egy halvány csillám áttört a szürkéségen, érezte, hogy az ő gyöngyű szürke életébe valami kis fény lopózkodott.

HARMADIK KÖTET.

Ismerős ismeretlenek.

A regbebeli remete, amint 5000 évenként mindig ugyanazon helyre visszatér és egyszer egy fényes várost, másszor egy kihalt tavat, azután egy fejlődő fiatal erdőt talál, messze elmarad Magyarország géniusza mellett. Magyarország géniusza három évtized alatt végig tombolta, végig szenvedte évszázadok örömeit, fájdalmát. Látta a fényes palatásorokat; a szabadság, egyenlőség, testvériség oszlopainak felelt meg magyar alkotmányt. Látta, amint az északi kolozs-szus lányomától megingott a talaj, felfakadt a fekete víz és az örök időkre kiépítettnek vélt fényes város egy nagy mozdulatlan fekete tömb elmerült. Es látta, hogy a nehéz fekete víz lecsapolása a romok eltakarítása után miként sarjadt ki a zöld erdő; reményessége és biztos alapja egy jobb jövőnek.

Házias, fáradságos, sokszor erőszakolt munkával tisztelni kellett a jelent, hogy múltja váljék. Törmeléket kellett elhordani minden új építkezés utjából. E törmelék alatt a sötétben ott lapangott a bizalmatlanság és a gyau. E két sötét szellemmel felvette a harcot a hűség és a szeretet. Ezeknek nem volt multjuk, vagyis multjuk nem volt ismeretes. Amazoknak évszázadokat átélősködött szervezete volt. El-elbujt pillanatra, de

— A legjobb maszk. Henry Murger, a Cigány-élet híres szerzője egyuttal arról is híres volt, hogy a botrányosságig hanyagul és — éppenséggel nem tisztán öltözködött. Egy alkalommal álarcos bába készülődvén, azon tőrte az esztét, hogy milyen maszk által tegye magát fölismerhetetlenné s Sandeau barátjának tanácsát kérte ki ez iránt.

— Mi sem könnyebb ennél — ez volt Sandeau válasza — öltözködjék — tisztán.

Statisztikai morzsák.

Ezer fiu közül hatvan fiu elhal öt éves kora előtt, ezer leány közül csak ötven.

Negyven hajó állandóan a tengeralatti kábelek javításával van elfoglalva.

Norvégiában csak négyezer hektáron termelnek gabonát, az ország tizenkilenc-huszt részét még sohasem művelték.

Európa 1836-ban 750.000 tonna cukorrépat termelt, most pedig már ötven millió tonnát.

A legrégebbi térkép, amelyet ismerünk, a Malababan (Palesztina) lévő bizanti templomnak egy mozaikja. A Szent-Föld egy részét ábrázolja.

Az ácsok átlagos heti bére Olaszországban huszonegy korona, Franciaországban huszonnyolc, Angolországban negyvenegy és az Egyesült-Államokban ötvenöt.

Franciaországból évenként tizenöt millió palack pezsgőt szállítanak túl a határon.

Khina évenként ötszázhuszonöt millió áru selymet termel, aminek negyötöd része kivitel.

A világ legtermékenyebb kőolajnyája Bataru-ban, Sidney (Ausztrália) közelében van. Összesen 28.520 tojást tojt eddig, amelyből 14.440-ből apró kakasok, 14.080-ből apró tyúkuk keltek ki.

Az Északsarki Csillag, amely az abruzói herceget az északsark jégvilágába vitte, csak husz méter hosszú.

A német birodalmi gyűlés gyorsirvófnöke három év alatt Vilmos császárnak hétszáz beszédjét sztenografálta le.

Ha a földgömb egészen sík volna, akkor három kilométeres vízréteg borítaná.

Oroszország az a föld, legalább Európában, ahol legrosszabbul fizetik a munkásokat. Az Ural délvidekén átlag tizenöt fillért kapnak egy napra.

REGÉNY.

Cine mintye.

— REGÉNY. —

Írta: DÓZSA ENDRE.

(87)

— Ez az irás állott előttem bevésve lelkembe kiírhatatlanul, minden vonását ismerem, ezek a betűk mondták egykor: „Mai napon egyhangulag kigolyózták. Szenczy.” Ezeknek a betűknek hittem el, hogy Bacot öngyilkosságba kergették, ezek a betűk vettek rá a bosszuállásra a magyarok színe-java ellen. Egretnek a betűk. Bátyám, ha szived van, mondd meg, ki írta ezt? — Berger és ismét Berger — szólt komoran Djerbulesku.

— Akkor itt maradok és rázúdítok minden átkot, ami van a pokolban, vagy a menyországban. Felveszem a harcot és ha e píoca kiszívja minden véretem, ha elrohadok ártatlanul a börtön fenekén, leálázom, megsemmisítem, összetöröm. — Vagy ha ez nem sikerül, együtt fogok elveszni vele.

— Nem, én nem engedem, — karolta át Zoet Bacó — te nem lehetsz többet a bosszuállás anyyala, hisz lelkünk találkozott.

— Ugy... ugy... kedves rokon — szólt Djerbulesku — karold át hugomat, meutsétek a a jövőt. Szegény fehér galamb, mit akarnál a hollóserreggel, amely Berger mellett sorfalat áll. De erős átkodat átveszem én, magam felveszem a harcot és ha e píoca kiszívja minden véretem, ha elrohadok ártatlanul a börtön fenekén, leálázom, megsemmisítem, összetöröm, vagy ha ez mind nem sikerül, együtt fogok elveszni vele. Cine mintye!...

Zoe megölelte bátyját, megcsókolta arcát és kezét. Bacó is Djerbuleskuhoz lépett:

előtört mindig, ha kínálkozott az alkalom. E szervezet meg nem törött soha, mert hajolni tudott, mint a kigyó és ha darabokra vágták, kifejlődött újra meg újra.

Am ez a szervezet a tegnapi volt. Ez országban pedig minden ugy volt berendezve, hogy mindenki felejtse el a tegnapiat,

A tegnapi feledésben előljárt az ország fővárosa, Budapest. A pár évtized előtti német világból sehol semmi. Magyar beszéd utéakon, boltokban, kávéházakban, magyar köz és magyar társadalmi élet. És a lakosság szelleme kieserélődött, éppen oly gyorsan változott át a város külseje is. A muzeum hátamögötti káposztáskertek helyén az előkelő világ palotái emelkedtek. A kerepesi-uti homokbuckákból már kinőttek a palatásorok. A varázslárszerűen támadt új városrészben csak a régi Két pisztoly fogadó mutatta a régi világot. Alaacsony teteje roskadozni látszott. Az ablakát már csaknem elérte a feltöltött Kálmán-tér köve. Sárgára meszelt faláról darabokban hullott le a vakolat, mintha az öreg épület dobta volna akarattal ki az utcára. Talán, hogy megállítsa az idő rohanó kerekét. Hová lett a betyár legények kurjongatása? A vásáros szatécok össze-vissza szótt-font beszédének lármája? A piaci komédiások harsány sikoltozása? Ez is mind a tegnapi volt. Ma egykedvűen örölte a zsindefeledet, erjesztette a talajvizet, bomlasztotta a falakat, készítve utját a holnapnak.

Ha e kopott öreg épületet megkérdeznék, hogy a fiatal városban mit érez így egyedül, elmondaná talán, hogy ez a káprázatos emelkedés itt körülötte mindenfelől, az a gyors kieserélődése az emberek vágyainak, előjainak és a baldogulás eszközeinek maga is mind csak káprázat. Nem a tengerdagályától hátrahagyott termékenyítő iszap, csak a vízbe dobott kő, mely maga körül kisterjedelemben vett egy-néhány gyűrűzetet, de a nagy állóvizet nem hatja át. Az a nagy állóviz a magyar nemzet. Annál még csak most kezdődik alig észrevehetően a dagály. Elmondaná talán azt is, hogy ez a lázas érverés, mely e várost földz-

A Merkuron az esztendő nyolcvannégy napos, a Vénuson kétszázhuszöt napos, a Marson hatszáznyolcvanöt napos.

A svájci egyetemeken a hallgatók negyvenhét percentje orosz születésű.

Egy angol ezredesnek átlag huszonötezer korona az évi fizetése.

Az Egyesült-Államok 1800-ban százhuszezer bál gyapjút szállított ki, 1900-ban már 9.436.000 bált.

A különböző skorpiók közül csak tizenhárom fajta él Európában.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Az Osztrák-Magyar Bank. A jegybank állása 1901. évi június 15-én a következő volt: Bankjegyjárgalom 1.803.602.000 korona. (—21.756.000 K.) — Értékesítés: 1.252.936.000 korona (—2.434.000 kor.) — Váltótárca 268.497.000 korona (—23.582.000 korona.) — Lombard-üzlet: 50.769.000 korona (—676.000 kor.) — Adómentes bankjegytartalék: 280.647.000 kor. (+20.086.000 korona.)

Kamatláb-oszkentés. Berlinből táviratozzák, hogy a Német Birodalmi Bank ma a váltódiszkontót 3 1/2%-ra, a Lombard kamatlatát pedig 4 1/2%-ra szálította le.

Textilipari szaktanfolyam. Nagyfontosságú szaktanfolyam szervezését határozta el tegnapi szakbizottsági ülésén a Kereskedelmi Szakmüveltséget-terjesztő Egyesület elnöksége. Auer Róbert elnök örömmel látja, hogy nemcsak az egyesületi tagok körében, hanem általában az egész érdekelte közönség körében igen élénk érdeklődés nyilvánul a tervezett szaktanfolyam iránt, amelynek célja, hogy a kézművári kereskedelem művelői alkalmat találjanak arra, hogy ismereteiket a textilipari szakmában is megfelelőleg fejleszthessék. Egyben köszönetét fejezi ki Pauncz Sándor választmányi tagnak, ki a tervezett szaktanfolyam létesítése körül kiváló érdemeket szerzett és lehetővé tette, hogy az egyesület minden nagyobb megerősítés nélkül, még az őz időnyomán tényleg meg is kezdhesse a tervezett szaktanfolyam előadásait. Pauncz Sándor biztosítja a bizottságot arról, hogy igaz készséggel tett meg mindent a tervezett szaktanfolyam érdekében, mert jól tudja, hogy az mily nagy szolgáltatásokat tehet kereskedelmünknek. Jelenti egyben, hogy már eddig is 34 hallgatót sikerült a legkiválóbb kézművári-kereskedők köréből megnyerni,

kik kötelezték magukat arra, hogy a tanfolyamot hallgatni fogják. Maróti Ferenc elnök egyenesen elmondta a maga részéről is igéri, hogy a szaktanfolyam ügyét a legmelegebben fogja támogatni, biztosítja az értekezletet, hogy az esetleges anyagi hiányok fedezése érdekében mindent meg fog tenni és gondoskodik arról, hogy ez a szaktanfolyam a jövőre nézve még sokkal szélesebb alapon legyen szervezhető. Pinterits Károly, ügyvivő titkár, a már összeállított tantervet mutatja be és jelzi, hogy az előadások a műegyetemen és részben a technológián fognak tartatni. Zerkowits Emil, egyesületi titkár, a szaktanfolyam létesítése érdekében folytatandó társadalmi propagandának szervezését mutatja be és előterjeszti a kultuszminiszterhez és kereskedelmiügyi miniszterhez felterjesztendő kérvények tervezetét. Az értekezlet ezeket egyhangulag elfogadta. Auer Róbert elnök újból kéri az értekezleten résztvevő tagok érdeklődését.

Értekesítő szövetkezetek. Kézdivásárhelyről írják: *Sepsi-Szent-Györgyön*, Háromszék megye központján előkészületek folynak az egész megyére kiterjedő értekesítő szövetkezet létesítése érdekében. A mozgalom élén Mika Ottokár kir. aljárásbíró és okleveles gazda áll, akinek elnöksége alatt Kézdivásárhely egy bizottság célul tűzte ki, hogy a város és vidékére kiterjedő gazdasági egyület alakít. Az alakuló közgyűlés e hó 30-án lesz Kézdivásárhelyen. A gyűlést Mika Ottokár, a székely érdekek és lelkes zászlóvivője nyitja meg. Beszélnek majd Todaj László, az erdélyi gazdasági egyület nevében és Ielovics Kiss Jenő polg. isk. tanár a gazdasági egyület céljairól. Végül az alapszabályokat tárgyalják s a tisztikart választják meg.

A Magyar helyiérdektű vasutak részvénytársaság igazgatóságának ma tartott ülésében az 1900. évi zárszámadásokat előterjesztették és jóváhagyták. A mérleg 435.561 korona 18 fillér tiszta nyereséget mutat ki (a tavalyi 446.536 korona 14 fillérrel szemben), ami a részvénytöke 5-4 1/2%-os kamatoztatásának felel meg. Az igazgatóság, mint a múlt évben, a közgyűlésnek öt szazalékos osztalék kiosztását fogja javaslatba hozni, továbbá indítványozni fogja, hogy a tartalékalap 20.000 koronával javadalmaztassék s az alapszabályszerű levonások után fennmaradó 14.439 korona 02 fillér új számlára vitessék elő.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságának legutóbbi üléseiben elhatározták, hogy Medgyesen új osztálymérnökséget álltanak fel. Az új osztálymérnökséget a nagyenyedi, segesvári és marosvásárhelyi osztálymérnökségekből hasitják ki, a kezelésére bizott vonalak hossza 102.475 kilométer lesz.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Cuba Vencel kereskedő Stranska, Leinschitz Raimund Mitterndorf (Aussee mellett), Skopek János vegyeskereskedő Klattau, Pfann Ferenc kereskedő Kassa, Praszak József B. kereskedő Oposonc, Benes József szabó Kuttenberg, Blum és Nagy Zságráb, Guth József bejegyzett kereskedő Szamos-Uvár. Stehlik Ede keres-

kedő Lundenburg, Deutsch Bernát kereskedő Bars, Mattis Ede vegyeskereskedő Haslau, Liska Ferenc szabó Pilsen.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén pénzben 42.— korona, áruban 42.50 korona, Bécsben 40.60 korona pénzben, illetve 40.80 korona áruban.

Borjувásár. 1901. évi június hó 18-ikán. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvényszerűságtól.) Felhajtás: Belöldi élő borju 608 drb, leölt borju — db, bécsi borju — db, — db., nővendékmárha 3 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzések. — Belöldi élő borju I. rendű 70—84 f.-ig, kivételes 90 f., II. rendű 60—70 f.-ig, 1 kilónkint, leölt borju I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivét. — f. kilónkint levonas nélkül. Bécsi leölt borju — f.-ig. Növédek marha — f.-től — f.-ig, I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig, 1 kilónkint. Bárány élő — k., leölt bárány — k., kivételes ár — k.-ig páronkint. — A csekély szükséglet folytán az irányzat lanyha volt, a mult heti árak változatlanok maradtak.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-lóvárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi június 18. Készlet 116 darab. Értékelt 924 darab. Összesen 1040 darab. Eladott 850 darab. Maradt 190 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 82—86 koronájig, 220—280 kilogramm sulyban 82—86 koronájig, 320—380 kgr. sulyban 80—84 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós 72—78 koronájig. — Malac 60— korona. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban tegnap megtartott sertésvásárra bejelentettek 12314 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 5006 darab fiatal sertést, 6932 darab magyar hizott sertést. — nehéz sertést, összesen 11938 darabot.

Vontatott üzletmenet mellett történtek a jegyzések.

Jegyzések: gkgént élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) első rendű sertés 72—74 fillér, kivételes 75 filléren, középminőségű sertés 66—70 fillér, könnyű sertés 58—64 fillér, fiatal sertés 62—82 fillér, süldő — fillér.

A budapesti gabonátörsde.

Budapest, június 18.

A buzaüzlet a vevők tartózkodása következtében 5 fillérrel olcsóbb árakkal nyit meg. Később a kínálat sürgetőbbre vált, de a forgalom a 10 fillér árcsökkentéssel ellenére csekély maradt. A forgalom 8000 métermázsát tett. Az irányzat lanyha maradt. Rozs 5 fillérrel alacsonyabb, zab változatlan.

Eladottat:

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 78 1/2 k. 8 K. 35 f., 200 mm. 78 1/2 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 30 fillér.

Pestvidéki: 150 mm. 77 k. 7 K. 85 f., 50 mm. 78 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 75 1/2 k. 7 K. 80 f.

Tolnai: 200 mm. 76 k. 8 K. — f.

Erdélyi: 800 mm. 78 k. 7 K. 95 f.

zasztotta, nem a nemzet összes életerejének központosítása a szerves fejlődés rendje, hanem a különlegesség kapkodása, a szerencsehajhászás csatornáinak felpatnítása, a gondtal kataragott szédülés örületes hajszája. Ismeretlen világ ez, melynek nincs gondolata csak máról holnapra jó apró ötletei. Ez az új ismeretlen világ mégis vezetni akarja a nemzet köztérületét. Szíve akar lenni a románoknak a Kárpátok alatt, az erdélyi bércsek között a Tisza a Duna mellett elterülő végtelen életnek. Erdőknek, bércseknek, völgyeknek, halmoknak. Szíve akar lenni anélkül, hogy ismerné varázs erejét az édes otthon fekete rögének. Szíve akar lenni anélkül, hogy magának mondhatna e hazából egyebet, mint egynehány többé-kevésbé fényesen összerakott, rideg köfalat sikerült üzérkedése eredményeként. Ki hallgatna az öreg ütött-kopott épülete? Csakányt neki! Szétszórni porait az új épületek felett, hadd kapkodja el a szél. A magyar betyárromantika ez utolsó élő tanuja tünjék el a betyár romantikával. Fényes kávéházak gázal világitott tükrös termekben elfoglalták már helyüket a modern társadalom modern bünei.

És a vén düledezt épület két síncsen egyedül. Bőnebb a belvárosban két bajtárs is akad. A „Komló“-vendéglő öreg épülete és az angol kisasszonyok bolt íves ablaku régi zárda. Körülöttük minden új már. Apró vaskók rég fölébe emelkedtek és a parvenu göggyével lenézik a két régi épületet. A két régi ütött-kopott épület nem érez meg alázatást, nincs elhagyatva, nincs elfeledve, mosolyogva ragyognak tiszta ablakai. Kivilágitott termeiket hangos kacaj vidám zene hangja veri fel, mert kőröskörül a gyors átváltozásban bizonyos állandóságot mutat az örök változandóság a magyar ifjúság.

Nem az, amely az aszfalttal burkolt utcárokban még csak most nevededik, hanem az, amelyet az ország minden részéből a fővárosba küldött a gondoskodó szülői szeretet. Két k's oázis a régi magyar nemzeti társadalomból. Az angol kisasszonyok zárda az internátussal a

régi magyar nemesség és az új középosztály leánygyermekével és a Parrgh bácsi Komló-vendéglője ugyanezen osztály fiataliságával.

A Parrgh bácsi vendéglője, a „Komló“ a mostani Gránátas-utcaiban állott. Ez akkor még szük utcatorból látszottak a Károly-kaszárnya komor falai, amelyek felett még mintha ott borongott volna a közelmúlt idők fájó emlékezte. A tiszteletreméltó öreg vendéglő ablakosai, mintha felfogták volna mindazt a fényt, amit a 48-as ifjúság lelke szétárasztott, mintha bevitték volna az öreg vendéglő kopott termeibe mintha bevették volna az újabb nemzedék szívébe. A régi Magyarországot az új Magyarországgal itt találkozt és itt ölekezett.

Az öreg Vachot Sándor asztalához ihlettel járult az ifjúság, kit a szerencse ért, hogy oda hivatott.

Beszélt az öreg a mult időről, a nagy alakokról és a névtelen hősről a költői lélek ihletével és a közvetlenség meleg érzésével. Mikor már elfáradt, mikor már tűzben égett a lelkesült ifjúság arca, felzendült a Tamási gyönyörű hangja. Megtelt vele a terem, megtelték a szívek. Fajtá-fajta sokáig azokat a hortobágyi busongó magyar dalokat. Azután belefűytül a nóbába, mintha fáradt volna, vagy már érzéséhez nem találna hangokat. És amíg e szines dalok kedve ott kavargott a levegőben, ott volt a szíve azon a kis helyen egész Magyarországnak. Az alföldi magyar gyerekek, a felföldi tót, a szepességi, az erdélyi székely meg román fiu, a bunyevác, a szász, a szerb, szóval a nemzet egész ifjúsága, hazagon-dolt az édes otthonra és a meleg érzések apró ereszkői egy hatalmas áradatában az együttérzésnek összefolytak.

Mert együtt volt ott a szegény diák és a mágnás-gyerek; Parrgh bácsi ugyanazt a jó magyaros kosztot adta egyiknek, mint a másiknak. Csakis az ára különbözött. A gazdagabb fiutól többet követelt, hogy a szegényebbnek olcsóbbért adja; 8 forinttól kezdve 40 forintig mindenféle áruban volt kialakva a reggeli, ebéd

és vacsora. Az ital ára is különböző volt; nem a minőség szerint, hanem a fogyasztó egyéniségéhez mérten. Más árak a mulatságnál, más a korhelységnél és egészen más a rendes étkezésnél. Az étkezésnél legolcsóbb, a mulatozásnál már valamivel drágább, a korhelységnél éppen nagyon drága.

Korhelység pedig volt elég. Erre alkalmat és jogciment mindig ad valami. Az 1876-ik év őszén az ifjúság vezetője, a jogászegyleti elnök Gyulafi Lukács lett. Egy még fiatal ember, de mégis társainál pár évvel idősebb. Igen érdekes ember, férfi a tapasztalásokban, agg már a családásokban, de gyermek a lelkesedésben, a reményességben. Mielőtt joghallgató lett volna, tengerész volt. Végighányódott a Fekete-tengeren, Földközi-tengeren és a Nagy oceanon. A végletesség és közvetlen látása vagy az öröklött vérjárás lelkébe állandó nyughatatlanságot oltott. Szeretetteljes volt a legvégső áldozatkészség és szenvedélyes a gyűlölködés. Egyik pillanatban erőszakos, másik pillanatban mint a viasz, hajlítható. Társai szerették és félték tőle, de az ifjúság ekkori közszellemére határozottan irányt adó befolyása volt.

Segítségét Gyulafinak az ifjúság vezetőjében az öreg „pátri“. Ez a „pátri“ valami olyan beéztető kiejezés volt. Szinte egy évtizeden át öröklött az egymástól az ifjúság. Ez évtized alatt a „pátri“ sorban korteskedett 10 jogászegyleti elnök mellett, hol megbukva jelöltjével, hol diadalra jutva. E korteskedésben koményen költötte atyjának, egy gazdag alföldi mézáró-mesternek vagyonát, elhanyagolta tanulmányait, de az ifjúságban mégis vezerszerepre vergődött. Tulajdonképpen ő volt mentora a vidékről feljövő ifjúságnak. Ő vezette be a navisasi rejtelmeibe a Szabadi kávéházban. Ő nyitatta a külön szobát a Kamionban, ő rendezte az ismerkedő estéket a Komlóban. Lelke és vezetője volt minden diákintézetnek.

(Folytatása következik.)

B.-Almás: 1000 mm. 73-8 k. 7 K. 77¹/₂ f.
 Beszterce: 550 mm. 75-6 k. 7 K. 72¹/₂ f.
 Paks: 2100 mm. 76-3 k. 7 K. 87¹/₂ f.
 Új-Buda. Tiszavidéki: 600 mm. 78 k. 8 K. 05 f.
 Mind három hónapra.
 Rozs: 200 mm. 7 K. 70 f.
 Zab: 100 mm. 8 K. 15 f., 100 mm. 7 K. 85 f.,
 100 mm. 7 K. 65 f., 100 mm. 7 K. 62¹/₂ f., 200
 mm. 7 K. 70 f.

Kézpénzfizetés mellett.
 A készárú hivatalos jegyzése a budapesti árú-
 és értéktőzsde szokásai szerint, kézpénzben 50
 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és
 kilogrammonként.

B u z a	Kilós	Kilogramm ára		Kilós	Kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	76	7.40	7.50	80	8.25	8.35
"	77	7.90	8.00	81	0.00	0.00
"	78	8.05	8.15	82	0.00	0.00
"	79	8.16	8.26	83	0.00	0.00
Fehérmegyei	76	7.80	7.90	80	8.15	8.25
"	77	7.85	7.95	81	0.00	0.00
"	78	7.95	8.05	82	0.00	0.00
"	79	8.05	8.15	83	0.00	0.00
Pestvidéki	76	7.80	7.90	80	8.15	8.25
"	77	7.85	7.95	81	0.00	0.00
"	78	7.95	8.05	82	0.00	0.00
"	79	8.05	8.15	83	0.00	0.00
Bánási	76	7.80	7.90	80	0.00	0.00
"	77	7.85	7.95	81	0.00	0.00
"	78	7.95	8.05	82	0.00	0.00
"	79	8.05	8.15	83	0.00	0.00
Bácskai	76	7.80	7.90	80	0.00	0.00
"	77	7.85	7.95	81	0.00	0.00
"	78	7.95	8.05	82	0.00	0.00
"	79	8.05	8.15	83	0.00	0.00

Egyéb gabonanemek		Kilós	Kilogramm ára	
			K.-tól	K.-ig
Rozs	új elsőrendű	70-72	7.25	7.40
"	másodrendű		7.15	7.25
Arpa	takarmány	60-62	6.40	6.75
"	ágotai való	60-64	6.10	6.30
Zab	sötétzöldre való	64-66	6.40	6.60
"	világzöldre való	59-61	7.30	7.70
Tengeri	bánási		5.45	5.70
"	másodrendű		5.45	5.70
Repece	új kőpósta		5.12	5.13
"	bánási		5.12	5.13
Köles			6.10	6.30

A határidőszület folyamán a következő költségek
 történtek:
 Buza októberre . . . 8.05—8.06—8.04—8.03—8.02
 Rozs októberre . . . 7.88—7.85—7.86—7.84—7.83
 Zab októberre . . . 6.24—6.25
 Tengeri júliusra . . . 5.44—5.43—5.42—5.45
 Májusi tengeri 1902. . . 5.12—5.13
 Augusztusi repace . . . 13.15—13.25

Déli egy órakor a következő záróárakat állapít-
 tották meg hivatalosan a tőzsdén:
 Buza októberre . . . 8.02 " 8.03 "
 Rozs októberre . . . 6.85 " 6.87 "
 Zab októberre . . . 6.25 " 6.26 "
 Tengeri júliusra . . . 5.44 " 5.46 "
 Májusi tengeri 1902. . . 5.12 " 5.13 "
 Repace augusztusra . . . 13.15 " 13.25 "

Délután fél 5 órakor zárul:
 Buza 1901. októberre . . . 8.05—8.06
 Rozs októberre . . . 6.85—6.86
 Zab októberre . . . 6.22—6.23
 Tengeri júliusra . . . 5.44—5.45
 Májusi tengeri 1902. . . 5.12—5.13
 Repace augusztusra . . . 13.15—13.25

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde kedvező irányzatán a teg-
 nap esti ige gyenge zárlatoknak nyoma sem látszott
 meg. A berlini kamatláb leszállítása szolgált okul,
 hogy értékeink már végre a kedvezőbb irányzatot
 követték. A vezető értékek élénk kereslet, bécsi véte-
 lek és kedvezőbb hírek következtében szilárd árak
 mellett kerültek forgalomba és ez irányzatot mind-
 végig megtartva, szilárdan zárultak.
 A helyi piac értékei közül különösen Kőzuti
 vasutban volt nagy a kereslet, vagy 7 korona áremel-
 kedés mellett.

A déli tőzsdén e kedvező irányzat folytatásait
 találta, amennyiben a nagy kereslet mellett értékeink
 még további áremelkedést értek el. Kőzuti vasutban
 igen élénk üzet volt, déliben már 592 koronás ár-
 tyományt is elért.

Valuták és ércváltók változatlanok.
 Az előtőzsde kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 667.—669.50.
 Osztrák hitelrészvény 662.50—665.50. Államvasuti
 részvény 663.—664.50. Rimamurányi 479.50—480.—.
 Városi vasut 299.—300.—. Kőzuti vasut 581.—
 584.50 korona.

A déli tőzsde emelkedő irányzata.
 Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 667.—670.—.
 Osztrák hitelrészvény 662.75—667.50. Államvasuti
 részvény 663.—665.75. Jelzálóbank 444.—446.—.
 Rimamurányi 479.50—481.50. Déli vasut 103.50—
 104.—. Kőzuti vasut 586.—592.— korona.

Forgalomba került továbbá: Kereskedelmi bank
 2438.—2443.—. Salgótarjáni 568.—573.—. Városi
 vasut 298.50—299.— korona.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatok maradt:
 Osztrák hitelrészvény 664.—. Magyar hitelrész-
 vény 668.—. Leszámitoló 426.—. Rimamurányi vasúti
 részvény 481.—. Osztrák-Magyar államvasut 663.—.
 Kőzuti vasut 588.—. Villamos vasut 298.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak
 megfelelően alakultak az árak és végül a termény-
 üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-
 folyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar ———
 korona, vörös aprószemű ——— korona, vörös
 erdélyi ——— korona, vörös búsági ———
 korona, középszemű ——— korona, nagyszemű
 ——— korona. Disznózsir: budapesti: 49.50—50.—
 korona, vidéki ——— korona. Táblaszalonna:
 légszárított vidéki ——— korona, városi 4
 darabos 40.50—41.—. korona, 3 darabos 42.50—43.—
 korona, füstölt ——— korona. Szilva: boszniai,
 szokás szerinti minőség 12.—12.25 korona 120 da-
 rabos ——— korona, 100 darabos 13.25—13.75
 korona, 85 darabos 15.—15.50 korona. azonnali szállítá-
 sra. Szerbiai szokás szerinti minőség 10.50—11.—
 korona, 100 darabos 11.75—12.25 korona, 85 darabos
 13.25—13.50 korona. Szilvaiz: szlavóniai 19.25—20.—
 korona, szerbiai 17.75—18.25 korona, azonnal való
 szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Décs, június 18. (A Budapesti Napló telefonjelen-
 tése.) A folytonosan tartó kedvező időjárás való
 tekintettel a forgalom kezdetén vásárlási kedv jelen-
 kezett, mert Budapestról is gyöngébb árfolyamokról
 érkezett hír. A külföldi piacok nem adtak direktívát,
 mert London lanya volt, New-York és Páris pedig
 csekély javulást mutattak; különösen búzában és
 rozsban volt a kínálat túlnyomó és az irányzat tovább
 lanyhult. Az árfolyamok általában 5 fillért vesztettek,
 ellenben takarmányárak anyagilag jobban állottak, ten-
 geri megtartotta tegnapi magasságát, zab 3 fillérrel
 gyöngült.

Köttettek: Buza őszre 8.30—8.26—8.28, rozs
 őszre 7.25—7.23—7.25, zab őszre 6.61—6.63—6.67,
 tengeri május—júniusra 5.65, július—augusztusra
 5.87, szeptember—októberre 5.87—5.88, buza május—
 júniusra 8.—8.05, rozs május—júniusra 7.95—8.—,
 repace augusztus—szeptemberre 13.60—13.70 K.

Zárlatok maradtak: Buza őszre 8.31, rozs őszre
 7.26 K.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén lényeges javulás volt.
 Déli tőzsde szilárdan indult külföldre, később
 valamivel gyengült.

Zárlat gyenge berlini bányapiacra.
 Bécs, június 18. (Magyar értékek zárlata.) 4°/o-os
 aranyjárdék 118.—. Tisza- és szegedi kölcsön sorsjegye 144.50.
 Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.50. Magyar keleti vasuti
 állami kötvény 119.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank
 —. Rimamurányi vasműrészvény 478.—. Magyar kor-
 onajárdék 92.75, 4°/o-os Magyar földteherm. kötvény 92.—,
 Magyar hitelbank részvény 668.—. Magyar nyeresémi köl-
 csön sorsjegye 174.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény
 353.—. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar
 2435.—.

Décs, június 18. (Osztrák értékek zárlata.) 4°/o-os
 papírjárdék 98.25. 4°/o-os osztr. aranyjárdék 118.—. 1860-os
 sorsjegye 139.75. Osztrák hitelsorsjegye 398.25. Angol-osztrák
 bank 277.—. Bécsi bankgyűléslet 475.—. Osztrák-magyar
 bank 1671.—. Déli vasut 104.—. Dunagőzhajózási részvény
 820.—. Dohányrészvény 290.—. Császári és királyi arany
 11.33. Német bankváltó 117.52. 4°/o-os ezüst járdék 98.05.
 Osztrák koronajárdék 92.75. 1864-iki sorsjegy 207.50.
 Osztrák hitelintézeti részvény 664.—. Unionbank 556.50.
 Osztrák Lánierbank 409.50. Osztrák-magyar államvasut
 662.—. Elbavölgyi vasut 489.—. Alpezi bányarészvény 481.50.
 20 frank. arany 19.06. Londoni váltóár 239.80. Bécsi Tramway
 Litt B. 243.—. Bécsi Tramway Litt A. 248.—. Lipót kobó 443.—.
 Az irányzat nyugodt.

Bécs, június 18. (A Budapesti Napló tudósítójának
 telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a
 következők voltak: Osztrák hitelrészvény 664.50. Magyar
 hitelrészvény 669.—. Angol-Osztrák bank 278.—. Bécsi bank-
 egyesület 475.50. Union bank 557.—. Lánierbank 410.—.
 Osztrák-magyar államvasut részvény 663.50. Lombard 104.—.
 Elbavölgyi vasut 490.—. Északnyugati vasut részvény 477.—.
 Dohányrészvény 290.50. Rimamurányi vasúti 479.—. Alpezi
 bányarészvény 462.—. Májusi járdék 98.25. Magyar korona-
 járdék 92.75. Török sorsjegyek 106.50. Német birodalmi
 márká 117.56—55. Napoleon d'or 19.05.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 18. (Tőzsdés tudósítás.) A birodalmi
 jegybank kamatlábának leszállítására és az osztrák hitelrész-
 vények bécsi emelkedésére az irányzat eleinte szilárd volt.
 Kivált járdékok tartották magukat szilárdan. Bankok is ja-
 vultak kissé. A forgalom azonban nagyon korlátolt volt, főleg
 bank- és kohórészvényekben. A második tőzsdedobban erős
 visszahatás állott be, amely az egész irányzatot kedvezőtlenül
 befolyásolta. Az eladásokat hamburgi megbízásokra vezették
 vissza, aminek oka állítólag egy buenos-ayresi cég fizetőkép-
 telensége volt. Magánleszámitolási kamatláb 3/8 százalékos.
 Berlin, június 18. (Zárlat.) 4°/o-os papírjárdék
 98.80. 4°/o-os osztrák aranyjárdék 100.25. Elbavölgyi vasut
 —. Magyar koronajárdék 93.60. Osztrák-magyar állam-
 vasut 132.25. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár
 84.95. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.—. Alpezi bányá-
 részvény —. Disconto-Commandit 178.75. Altáinai villa-
 mossági Edison 193.—. Gelsenkircheni 169.75. Laura-kohó
 198.80. 4°/o-os ezüstjárdék 98.10. 4°/o-os magyar arany-
 járdék 99.10. Osztrák hitelrészvény 207.90. Déli vasut
 24.50. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegyek 216.10.
 4°/o-os új orosz kölcsön 96.15. Török dohányrészvény —.
 Olasz járdék 97.10. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust
 152.75. Harpeni 173.60. Az irányzat nyugodtabb.

Berlin, június 18. (A Budapesti Napló tudósító-
 jának távirata.) Esti forgalom. 4°/o-os magyar aranyjárdék
 —. Magyar koronajárdék —. Osztrák hitelsorsjegye
 208.50. Osztrák-magyar államvasut 142.25. Déli vasut 24.50.
 Északnyugati vasut 216.10. Elbavölgyi vasut —. Orosz bank-
 jegy készpénz —. Buschtchiradi —. Orosz bankjegy
 —. (Ultimo.) Lombard —.

Hamburg, június 18. (Zárlat.) 4°/o-os ezüst-
 járdék 97.90. 1860. sorsjegy 140.—. Déli vasut 24.50. 4°/o-os
 osztrák aranyjárdék 100.—. Osztrák hitelsorsjegye 208.50.
 Osztrák-magyar államvasut 142.25. Olasz járdék 97.10. 4°/o-os
 Magyar aranyjárdék 99.15. Az irányzat szilárdabb.

Frankfurt, június 18. (Zárlat.) 4°/o-os papír-
 járdék 98.30. 4°/o-os osztrák aranyjárdék 100.30. Magyar
 koronajárdék 93.55. Osztrák-magyar bank 119.90. Déli vasut
 24.90. Elbavölgyi vasut 125.50. Londoni váltóár 2039.—.
 Bécsi bankgyűléslet 120.—. Villamos részvény 125.—. 3°/o-os
 magyar aranykölcsön 83.30. 4°/o-os ezüstjárdék 98.05.
 4°/o-os magyar aranyjárdék 99.20. Osztrák hitelsorsjegye
 208.50. Osztrák-magyar államvasut 142.30. Északnyugati
 vasut 118.—. Bécsi váltóár 849.50. Párisi váltóár 809.66.
 Unio bank —. Alpezi bányarészvény 234.—. Az irányzat
 gyenge.

Frankfurt, június 18. (A Budapesti Napló tudó-
 sítójának távirata.) Árfolyamok januárja. Esti forgalom
 Osztrák hitelsorsjegye 208.50. Német bank 1914.0. Discont
 179.—. Berlini kereskedelmi bank —. Gelsenkircheni
 —. Harpeni 173.90. Laura-kohó 198.50. Olasz járdék
 —.

**Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi
 csarnok jelentése.**

Június 18. A sertésüzlet irányzata változatlan.
 A) Hízott sertések ára: L. A Magyar elsőrendű:
 Oreg néhez (páronként 400 kilogramm felüli súlyban)
 76—78 fillér. Közép (páronként 300—340 kilogramm
 terjedő súlyban) 72—74 fillér. Fialat néhez (páronként 320
 kilogramm felüli súlyban) 82—84— fillér. Fialat közép
 (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 83—85— fill-
 lérg. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súly-
 ban) — fillérg. — II. Magyar szedet: Néhez
 (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérg.
 Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fill-
 lérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban)
 — fillérg. — III. Romániai: Néhez (páronként
 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérg. Közép (pá-
 ronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fill-
 lérg. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban)
 — fillérg. IV. Romániai eredeti (Stachl).
 Néhez (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban)
 fillérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban)
 — fillérg. — V. Szerbiai: Néhez (páronként 260
 kilogramm felüli súlyban) 80—82 fillérg. Közép (páron-
 ként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 78—80 fillérg.
 Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 80—82
 fillérg.

Sertésállomány 1901. június 16. napján volt
 készlet 53.531 darab. — 1901. június 17. napján felhajta-
 tott 228 darab. 1901. június 17. napján elszállított 664
 darab. 1901. június 18. napjára maradt készletben 53.695
 darab.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, június 18.

A légnymomás minimuma délkeleten, maximuma pedig
 északon és nyugaton terül el. Másodlagos minimumok Dánia
 és Olaszország táján is fölismerhetők.

Az idő Európaszerte változóan felhős, hűvös és be-
 lyenkint csapadékos.
 Hazánkban az északi keleti megyékben voltak egészen
 20 mm.-ig terjedő esők. A hőmérséklet alacsonyabb a nor-
 málisnál.
 Keltetés. Továbbra is hűvös idő várható, helyenkint
 esővel.

Vizállás.

	Jun. Jun.	Jun. Jun.
	18. 17.	18. 17.
	méter	méter
Ina	Schärding 3.18 3.—	Tisza M.-Sziget 0.86 0.77
Duna	Pannau 4.67 3.69	V-Namény 0.94 0.95
"	Bécs 0.64 0.18	Telcház 1.05 1.26
"	Pozsony 2.37 2.20	Tokaj 1.69 1.76
"	Komárom 2.08 2.24	Tisza-Füred 2.02 1.90
"	Budapest 2.20 2.24	Szolnok 1.76 1.65
"	Paks 1.65 1.27	Csongrád 1.85 1.98
"	Mohács 2.71 2.78	Szeged 2.63 2.60
"	Gombos 0.— 0.—	Török-Becse 1.0 1.92
"	Ujvidék 2.59 3.17	Titel 3.68 3.66
"	Pancsova 2.49 2.50	Magyar 0.60 0.60
"	Orsova 2.87 2.82	Ónodva 0.20 1.70
Morva	Magyarfalva 0.68 0.60	Bodrog Zemplén 1.68 1.64
Vág	Zsolna 1.60 0.90	Sajó Zsolna 1.72 1.78
"	Trencsén 1.91 0.88	Hornád H-Németh 1.13 0.68
"	Szered 1.24 0.78	Gyoma 1.30 0.28
"	Sz.-Gothárd 0.10 0.18	B.-Ufalu 0.12 0.10
"	Sárvár 3.40 0.41	Causa 0.— 0.11
"	Győr 2.36 2.20	N.-Várad 0.39 0.37
Dráva	Pettan 2.05 2.00	Belényes 0.48 1.70
"	Zákány 1.76 0.78	Tenke 0.86 1.24
"	Bárcs 2.82 1.13	Gurabon 0.— 0.38
"	Eszék 0.— 2.15	Borosjenő 0.60 0.90
"	M.-Szendehely 0.— 0.20	Békéscsaba 0.18 1.62
Száva	Zágráb 0.— 0.20	Magyar 1.30 0.28
"	Szilcs 3.41 0.69	Gy.-Fehérvár 0.74 1.12
"	Mitrovica 2.16 2.26	Borsnyókés 1.32 1.40
Szamos	Décs 0.46 0.68	Sorbania 0.— 0.—
"	Szatmár 1.32 0.62	Arad 0.68 0.20
"	Szatmár 1.32 0.62	Makó 1.36 1.62
Kraszna	N.-Majtény 0.— 1.85	Temes K.-Köztöl 1.06 0.18
Latorca	Munkács 0.48 0.44	Kiszto 1.14 0.16
Laborca	Homonna 0.35 0.46	Temesvár 0.34 0.01
Ung	Ungvár 0.82 0.60	Becskerek 0.49 0.25

Napirend.

Naptár. Szerda, június 19. — Római katolikus: Gyárf.
 és Prot. — Protestáns: Gyárf. és Pr. — Görög-orosz:
 (június 6.) Hilarion. — Zsidó: Sivan 2. — Nap kel: 3 óra
 47 percek. — Nyugszik 7 óra 43 percek. — Hold kel:<

Nemzeti Múzeum. Képtár és a néprajzi osztály a Csillag-utca 15. száma alatt, nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődíjjal megtekinthetők.

Mezőgazdasági kiállítás (Párisból hazahozott tárgyak) az Iparcsarnokban. Délelőtt 10 órától este 7 óráig. Belépődíj nincs.

A Nemzeti Szalon kiállítása d. e. 9 órától este 7-ig Belépődíj 50 fillér.

Országos Képtár és metszetkiállítás az Akadémiában délelőtt 9 órától 1-ig.

Iparművészeti múzeum kiállítása délelőtt 9 órától 1-ig.

Mezőgazdasági Múzeum d. e. 9-1-ig. A földtani intézet múzeuma d. e. 10-1-ig. Belépődíj 1 korona.

Közlekedési Múzeum a Városligetben nyitva 9-12-ig, és d. u. 3-5-ig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10-12-ig. **Múzeumi könyvtár** nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. **Akadémiai könyvtár** nyitva délután 3 órától 7 óráig. **Egyetemi könyvtár** nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3-8-ig.

Altkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyelvnyitár. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyelvnyitár: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatals órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés arisztokratáit is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

Poloskát

alaposan kiírtani csakis az **Éder-féle poloskairtó-szesz** által lehetséges, minden eddigi más szer használatán, miről bárki használás után meggyőződhetik; az

Éder-féle poloskairtó-szesz

kapható 25 kr., 50 kr. és 1 ftos üvegekben. Gyári főraktárában Éder Antal-nál Budapest, IV. Zsibáros-utca 2. (Telefon.)

A nekünk bemutatott szántalan megbízható, hiteles közönséget folytán ezen nevezésű adó fennálló rendelő-intézet a legmegelőbb ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyosfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóhatását, az elgyengült férfiert, magánéletnek, a bajkór utókövetkezményeit, a közeli fehérfolyást, bármennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanag egyik főokozója és borbetegeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt oszák. kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 9 óráig.

Díjazott levelekre leggyorsabb figyelemmel választok és gyógyászerokről is gondoskodom.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEP-SZERŰ UTUTATÓ** (már a 10-ik kiadásban megjelent) a neml betegségek és ezek ésszerű gyógykezeléséhez című könyv, ára 2 ft 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól beismarogva lesz elküldve, 1 ft beküldés mellett természetesen vagy 30 kr. utavért mellett.

Durbints sógor

Mert mondk, ha mán irak könyvet a lóru is, gyszénlór is, miért ne lóhetne könyv a sógorul is? Vagy más szóval ez a könyv főképben a Durbints sógorral foglalkozkodik, benne van a sógor tzhatalia is móg más efféle kesőrő történetök.

Egy könyv 1 forint.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.

Titkos betegségek

gyógyítására a specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyít legrövidebb idő alatt biztos sikerrel férfiaknál és nőknél: hugyosfolyást, húgybagajokat, bajkórú sebeket, syphillist, ennek következményeit, makacs bőrbajokat és az önfertőztetés támadt idegbetegségeket.

Meglepi az eredmény férfienegénél (Impotentia) ugy fiatal, mint öregben egyéneknél. Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszer.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz., (Borbány-uten sarok, l. emelet).

Béjrat a lépésnél. Kézőn váróterem.

Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.

Angol és emveit

SPORT-JÁTEKOK

legelőbb megbízható beszerzési forrása.

KÉPES LARÉGYZÉKET KIVÁNATRA BÉRMENŰVE KÜLD

SEFFER ANTAL BUDAPEST. IV. KÁROLY-UTCA 1. boltszám 12. (Központi városban)

KÖTÉLÁRUK, ZSINEGEK, ZSÁKOK, PONYVÁK, FÜGGÁGYAK, TORNAESZKÖZÖK és mindentel

HALOK IPARTELEPE.

TENNIS-TEREK ELKÉSZÍTÉSE, TORNA TERMEK FELSZERELÉSE.

GYAR: VII. BOSTYÁN-UTCA 20. SAJÁT HÁZ.

Titkos betegségek szakorvosa

gyógyít gyors, alapos és könyelmes módon biztos gyógyulást óhajló szenvedőknek. 20 éves kórházi és magán-gyakorlati tapasztalatainnal fogja legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor

gyógyít férfiaknál és nőknél foglalkozkodik szarv nélküli mindennemű bármily régi keletű

Nemi betegségeket

ugymint **hugyosfolyást**, hólyag- és vizeleti bajokat, **bujakóros sebeket**, **syphillist**, önfertőztetésből eredő idegbajokat, a legmagasabb **borbetegeket és szépséghibákat**, továbbá

Nemi gyengességi állapotokat

(Impotentia)

meglepi biztos eredménynyal gyorsan a legjobban módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII. Ezerpál-ut 14. sz. l. e.

Rendelés: délelőtt 10-4-ig, délután 6-8-ig.

Külön váróterem. Külön be- és kijárat. Levelekre rögtön válasz.

Magy. kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény.

A kézbesíttetetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órákor az alább felsorolt állomások teherárúraktáiraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

Budapest dparti p. u. 20. Szabadka 20. Debrecen 20. Veszprém 21. Szeged 21. Kassa 21. Budapest Józsefv. p. u. 24. Pozsony 24. Záráb 24. Eszék 25. Arad 25. Temesvár Józsefv. 25. Győr 26. Ujvidék 26. Budapest ny. p. u. 26. Pécs 27. Miskolc göm. p. u. 27. Nagy-Szeben 28. Szatmár-Németi 28. Budapest, 1901. május hó 23-án.

Az igazgatóság.

REMEKIRŐK KÉPES KÖNYVTÁRA

A magyar és világirodalom kincsesháza. Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

Nemzetünk műveltsége immár hála istennek annyira megerősödött, hogy alig van a hazában család, amely **butorított, meilözhetetlen részének ne tartaná a könyveszeletét** vagy legalább a szűrény könyvespolcát. De azzal sok helyütt ninesenek meg tisztában, **milyen könyvek valók e helyre?** Nos hát, e kérdésre csak egy válasz lehet: a családi könyvtárba első sorban azok a könyvek valók, melyek az emberi szellem termékeinek **színt-javát teszik**, a melyeket élvezetnek, évszázadok, vagy legalább nemzedékek magasztalása hirtelint szepnek, melyeket így a muli már ugyszóvalan szentisített, melyeknek ismerete nélkül iskolázott embert képzélni sem lehet.

Azokat az irakot, kik ilyen könyveket tudtak teremteni, klasszikusoknak, magyar szóval **remekirőknek** hívják. Ezek az irók azok, kiknek munkái nem hiányozhatnak egyetlen művelt házból sem. E remekirők legjobb alkotásából fog állani az a **Remekirők Képes Könyvtára**, melyet az alulírott cég megindított, s melynek külső díszje is méltó lesz azokhoz a szellemi kincséhez, melyeket tartalmazni fog.

Természetes, hogy mindenek előtt a **magyar irodalom nagy nevelőjé**gnek ékesülni e gyűjtemény. Zrínyi Miklósról Petőfi Sándorig a hány dicső írása volt nemzetünknek: valamennyi ott lesz e sorozatban. Ott lesz könyveink élen az **aratólépték**, ott lesz **életünk rajza**, a legkiválóbb székemberek tollából, ott lesz **joggyűjtemény** és **magyar oratórik** formájában minden, a mi teljes megerősítőhöz szükséges.

De be lehet-e érni ennyivel, pusztán nemzetünk irodalmának ismeretével? Azok a nagy nevek, melyek idegen országok költészetének búskeségei, hiányozhatnak-e a művelt magyar család könyvtárából? — Nem! Homer, Shakespeare, Goethe s még sokan mások nem pusztán egyetlen nemzetét; a világirodalom herosait ok; kiket minden nemzet magáévá tett, áldulve őket nyelvebe. Ezeket is adnia kell **Képes Könyvtárunknak**; meglevő fordításban, a hol van ilyen jó, új fordításban, a hol a meglevők elavultak vagy más okokból nem megfelelőek. S itt sem fog hiányozni minden író fog az aratókép, a magyar vezetés életéről és munkásságáról, valamint nemcsak a hiányzó, a bőséges jegyzetek, melyek azt a művel könnyen megérthetővé teytek mindenkire nyelve.

Mindkét részt vállalatunknak, a magyar remekirőket égyum, mint az idegeneket, **képekkel** díszítjük. Ez illusztrációk nemcsak az olvasó képzelőbetegeinek lesznek segítségére, elebe várszóval a költői munkák legszebb részét: hanem mint előrangú magyar művészek rajzai, önmagukban is értékesek lesznek. A könyvek, természetesen, mind egyforma alakban, egyforma szép és tiszta nyomással és egyforma díszes bekötési táblában jelennek meg, rajza az illető iró **arany-domborművé**vel **medálion-aratólépték**. Így a könyvszerkesztőknek nemcsak tartalmuknál, hanem külsejüknél fogva is felléző ékesüség lesznek.

Noha a vállalat főntébbi programja szerint a **Remekirők Képes Könyvtára** egyezges, szerves gyűjtemény lesz: mindazonáltal az egyes remekirők **külön is**, mint **égy-egy**, befejezett munkák kerülnek könyvtárba. Senkiesem lesz kénytelen minden kötetet megvásárolni, ellenben mindenki megvehet egy-egy remekirőt magában is.

A kötetek ára a lehető legelőbb lesz. **Ará egy-egy Illusztrált kötetnek díze legelőbb 3 kor., díszkötésben 5 korona**, de ezt a csekély árt is szabadságában lesz a vevőknek részletekben fizetni. Minden évben **négy kötet** megjelenése van terve, de remélhetjük ennél többet is fogunk közrebocsátani.

Ad eddig megjelent két első kötet, **Petőfi Sándor összes költeményei**, kapható minden hazai könyvkereskedésben.

A vállalat úgy a maga teljességében, valamint kötetenként **külön is**, megrendelhető minden könyvkereskedésben.

Az első két kötet már megjelent. Címök:

I. II. Petőfi Sándor Összes Költeményei. Életrajzi bevezetéssel ellátta Dr. Ferenczi Zoltán. 52 egész oldalas illusztrációval ellátta Hegedűs, Tull, Telogy, Akantisz. Ára a két díszkötetnek 10 kor.

A következő kötetek lesznek:

III. IV. Kisfaludy Sándor Összes Költeményei. Életrajzi bevezetéssel ellátta Zilahy Károly Béla. (Sajto alatt.)

V. Tóth Kálmán Költeményei.

VI. Göthe. Faust. Ford. b. Döczy Lajos.

VII. Molière Remekei. I. rész. A fővöny. — Dandin György. — A kényasok. — A butczinálta doktor. Ford. az első hérmét Hevesi Sándor, az utolsó Gehényi Árp d.

VIII. Mikos Kelemen Törökországi Lovai. Kiadja Bánóczy József.

IX. Tóth Ede Összes művei.

X. Musset Alfréd Válogatott Remekei: Kötemények, Elbeszélések, Szindabárok. Ford. Radó Antal.

XI. Zrínyi Miklós Összes Munkái.

Uj selyem-áruház

Köszeg Henrik és társa Budapest, IV. Kristóf-tér 2.

Angol mosóselyem 90 kr. Eredeti japáni kockás és csikos mosóselyem 90 kr. Szines selyem-Liberty 78 kr. Mintázott Liberty 98 kr.

Vidékre kívánatra mintákat küldünk.

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHÁZ.

Szerda, 1901. június hó 19-én.

Az „Arany Kakas”.

Bohózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarosította Fái J. Béla.

Személyek:

Szikra Jülis	Haraszthy Klárka	Kalmár P.
Fürge Antal	Hegedüs Dr. Gyárfás	Góth
Dachslmayer Erzi	Szatmáry Müller	Tapolczai
Erzi	Varsányi Flóris	Vendrei
Liza	Rostagni Tresszka	Hajós
Horváth Gái	Kórmós A.	Kazaliczky

Kezdeté 7 1/2 óraker.

NÉPSZINHÁZ.

Szerda, 1901. június hó 19-én.

Milliók a hó alatt.

Regényes színmű 6 képm. D. Ch. Murray regényéből írta Francis Farlington. Magyarra átdolgozta Bálint Dezső.

Személyek:

Briggs	Szirmai Gay	Kovács M.
Harding	Horváth Cunningham	Delli
Edith	Fedák	Ujvári
Tomkins	Szabó Kata	Kápolnai
Saylor	Toilagi Broke	Szerdahelyi

Kezdeté 7 1/2 óraker.

URÁNIA SZINHÁZ

Szerda, 1901. június hó 19-én.

A föld körül.

Irtá : Dr. Gáspár Ferenc. Kezdeté 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYARI SZINHÁZ.

Szerda, 1901. június hó 19-én.

Orpheus a pokolban.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerző Offenbach. Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szerda, 1901. június hó 19-én.

Uriel Acosta.

Zenésített dráma 4 szakaszban, Gutzkow után magyar színré alkalmazza Derékay Antal. Zenéjét szerz. Király Péter. Kezdeté 7 1/2 óraker.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Szerda, 1901. június hó 19-én.

A siker.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá Gyulai J. Jenő. Kezdeté 7 óraker.

ŐS-BUDAVARA

Ma kedden, fényes kivilágítás mellett

remek új Varieté-műsor

Akimodes Royal Yeddo **The 5 Sisters Lorisson**

világírú japán akrobáták. amerikai énekesnők.

Conn és Conrad tréfás tornászok, Powell Company nagyszerű némajátékosok. **Bianca de Roches, Mr. P. Batty** medvecsoportha.

olasz Bersaglieri-zenekar **Gaetano Stella** tanár közreműködésével.

A m. kir. budapesti honvéderületi zenekar hangversenye.

BEN-ALI-BEY varázsszínháza.

A „Folles Caprice” vendéglátása.

Amerikai soating rink. Számos egyéb szórakozás.

Települési 60 fillér. Gyermeknek 12 éven alól 20 fillér. Kezdeté minden vasárnapon. A földalatti villamoson éjjel 1 óráig közlekedik. Társasokosik egész éjjel.

Általánosan el van ismerve,

hogy minosen járja az „Echo” fonográf hengereknek.

Számos egyéb szórakozás.

Települési 60 fillér. Gyermeknek 12 éven alól 20 fillér. Kezdeté minden vasárnapon. A földalatti villamoson éjjel 1 óráig közlekedik. Társasokosik egész éjjel.

„Echo” fonográf-társaság

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8.

A Nemzeti kaszinóval szemben.

WULFF EDE CIRKUSZA.

Ma szerdán, június 19-én, este 1/8 óraker:

nagy külön előadás.

Színre kerül a minden este nagy tetszéssel ogedett

Utazás a Kárpátokban.

A jelenkor legnagyobb manóge-színháza 8 képm. 300 személy által előadva. Az utolsó képm. hegyomlás a 100 láb magas hegyről. Felép. Sattler Antal. díjkorozott jodler-humorista, valamint az összes művészemélyzet.

Holnap este 1/8-kor: **nagy diszeladás.**

Utazás a Kárpátokban.

Saison vége miatt

rendkívül!

LESZÁLLÍTOTT ÁR

Szent-Lőrinci

Porcellán fest. ipartelep

Teréz-körút 32. sz.

Dusan aranyozott és remek festésű (6 szem.)

Tea-készlet 3 frt 60.

Mocca service platával 3 frt 75 kr.

Függő lámpa 1 1/2 m. magas 4 frt 80 kr.

Roppant nagy raktár (6 szem.) díszes

Étkező-készlet 6 forint.

Étkező, magas facon elegáns 8 frt 50 kr.

Étk., Rocco, ibolya virág 10 frt 50 kr.

Étkező, modern, minta nélk. 12 frt 50 kr.

Étkező 12 személyre 20, 30 és 35 frt.

Videki megrendelésül kérjük a mintavirág-ját vagy színezetét megnevezni.

GLEICHENBERGEN

a „Hungária”-szállodában kényelmes és szigoru **שריטה כשר קיבו** vendéglő

e hó 10-én megnyilt.

Referenciákkal a pápai és kisvárdai rabbik szívesen szolgálnak

kiváló tisztelttel

Eisen Salamon

Hungária szálloda Gleichenberg.

Alapítottatt 1850.

SEMLER J.

posztókereskedése

osztrák oszári és magyar királyi udvari szállító

BUDAPEST,

Bécsi-utca és Deák Ferenc-utca sarak.

Ajánlja legutóbbi újdonságait

„OSTENDE”

legelegánabb utazáshozvalók urak és hölgyek részére.

Legnagyobb választék angol irt. és női piadékokban és kiegészítőkben.

Gyári raktára a hazai tornászú tiszta gyapjú-posztóknak. Minták ingyen és bérmentve.

Dreyfus Alfréd

Öt év

életemből

(Szenvédőnem az Ördögzigeten töltött rabolásgom alatt. Dreyfus kapitány sajátkezű rajz- és kézirásával. Második teljes kiadás.)

Képekkel 230 oldalnyi tartalommal 60 kr.

Reklám-ese ellenében bérmentve, ha azonban másonvettél kívántál 20 kr.-ral drágább.

Megrendelhető a

Budapesti Napló kiadóhivatalában

VIII., József-körút 18.

! Most jelent meg !

III-ik olcsó kiadásban

DR. Kiss Arnold

veszprémi főrabbi

„MIRJAM”

című imádságs könyve, zsidó nők számára.

Ára csinos vászonkötésben 2 korona 40 fillér.

Kapható:

KÖVES BÉLA könyvtárándnál

Veszprémben

Tavaszi és nyári évad 1901.

Valódi brünni szövetek

Egy 3-10 méter 2.75, 3.70 4.50 frt jó valódi

hosszu szelvény. első 6.— és 6.90 frt jobb

göngyö teljes férfítőzetre (kabát, mellény 7.25 frt finom

és nadrág) ára csak 8.65 frt legfinomabb

jobb! Egy szelvényt szalon-öltönyhöz 10.— frtért, valamint foltoztató-ösveteket, trüfista-jedeket, legfinomabb kammarnokat és más-lyt gyári árakon a legjobb hirtűnőnek és szőlőnek elismert posztó gyáraktár

Siegel-Imhof Brünben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásról kezeskedünk.

A magánvőnök, aki a szövetekeket közvetlenül a fenti cégnél a gyár székelyén megrendeli, előnyvel jelentkezőnek.

Fegyver- és Gépgyár Részvénytársaság.

Az általunk készített

Diesel-féle hőerőgépek

üzeme (nyers-kőolajjal) a legolcsóbb óránként és tényleges lóerőnként 2-3 fillér.

Megrendelésük folytán legközelebb a következő elsőrangú üzemeknek fogjuk szállítani: **M. kir. dohánygyár**, Temesvár (2 darab), **Magyar általános hitelbank**, (villamos világítás) Budapest, **Franklin Társulat**, (könyvnyomda) Budapest, **Böhler Testvérek és Társa R. T.** (acélgyár) Kapfenberg, Ausztria, **Alberto Bühr** (vegyszeri gyár) Fiume, **Giovaani Sirola** (kötélgár) Fiume stb. stb.

Fegyver- és Gépgyár Részvénytársaság.

Várkonyi Dezső

Szegény legények.

A régi betyár romantikából való néhány elbeszélés ez, amelyet a régi újságírók gárdájának ezen tehetséges tagja

gyönyörű hamisítatlanul magyar nyelven annyi közvetlenséggel irt meg, hogy igen élvezetes olvasmányul szolgál. Ara 2 korona, bérmentes küldéssel — a pénz előzetes beküldése esetén 2 kor. 20 fillér. Kapható Köves Béla könyvtárándhivatalában, Veszprémben.

Dr. Weiss J. gyógy- és vizgyógyintézele.

Fennáll 50 év óta.

Dr. Weiss J. gyógy- és vizgyógyintézele.

Levegőtisztító, illatosító, masszázs, vízgyógyintézele.

1000 árak. — Propaganda ingyen.

Dr. Weiss J. gyógy- és vizgyógyintézele.

Fennáll 50 év óta.

Betegtolókoszik

betegek, lábbatások és rokkantak számára, elismert legjobbfé művészetben, jutányos árak mellett.

Gyári raktár:

KELETI J.-nél

Budapest, Köröndörö-püta 17.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Rundbakin M., Bécs, IX., Berggasse 3.

Asztalos és kárpitos

BUTOROK

egyes darabok és egész berendezések kizárólag saját, szőlő gyártmányok.

Kézpénz és részletfizetésre

GLÜCK JOZSEF-cégnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. sz.

Árjegyzék 50 fillér beküldés ellen bérmentve.

HAGGENMACHER féle

PALACZK SÖR

PARIS 1900 GRAND PRIX

SZALON-SÖR

ERŐTELEJES MALÁTADUS

SÖRFÖZDE SAJÁT TÖLTÉSE. MEGRENDELÉSI HELY: VÁROSI IRDA V. KADÁR-UTCA 5.

A hét színházi műsora.

	Vigszínház	Népszínház	Fővár. nyári színház
Csütörtök	Csak párosan	Hoffmann meséi	Szultán
Péntek	Mozgó fényképek	Milliók a hó alatt	Beesület
Szombat	Csak párosan	Milliók a hó alatt	Lengyel zsidó
d. u. Vasárnap este	Ocskay brigadéros	Milliók a hó alatt	Egy magyar huszárkapitány Bécsben Peleskei notárius

